

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almenyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

JOHS. E. TANG KRISTENSEN OG NIELS TH. MORTENSEN

Jysk Lune

Illustreret af Bo Bojesen

FREDE OG L. C. LAURITZENS FORLAG - AALBORG

Jobs. E. Tang Kristensen
Niels Th. Mortensen

Jysk Lune

Fortællinger fra Folkemunde

Illustreret af
Bo Bojesen

Frede og L. C. Lauritzen

Aalborg

Copyright by
Frede og L. C. Lauritzen
Aalborg

Illustrationer og Omslag
Bo Bojesen

FORORD

Folkemindesamleren *Evald Tang Kristensen* har udgivet nogle og halvfjerds Bøger om Folkeminder; af disse giver især følgende seks et rigt og alsidigt Billede af jysk Lune: »*Molbo- og Aggerbohistorier* samt andre dermed beslægtede Fortællinger«, Bind 1—2, »*Kuriøse Overhøringer i Skole og Kirke*. Optegnede efter Folkemunde til lærerigt Eksempel og megen Fornøjelse for nuværende og vordende Pædagoger«, Bind 1—2, »*Vore Fædres Kirketjeneste* belyst ved Eksempler, optegnede efter Folkemunde« og »*Danske Skjæmtesagn*«.

Første Bind af »*Molbo- og Aggerbohistorier*« udkom i 1892; i en Efterskrift oplyser Forfatteren: »I Østjylland og paa Øerne fortælles *Molbohistorier*, fordi Molboerne altid har boet noget afsides og som Følge deraf har været lidt sære i deres Optræden, naar de kom i Berøring med den øvrige Verden. Saaledes er det jo med afsides boende Folk den Dag i Dag. I *Vestjylland* derimod kender man ikke synderligt til Molboerne, og der fortæller man heller ikke om dem, thi det kunde jo ikke falde en Vestjyde ind. Men da Folkene paa Agger og Harboøre til visse har boet lige saa afsides i Vest som Molboerne i Øst og tillige været yderst afstikkende baade i Væsen og Tale, naar de kom ind i Landet eller til Købstad, saa har Historierne i Vestjylland lagt sig til Rette om dem...

I det sydlige Jylland fortælles . . . lignende Historier om Fynboerne; Sallingboerne fortæller dem om Morsingboerne o. s. v., thi enhver Landsdel vil slaa sig til Ridder paa Folkedumheden i den anden«.

Derefter peger *Tang Kristensen* paa Forskellen mellem Molbo- og Aggerbohistorier. I Aggerbohistorierne er det oftest »Selvgodheden og Selvdygtigheden, der giver sig Udslag i saadanne karikerede Historier. Men det er naturligt, at Mennesker, der tror, at alt er til for deres Skyld, dog nok paa deres Maade kan være en hel Del snu og beregnende, og her kommer vi da ind paa Sagens egentlige Kjærne, saadan som den er behandlet i nogle af vore *Aggerbohistorier*. Molbohistorierne fremviser kun lidt af dette, men detsto mere af dum Upraktiskhed.«

For *Molbohistorier* er det ogsaa karakteristisk, at de saa godt som aldrig tager Sigte paa »religiøse Æmner og det kirkelige Liv . . . mens Hovedsagen i Aggerbohistorierne netop er at fremstille dette Forhold. Paa den Maade kan de i egentlig Forstand kaldes gudelige Satirer, ironiserende over Skinhellighed og Gerningsretfærdighed.«

Anden Samling af »*Molbo- og Aggerbohistorier*« udkom i 1903.

I 1892 udsendtes ogsaa første Samling af »*Kuriøse Overhøringer i Skole og Kirke*«. Fra forskellig Side indvendtes der, at disse Smaahistorier om Børns Naivitet ikke havde noget med danske Folkeminder at gøre. »Man har endog,« siger *Evald Tang Kristensen* i Fortalen til anden Samling, 1899, »villet paavise Hjemsted i andre Lande for enkelte af dem og derved ment at kunne bevise Urigtigheden af min Paastand.

Men der er jo aldeles intet bevist. Fordi man træffer det samme eller et lignende Træk i en udenlandsk Fortælling, der maaske engang har været trykt, kan Historien lige godt betegnes som ægte dansk. Naar den har været i Folkemunde her i en lang Aarrække, har man Borgen for, at den er blevet Folkets Ejendom, og saa er det ligegyldigt, hvor den ellers stammer fra. Mange af vore Folkeviser har sagtens ogsaa udenlandske Motiver til Baggrund, og der er i det hele vel ikke meget der er oprindeligt dansk af det, vi betegner med Navnet *danske Folkeminder*. Men det kan dog bære Navnet med Rette. Slet ingen kan for Resten paastaa, langt mindre bevise, at den Paastand er urigtig. En Idé, en Tanke, et Motiv kan lige saa godt opstaa i vort Folks Midte som i et andet Folks, og begge Steder saa godt som samtidig . . .«

I 1899 udkom »*Vore Fædres Kirketjeneste*«, der jo »ikke just, som Titlen synes at antyde [giver] et Billede af, hvordan vore Fædres Gudstjenester var. Nej, og heller ikke saadan, som den ikke skulde være — dog vel snarest det sidste — men en Fremstilling af Skavanker og Udskejelser, Eksempler ikke til Efterlignelse, men til at vække Afsky . . . Det er altsaa i det hele taget et *Vrængbillede*, her er tegnet. Bidende Skjæmt har vor Almue særlig yndet.«

At enkelte af Historierne er noget »grovkornede«, bemærker *Evald Tang Kristensen*, »faar man ikke stødes over; saadan er nu det daglige Livs Udtryksmaade. Jeg har ikke nogen som helst Forkjærlighed for at fremstille sligt; men jeg vil nok fremstille Folk, *som de virkelig er*; ikke som de tager sig ud i deres pæne Klæder . . .«

Aaret efter, i 1900, fulgte »*Danske Skjæmtesagn*«. »Hvad

Skjæmtesagnene angaar, lægger jeg mest Vægt paa det, der ligger *bag ved Skjæmten*, nemlig en vis Tanke eller en vis Livsopfattelse, der, igjennem særlige Billeder, er blevet gjort levende i den mundtlige Fortælling og netop derved kommer til at indprente sig klarere og fastere i Tilhørernes Bevidsthed, end den ligefremme kolde Fremsættelse af Æmner, Leve-regler, Tankeslutninger o. s. v. gjør. Der skal aldrig tages *overfladisk* paa Skjæmtesagnene, som om de blot var fremsatte for at more . . .«

Fra de her nævnte seks Bind Folkeminder samt fra »*Gamle Folks Fortællinger om det jyske Almueliv*« er de efterfølgende Historier hovedsagelig hentet. De fleste af *Tang Kristensens* »humoristiske« Bøger er forlængst udsolgt; der skulde derfor være et naturligt Grundlag for Udsendelsen af dette Udvalg — ikke mindst, da det bringes med Henblik paa en større Læsekreds end den, *Evald Tang Kristensen* skrev for. Hans Bøger var jo, som han selv siger: Materialsamlinger, hvori den samme Fortælling ofte gengives i mange Varianter.

Ingen Steder i denne Udgave er der »pyntet« paa Fortællingerne; kun har der hist og her fundet en skønsom Restaurering Sted. Hvor der f. Eks. i en Historie har ind-sneget sig Enkeltheder, der hører hjemme andet Steds, er disse naturligvis udeladt. I enkelte Tilfælde har der ogsaa fundet en Sammensmeltning Sted af flere Varianter; men som Regel gælder det, at Historien bringes lige saa uberørt, som *Tang Kristensen* i sin Tid har nedskrevet den efter den gamle Meddelers Diktat — Meddelere, der tæller mange ukendte Navne som Maren Sørensdatter og Jens Pedersen, men ogsaa adskil-lige kendte som Uffe Birkedal, H. F. Feilberg, Jeppe Aakjær,

Johan Skjoldborg, S. Madsen-Mygdal, C. A. Thyregod og H. P. Hanssen-Nørremølle.

I mange Tilfælde har en grinagtig Fortælling maattet udelades, fordi den skønnes at være for plat for de Læsere, dette Udvalg henvender sig til. Skulde nogen alligevel stødes over et enkelt plat Udtryk eller en grovkornet Skæmt, bedes man erindre, at en yderligere Begrænsning af Stoffet vilde medføre, at det samlede Billede af jysk Lune blev mindre livfuldt.

Der er ikke gennemført nogen konsekvent Retskrivning. Fortællingerne er optegnet gennem en lang Række Aar og i forskellige Egne af Jylland; denne Uensartethed er bevaret for selve Sprogtonens Skyld. Mange af de gamle Meddelere, der har leveret *Tang Kristensen* Stof, var Mestre i Kunsten at fortælle. Et udmærket Eksempel paa folkelig Fortællekunst har man i Historien »Skære-klippe«. Gennem Replikkerne faar man et tydeligt Billede af de to Personer, Manden, der er »et Stykke vigtig Prop« og siger »jeg«; Konen, der er den, hun er, og som ikke vil »lade sig træde af, hvad hun kan se for sine Øjne«. Hun siger naturligtvis »a«. Da Skrædderen bliver hidsig, glemmer han at tale fint, »da skal a lære dig!« siger han galhovedet.

Saadanne Eksempler paa fin Iagttagelse vrimler det med i denne Samling, ligesom de fleste Fortællingers marvfulde, plastiske Sprog er en Fryd for Øret. Nej, det vilde være grov Vandalisme at file paa disse Malmtunger.

Stoffet er inddelt i fem Afdelinger: *Fra Dagliglivet* rummer Hverdagsfortællinger af et sandsynligt Præg; i *Præst og Menighed* finder vi en Del af de mangfoldige Historier, der gaar om Præsten — denne Hovedskikkelse i Almuens Aandsliv —

og om Gudstjenesten og Menigheden i Forhold hertil. Mange af disse Fortællinger er »Aggerbohistorier« i den Forstand, *Evald Tang Kristensen* opfatter dem. *Børn* er det mindste Afsnit, hovedsagelig hentet fra »*Kuriøse Overhøringer*«. Med Kapitlet *Molbo- og Aggerbohistorier* ender vi helt ude i den rene Skæmt, den skære Løgn. Ikke mindst i det sidste Afsnit, *Skjæmtesagn, Æventyrlige Historier, Løgnehistorier*, fejrer det jyske Lune sande Triumfer; men ogsaa her former den Tanke sig tydeligere end i de andre Afdelinger: Jysk Lune — betyder dansk Lune!

Paa et Par Blade bag i Bogen findes en Liste over nogle vanskelige jyske Ord og Vendinger, udarbejdet af Johs. E. Tang Kristensen.

Niels Th. Mortensen.

FRA DAGLIGLIVET

Arbejde.

Den gamle Gaardmand Thomas Sørensen i Lyby, der døde 99 Aar gammel i 1868 eller 69, var ret en Type paa de gamle Bønder. Han holdt en Husholderske, en Avlskarl, en stor Dreng, og en Daglejer de fire Dage om Ugen, og saa vidt muligt stadig de samme Folk, thi Skiften holdt han ikke af.

Da Avlskarlen var over 73 Aar, sagde han en Dag:

»I kommer til at give mig Lov til at forlade min Plads.«

Den gamle Gaardmand svarede:

»Nej, det kan aldrig gaa an, Anders, hvordan skulde a saa faa min Gaard dreven?«

Arbejde var der jo kun lidt af til saa mange Folk, og da det i 68 kneb med at give dem noget at bestille, sagde han, at de skulde se at hitte dem noget Arbejde.

Saa var de en Dag ved at lave Halmbaand, og da fandt han dem alle tre sovende.

»Nu tror a missel, I hitter paa det,« sagde han.

Studehandel.

En Mand havde solgt en Stud, men ikke afleveret den endnu. Saa gik han og kom i Tanker om, at han havde forløbet sig, og fortrød da Handelen.

Som han nu fortæller dette til Naboen, der var en rig Træjring, og beklager sig over at have solgt Studen, men dog til-

føjer: »Jeg vil derfor ikke lade Handelen gaa tilbage, for jeg vil ikke være saa ringe,«

siger den anden:

»Ja, da kan jeg nemt lære dig et Raad, saa at du kan faa Handelen gjort tilbage igen, og det skal endda ikke have Udseende af, at det er dig saa meget om at gøre.«

Det Raad vilde han gerne høre.

»Ja, naar du nu leverer ham Studen og lover ham den fri for alle synlige Fejl, skal du lige godt trække noget paa det, naar han forlanger det Løfte af dig. Saa bliver han mistænksom og forlanger, at du skal sige ham ren Besked, for ellers vil han ikke have Studen. Da skal du sige: Ja, den har jo den Fejl, at den kan ikke komme af med sit Vand til enhver Tid.«

Manden fulgte Raadet og fandt det godt, og saa havde han endda blot fulgt Sandheden, for Studen kunde jo heller ikke komme af med Vandet til enhver Tid.

En ængstelig Mand.

En Mand i Hvorslev, der hed Eskild, han kommer ind til Præsten og vil have ham til at skrive ham et Pas, for han vil rejse til Kjøbenhavn.

Saa siger Præsten: »Naa, saa Eskild vil til Kjøbenhavn!«

Han svarer: »Ja, med Guds Hjælp, saa vil a sæle Guj no te Turen, Faae.« Han havde nemlig Familie derovre og havde truet med det i mange Aar.

Præsten siger saa fremdeles: »Hvordan vil han saa rejse gennem Sjælland, Eskild?«

»De ved a sæle Guj it, Faae, faa hudden skuld a kom te Sælland?«

»Han kan tage med Smakken fra Aarhus til Korsør.«

»Ja, men kan den it faago po Wandet, Faae?«

»Jo, ganske vist kan den det, men det er dog sjældent, det passerer,« svarer Præsten.

»Saa trower a sæle Guj it, a vel mæ en.«

»Ja, han kan jo ogsaa tage Dampskibet, det gaar en Gang om Ugen.«

»Jamen ka de it faago?« siger Eskild helt modløs.

»Jo, ganske vist, enten i Storm eller ved Ild, han ved jo nok, at ingen Ting er saadan skabt, at det ikke kan forgaa.«

Saa siger Eskild: »Vee Faae hwa, saa vel a sæle Guj it mæ et.«

»Saa kan han jo ogsaa rejse til Frederits, derfra tage over til Strib og saa videre over Nyborg til Korsør.«

»Jamen dæær skal a wal aa ued aa sæjll.«

»Ja, vel skal han det, og der er ikke saa kort at sejle endda, og der kan nok passere noget paa den Tur, men det hører dog til Sjældenhederne.«

»Vee han naaj, Faae, han skal sæle Guj ingen Pas skryww; a ka faasto, dær æ assart, i hwekken Væj a taae, a vel sæle Guj blyww hjæmm.«

De brogede Børn.

Der var en gammel Post, som gik fra Fur til Skive efter Postsager, han var saa udmærket til at sætte Folks Nysgerrighed paa Prøve, og det passede netop godt til dem. Hørte han

saa ikke noget nyt paa hans Tur, ja, saa lavede han noget for ikke at være helt bar, naar han kom tilbage.

Engang gik det ham da saadan:

Han kommer ind et Sted og afleverer Postsager. Folkene tager imod dem og kommer saa frem med det sædvanlige Spørgsmaal:

»Hwa nyt wa dæ saa i Skyww?«

»Aa-aa, dæ wa it nøj nyt, mi Faaer, te de æ waer aa snak om,« siger han, »søen nøj de ka en tile naak spør. Faaval!«

»Nej, hold, Post, bi aa fo en Dram. Hwa wa de, en ku tile naak spør?«

»Jaja, wel do endele wed et, mi Faar, saa æ Graves Mek-kelsen kommen hjem. Men de var it de wææst endda. Ja, a skal a stæj. No mo I ha faawal.«

»Hwa wa dæ we-ed mæ Graves Mekkelser, Post? de ka do jo sajt faatææl wos, enden do goer.«

»Ja, wel I endele wed ed, saa haar han faaet en swaat Kowen, mæn wa de endda de wææst, saa war ed engen Sag. Nej, de ær it de wææst, mi Faar, dær æ nøj, dær æ waar endda. Men I mo ha faawel.«

»Hold, bi aa fo en Dram mier, Post. Hwa wa saa de, dæ wa waar endda? De mo do faatææl wos, Post.«

»Ja, sien I endele wel wed ed, saa skal a sæj jær ed, han haar it blaat faat en swaat Kowen, mæn han har aasse faat taaw broge Bøen.«

Saadan meddelte Posten Efterretningen om, at en Mand var kommen hjem fra Vestindien. Historien om de brogede Børn fandt han naturligvis selv paa for at faa den anden Dram og for at krydre Historien endnu mere.

No mo I ha Faawal

Tvivl.

Der laa et Menneske og var meget sygt. Saa kom en anden for at se til ham, og han opfordrer ham da til iblandt andet at læse hans Fadervor, Ja, den syge begynder ogsaa:

»Fader vor — a tror ikke, a kan mere.«

»Da var det lidt.«

»Jo, nu kommer a i Tanker om det: Du, som er i Himme-
len. Men mon han nu ogsaa er der?«

I Krig.

Lavst Væver, der var Forpagter i Højbjærg Brohus, vilde gerne fortælle om hans Krigsbedrifter, naar han havde faaet en stor Dram. Bjerregaard, den gamle Præstes Søn i Hjer-
mind, der boede i Højbjærg, havde saadan Morskab af at høre paa ham og vilde atter og atter have ham til at fortælle derom, endskønt han forhen havde fortalt det utallige Gange.

»Har Lavst virkelig været i Krig?« sagde han.

»Ja, er der Krig til, saa haar a rele waat i Krig.«

»Aa, fortæl os engang, hvordan det gik til!«

Saa fortalte Lavst: »A var til Søs, og a havde Post paa Dækket ved en Kanon, og der gik a og bandt af en Vante. Saa kom vi forbi en svære Fæstning, og der skød de først et Skud efter os, og det var skarpt, ja, det var rele saadan, det betydd noget. Men saa kom der ét til, det var endnu værre. Saa kom det sidste, det var rele det værste.«

»Faldt der saa mange Mand?« spurgte Bjerregaard.

»Hjø-ø, pyt, nej, der faldt saa mænd aldrig jen, for de kund et saa nær lanng wos.«

Da var det Signalskuddene fra Kronborg, han fortalte om, og anden Krig havde han ikke været i.

I Retten.

En Bondemand var indstævnet for Retten, fordi han havde kaldt en Sognefoged »en Æsel«. Da han saa havde betalt den idømte Bøde, siger han til Herredsfogden:

»Mo a saa aalder sæj Æsel te Saawnfaawden?«

»Nej«

»Jammen maa a saa sæj Saawnfaawed te en Æsel?«

Ja, det maatte han da nok, om det kunde hjælpe noget.

Saa gik Bondemanden hen og gav Sognefogden Haanden med de Ord:

»Saa wel a sæj Faawal, Saawnfaawed!«

København og Jyde.

Jeg gjorde engang en Tur til København for min Fornøjelse, og saa var jeg da ogsaa inde et Sted og skulde have mig et Slag Kegler. Der henvender saa en Københavner sig til mig med de Ord:

»Jeg kan høre, De er en Jyde; sig mig, er det sandt, at Jyden er blind i ni Døgn ligesom Katteskillingerne?«

»Aak ja,« siger jeg, »men saa til Gengæld ser de saa godt, naar de kommer til det, at de kan kende enhver københavnsk Laps og Vindbøjtel fra et andet ordentligt Menneske!«

Hvidkaalshovederne.

En Mand kom kørende med et Læs Hvidkaalshoveder om ved en Kro. Saa væltede han lige uden for Døren, og Hvid-

kaalshovederne trillede til alle Sider. Et af dem trillede saa ned imod Krodøren, og de andre i alle mulige andre Retninger.

Saa siger Manden: »Lisse manne Hwaadder, lisse manne Sind, aa af saa manne Hwaadder er der endda et uden jet, der er saadan sindet som a!«

En Fandens Plave.

En Mand var oppe at mælde Præsten, at han nu havde bekommet sig et Barn til. Nu havde han syv.

Præsten siger da: »Ja, det er jo en Guds Gave!«

Men Mandet føjede til: »Ja, og en Fandens Plave.«

Vorherre behøver ikke at dømme Judas.

I Mølgaard i Tolstrup boede en Mand, som kaldtes Mads Mølgaard. Det var en meget original Personlighed, og tilmed var han meget rig. Han gik gerne med sin Tegnebog hos sig fuld af Penge, og han kunde godt finde paa at lægge sig til at sove med den ude paa Marken, men ingen vovede dog at stjæle den fra ham, da de havde saadan Respekt for Manden.

Han var engang i Kirke, da den fungerende Biskop Stockholm fra Budolfi Kirke i Aalborg var der paa Visitats. Da Mads nu gik ud af Kirken, sagde én til ham:

»Naa, Mads, hvad tykte du saa om Prækenen?«

Han svarede: »Ja, de mo a sæjj,« — det var nu gerne hans Maade at indlede en Tale paa — »Vorherre behøver ikke at dømme Judas, for det har Bispen gjort saa vel i Dag.«

En Morgenhilsen.

En Bonde kom en Morgen tidlig ridende ind til Købstaden. Saa traf det sig, at Byfogden netop rakte Hovedet ud af Vinduet, da Bonden red forbi hans Hus.«

»God Borgen, min gode Ven,« sagde Byfogden, »naa, hvad godt Nyt véd han?«

»Aa,« svarede Bonden, »der passerer jo immeran lidt Nyt, de smaa Tyve hænger man, og de store tager man Hatten af for.«

I det samme tager han Hatten af. »God Morgen, Hr. Cancelliraad!«

Grove Løjer.

Et Par unge Karle havde sat sig for at ville ræde et Par gamle Folk, der sad ene i et Hus. De havde taget en lille Sprøjte med dem, fyldt af Blod, og saa kom de ind og gav dem til at snakke op med de gamle og sagde, at de var kommen for at sidde og more dem. Ja, de skulde være saa god at sidde ned, og de fik baade Brød og Kaffe.

Saadan blev de ved at holde Snak, til det blev Sengetid.

Imidlertid havde Karlene faaet boret et lille Hul i Vinduesblyet, og saa gik de jo omsider.

Nu skulde Konen jo som alle Kvindfolk, inden hun gik i Seng, have Lopperne jaget væk, og som hun staar der ved Bordet, sætter den ene Karl Sprøjten til Hullet og sprøjter Blodet ud paa hendes bare Bryst. I det samme giver den anden et Skud hen forved Vinduerne.

Konen hun vælter om og tror, at hun er skudt, og Manden

springer op af Sengen og jamrer og raaber: »Da var det da skrækkeligt, du skulde faa saadan en Afgang.«

Han tørrer Blodet af og faar hende slæbt i Seng, og omsider kommer hun til sig selv. Det værste var, at de kunde ikke finde Hullet, hvor hun var saaret. Hun sagde til ham for at trøste ham:

»Lille Faaer, det kan blive godt, a er da ikke skødt helt ihjel.«

En dito.

En Bondemand i Grenaa-Eggen fik en Regning fra sin Købmand, og derpaa stod f. Eks. et Pund Sukker, et Pund dito osv. »Dito« stod saadan flere Gange paa Regningen.

Saa spørger han Konen, om hun havde faaet noget dito. Men hun sagde nej, hun havde ingen dito faaet, det vidste hun bestemt.

Saa tog han ud til Købmanden og mente at Regningen maatte være gal, for han havde ingen dito faaet. Købmanden tager da Ordet og siger:

»Men min gode Mand, kan han da ikke forstaa det? »Dito« betyder, at De har faaet et Pund til, altsaa et Pund Sukker, Kaffe, osv. mere.«

»Naa, saadan er det.« Ja, saa maatte Bonden indrømme, at Regningen var rigtig.

Da han kom hjem til Konen, siger hun: »Naa, hvordan gik det saa med det dito?«

»Det gik saadan, te a er et Fæ, og du er en dito.«

En Prokurator.

En Fæstebonde skulde en Dag køre til Høgsholm med en Læge og en Prokurator. Undervejs sad disse her to fine Herrer og gjorde sig al Umage for at holde Bonden for Nar, idet de bad ham om at fortælle noget for dem.

Endelig blev Manden ked af at høre paa deres Vittigheder og lovede at fortælle. »Der var engang en Læge,« sagde han, »som skulde operere en Dreng til Løber, idet Milten skulde tages ud. Men saa tog Lægen fejl og tog Hjertet i Stedet for.«

Nu gik der et polisk Smil over Prokuratorens Ansigt; thi det var aabenbart et lille Hib til Lægen. »Hvad blev der saa af ham?« spurgte Prokuratoren.

»Der blev en god Prokurator,« svarede Bonden.

Nu havde han Fred Resten af Vejen.

Skomager over hele Verden.

Stiftamtmanden i Ribe var ude at gaa en Spadseretur. Der løb en Skomagersvend ham paa Ærmet.

»Hvad, kan De ikke gaa ordentlig?«

»Hvem er De?«

»Jeg er Stiftamtmand over Ribe Amt.«

»Og jeg er Skomager over hele Verden.«

Magen.

En Man i Hajbjøre wa it aalti taasi. De wa jen Gon han wa i Rajjs, saa kam han en te en Moodehannler. Han ha et Pa stue Træskow opo. Da han saa lot Daren aap, saa sat han

dæn jænn Fue en mæ Træskowen opo. Saa sæjer Moodehannleren:

»Uha, nu har jeg aldrig set Magen!«

Saa steke han dæn åån Fue en aase mæ Træskowen opo.

»Hær æ me Saali Måågen.«

Byy-fowed.

Der var en uvan Tyr, som mange Gange havde sat stor Skræk i Egnens Folk, og det kom til sidst for Byfogdens Øre i den nærmeste Købstad, og han himlede da ikke, inden han fik anbragt en forsvarlig Ring i Næsen paa Tyren.

Nogen Tid efter kom Landsbysmeden til Købstaden og et Ærinde op til Byfogden. Da han hører, hvor Smeden er fra, saa siger han straks:

»Naa, hvordan gaar det med den slemme Tyr derude?«

»Ja,« siger Smeden, »han er ikke Byfogden god, for i Morges, da jeg gik ad Købstaden til, da kom jeg forbi Marken, hvor han stod, og saa hørte jeg lige saa rivelig, hvordan han stod der lige saa gal og raabte:

Byy-fowed!

Byy-fowed! (Dens Brøl efterlignes først med fin, siden med grov Røst).

Ja, jeg er ikke Byfoged, siger jeg, jeg er kuns Byens Smed.

Saa siger Tyren: No, no, no, no . . .«

Hunden.

En Hund slap engang med en Mand ind paa Børglum Herredskontor. Det saa Fuldmægtigen og raabte barsk til Manden: »Hvad er det for en Hund?«

Manden kastede et undersøgende Blik paa Dyret og sagde saa: »A tror, det er en Hanhund.«

Øl.

En Brygger kom en rigtig varm Dag ridende hen til Smeden for at faa skoet sine to Heste. Det kom de ogsaa til Rette om. Da det nu var overstaet, var Bryggeren blevet dygtig varm, for han havde maattet holde Hestene op, og saa siger han, idet han tager Huen af og tørrer sig med Trøjeærmet om Panden:

»Puu, hun er varm i Dag, du kan vel gi en Drik Øl?«

»Øl?« siger Smeden, »det Øl, jeg har, er ikke værd at byde et fremmed Menneske; men en rigtig god Drik Vand kan du faa, det har jeg.«

Bryggeren tørrede sig endnu en Gang om Panden; han var blevet endnu hedere i Hovedet, for Smeden fik jo sit Øl fra ham.

Dermed gav de hinanden Farvel for den Gang.

Holberg.

Tre Officerer var blevne vrede paa Holberg, og da de saa ham gaa ind i et Værtshus, besluttede de at gaa bagefter, og den ene skulde gaa først ind og sige: Goddag, Fatter Abraham! den anden komme lidt efter og sige: Goddag, Fatter Isak! og den tredje til sidst og sige: Goddag, Fatter Jakob!

Holberg stod op, gik dem i Møde og sagde:

»Jeg er hverken Fatter Abraham, Fatter Isak eller Fatter Jakob; men jeg er Saul, Kis Søn, udsendt for at finde min Faders Æsler, og her fandt jeg dem nu alle tre.«

Med Sand.

En Doktor kommer kørende forbi en Fiskers Hus, og han var i det samme i Begreb med at pikke uden for Huset. Ligesom Doktoren kommer, smider han nogle Skovlfulde Sand hen paa Pikningen.

Saa siger Doktoren: »Nej, se til Fiskeren, han skjuler hans daarlige Arbejde med Sand.«

Den anden svarede: »Ja, hvem skulde ejsen gjøre det? Det er ikke med mig som med Doktoren, han har Præsten til det, men a skal selv besørge det.«

Mi Mower sæjer —

En Karl, der holdt vel meget af de vaade Varer, sagde engang:

»Mi Mower sæjer: hold, hold; men a sæjer: hæld, hæld!«

Abelone.

Slump-Søren Peter var Musikant og vilde gerne have sig en stor Dram. Engang, han havde været henne at spille og var bleven lidt beskænket, kom han paa Hjemvejen forbi en Vejrmølle, som tyktes ham tydelig at ligne hans Kone Abelone.

Med udbredte Arme gik han den i Møde, idet han raabte til den: »Min søde bitte Kone! kommer du nu i Møde med din Mand? Ja, a kan ogsaa godt behøve det i Aften.«

Murstenen.

En Mand kommer drivende ind ad sin Port med en Flok Grise. Den er under Reparation, og Mursvenden staar oppe paa Stilladset.

Da nu Manden gaar ind under det, falder der en Mursten ned og rammer ham i Hovedet. Meget fortørnet raaber han op:

»Naa, do dær opp, ka do it si dæ faar, sæt no, en had ramt jænn aa æ Griis.«

Kunstgødning.

En Mand fortalte, at han havde faaet forskaffet nogen Kunstgødning, der var saa udmærket, at han kunde bære til en hel Ager i hans ene Vestelomme.

»Aa, det er vel troligt nok,« svarede hans Nabo, »men saa kan du vel ogsaa bære alt det, du høster paa Ageren, hjem i den anden Vestelomme.«

De bedst farne.

Gaardmand Per Nielsens Tjenestedreng kom hjem og fortalte sin Husbond, at Vædderen laa død ude i Marken. I Stedet for at blive ked af det eller vred sagde han blot:

»De er bedst farne, som først er henne.«
Siden er det blevet til et Mundheld.

Hanedal.

En Bondepige, som kom til Hovedstaden, blev saa fin paa det, at hun næsten rent glemte sit Maal. Da hun saa en Dag vilde tage sig for at rejse ud paa Landet, spurgte hun om Vejen til Hanedal. Men ingen Mors Sjæl kunde sige hende Besked derom.

Endelig blev hun da ked af den megen Spørgen og tog sig

for at være gemen og bad om at blive vist Vejen til Kokkedal. Nu var der intet i Vejen, de vidste alle godt, hvor den Gaard var.

Den stærke Tro.

En Kone havde læst om, hvordan Apostelen Peder gik paa Vandet, og hun mente da, at hun kunde gøre det samme. Da hun havde gaaet og talt om det en Tid, blev det bestemt en Dag, at hun skulde prøve at gaa paa Aaen.

Da Dagen kom, var der en stor Forsamling dernede, som vilde se paa dether. Idet Konen gik ud paa Vandet, raabte hun:

»A trowe, a trowe!«

Men da hun naturligtvis sank, kravlede hun i Land igen, idet hun sagde:

»A twilld sku po et!«

En Bøn.

Kræn Abraham i Ulstedlund havde engang Bal, og saa slap hans Brændevin op. Saa vilde han stjæle sig fra Gæsterne ned til Købmand Gris for at hente en Dunk Brændevin; men paa Vejen tilbage gik han vild, og langt om længe faldt han i en tør Mergelgrav, og Dunken gik i Stykker. Han kunde ikke finde af Graven igen og blev saa staaende der, til Gæsterne gik hjem fra Gildet. En af dem kom netop forbi Graven og saa ham staa dernede og bede saadan til Vorherre:

»Herre Gud Fader i Himmelen, hjælp mig endelig op, Jøsses, Fanden gale mig, a kommer aldrig hjem. Aa, Gud Fader, a skulde være saa uheldig at komme her ned.«

Efter at den anden havde moret sig hjertelig over ham, fik han ham hjulpet op og til sit Hjem.

Klarsynet.

Der var en Præstekone, der var meget knap ved sine Folk; men det kunde Præsten ikke lide, han havde saa ofte sagt til hende, at hun skulde give dem tilstrækkelig Føde; men det hjalp ikke.

Engang, som Folkene sad og spiste deres Meldmad, kom Præsten ud til dem — han kom en Gang imellem —, og da sad Avlskarlen og saa vist paa sit Brød.

»Hvad er der i Vejen?« sagde Præsten.

»Mine Øjne er saa daarlige, at jeg ikke kan se Smørret paa mit Brød.«

Nu fik Præsten travlt med at komme i Lag med hans Kone, og hun fik en Forelæsning. Saa gik der en Tid, og Præsten kom igen ud til dem.

»Naa, hvordan gaar det, er dine Øjne bleven bedre?«

»Ja, nu er jeg bleven saa klarsynet, at jeg kan se Tanderup Kirke gennem mit Brød.«

Fynbo og Jyde.

En Jyde og en Fynbo rejste ude paa Heden.

Saa siger Fynboen helt utaalmodig: »Jylland er jo en Hede, Fyen er en Have.«

Dertil svarede Jyden: »Ja, det vil a tro, for alle de Fynboer, a har truffet, det er Kaalhoveder.«

Jyden.

Dengang, den første Jyde var bleven skabt og slog Øjnene op, kom han med tre Spørgsmaal:

»Hvor er Nord? Hvor er min Meldmad? Hvor ska do hen?«

Et slemt Tilfælde.

En Karl gik hen hos en Gaardmand for at fæste sig i hans Tjeneste. De blev ogsaa godt nok enige om Lønnen, men førend de skiltes ad, sagde Karlen, at han maatte gøre ham opmærksom paa, at han til visse Tider havde et slemt Tilfælde.

»Hvad er det?« spurgte Manden.

»Ja, sagde Karlen, jeg har stundom det Tilfælde, at om Morgenen kan jeg ikke komme op før Klokken 8 eller 9.«

»Ja, det er slemt nok,« sagde Manden, »men da jeg har fæstet dig, saa faar vi jo se at føje os efter hinanden, og saa skal jeg da ogsaa fortælle min Svaghed. Jeg er nemlig meget for at staa tidlig op, og saa faar jeg somme Tider det Tilfælde at tage Kosterkafter og hvad andet, jeg kan faa fat paa til at slaa løs med rundt omkring, og kommer tit til at gøre det, hvor Folkene ligger og sover. Men da vi har hver saadant et slemt Tilfælde, kommer vi jo til at nøje os dermed.«

Karlen tænkte nok, det var galt, men mødte dog i Tjenesten, da Tiden kom. De to første Dage var der ikke noget i Vejen, men tredje Dagen fik Karlen sit Tilfælde og siden bestandig hver Morgen.

Manden kunde naturligtvis ikke godt lide dette, og endelig tog da ogsaa det slemme Tilfælde ham en Morgen, da han

var kommet meget tidligt op, og han begyndte med store Stavre at slaa løs omkring sig alle Vegne og kom da ogsaa tilfældigvis hen i Karlekammeret, fik Dynen af Karlen og slog løs paa ham af alle Kræfter.

Men i samme Øjeblik forlod Tilfældet Karlen og har ikke senere indfundet sig. Manden var lige saa heldig med at blive af med sit Tilfælde ved samme Lejlighed, og de kunde da gensidig takke hinanden for, at de slap med Tilfælde, der ellers kunde have haft skadelige Følger.

Kanariefuglen.

En Jyde sad og spiste Suppe. Saa hoppede Kanariefuglen hen paa Kanten af Tallerkenen og lod noget falde ned i den.

»Ak bevares,« siger han til Konen, »se dog til Fuglen.«

»Aa, den Smule, det er jo ingenting,« siger hun.

»Naaja, det skulde bare have været mig, der havde gjort det, saa skulde én have hørt et Spektakel!«

Musejagt.

En Karl, der tjente ved en Mand, han blev sat til at tærsk; men han var jo saa grov doven og vilde saa helst ligge paa Ryggen i Laden. Men saa for at bilde dem ind, te han tarsk, tog han to Loluger og slog imod hverandre, for at det kunde give Skrald ligesom Plejlen.

En Dag vilde Manden ud at se til, hvordan det gik ham med æ Tærsk. Det hører Karlen, og saa smider han det, han har i Hænderne, og lægger sig lige saa stille, som om han lurer efter noget.

Saa siger Manden: »Naa, hvordan gaar det, Hans?«
»Hvys, hvys,« siger han.
»Hvad er der ved det?« siger Manden.
»Hvys, a lurer efter Møs.«
»Naa, hvor mange har du saa fanget?«
»Ja, naar a har en til den, a lurer efter, saa har a to.«

Salmesang.

Pigerne synger, naar de er

15 Aar: Fra Himlen højt kom vi nu her.

20 Aar: Mig hjertelig nu længes.

25 Aar: Det er forvist paa Tiden snart.

30 Aar: Min Gud, hvor længe prøver du mig.

35 Aar: Af Dybsens Nød til dig, o Herre, mit bange Hjærte
raaber.

40 Aar: Fra Verden haver jeg vendt min Hu.

Frieri.

Karlen: »Har du ikke Lyst til at faa en Ammeplads?«

Pigen: »Nej, en saadan Plads er jeg nok ikke skikket til.«

Karlen: »Jeg skal villig hjælpe dig til at blive skikket til den.«

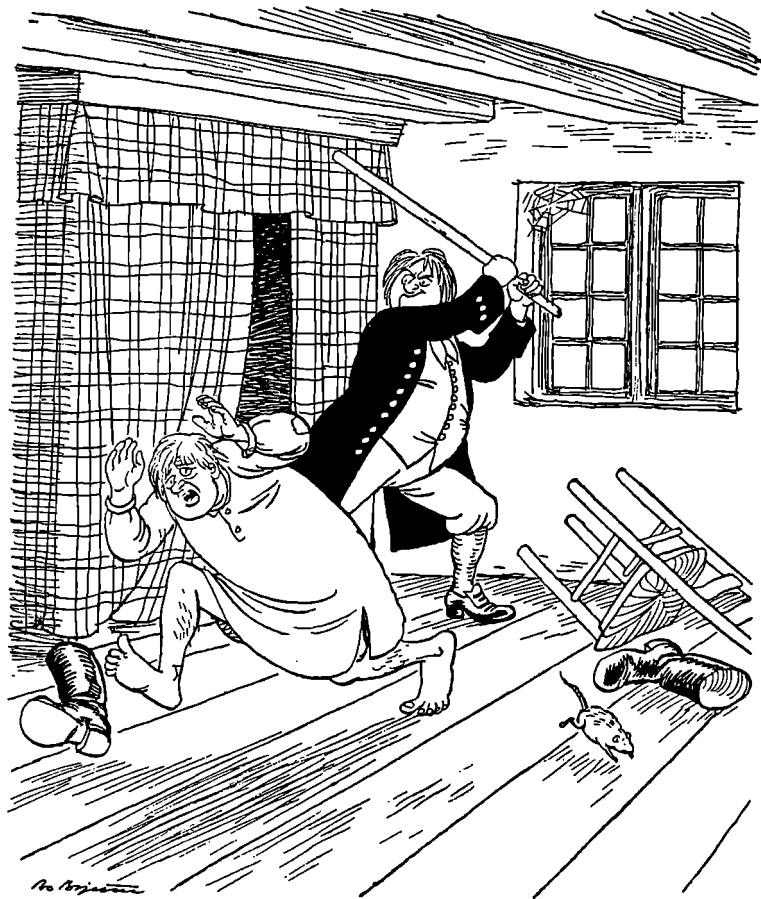
A er ræd.

Jens og Mette sad oppe ved hinanden og kørte paa et Hølæs. Lige med et siger hun:

»A er ræd.«

»Hvad er du ræd for?« siger han.

»A er ræd, du skal kysse mig.«

Han begyndte at slaa om sig alle Vegne

»Det kan a ikke,« siger han igen, »for a skal holde ved Tømmen.«

»Den kan a holde ved,« siger hun, og da hun saa fik den, saa var det godt.

Bryllupsdag.

To nygifte spadserede med hinanden i Haven paa deres Bryllupsdag uden rigtig at kunne komme til at tale om noget.

Endelig siger Manden: »Kan du da ikke sige et eneste lille sukkersødt Ord i Dag, det er vor Bryllupsdag?«

Konen saa da nok saa naadelig op til ham og sagde:

»Sirup.«

Svigermor.

Et Sted var Manden død, og saa vilde de tage ham af Sengen og lægge ham paa Straa. Da siger hans Svigermor, idet hun tog ved Næsen af ham:

»No, bette Niels, no kan vi saagu styrr dæ.«

Gravskrift.

Her hviler PEDER KRISTIAN JENSEN og Hustru ANE MARIE MADSEN. Deres Strid er endt.

Den gerrige Mand og hans Søn.

I Vestjylland boede der en meget gerrig Mand, der samlede en Masse Penge. Dem gemte han inde i et Skab, og hver Gang, han lagde en blank Daler derind, sagde han:

»Vokser og formerer eder.«

Tiden gik, og Manden døde. Sønnen arvede nu den store Rigdom; men han var ikke som Faderen, han lod Pengene rulle. Hver Gang, han tog en Daler ud af Skabet, sagde han:

»Fryder og glæder eder, thi nu er eders Befrielsestid kommen.«

Lopperne.

En svensk Kludekræmmer kom engang ind til en Kone, som stod og redte sin Seng. Hun beklagede sig over, at Lopperne var saa slemme ved hende.

»Vil Muer gi mig en Skjorte og et godt Stykke Mad, saa skal jeg nok sige Muer, hvad hun skal jøra ved Lopperne.«

Det fik han saa.

Saa tog han et lille Pulver op af Lommen og gav hende og sagde: »Dette skal Muer gi Lopperne, saa dør nok Lopperne.

Konen sagde Tak, og Manden gik. Men da han var gaaet, kom hun i Tanker om, at hun jo ikke havde faaet at vide, hvordan hun skulde bruge Pulveret. Saa løb hun efter ham, raabte og sagde:

»Det er sandt, hvordan skal jeg bære mig ad og give Lopperne det Pulver?«

»Det skal jeg nok sige Muer; Muer skal tage en spids Kniv og vriste Mulen op paa Loppan og gi den Pulveret, saa dør minsæl nok Loppan.«

»Ja, men saa kan jeg jo lige saa gerne slaa hende ihjel!« sagde Konen.

»Det kan Muer, ligesom Muer selv vil,« sagde han og gik.

Østers.

En vestjysk Bonde kom til Aarhus for at se, hvordan saadan en stor By var. Han gik ind paa en Gæstgivergaard og forlangte noget at spise. De gav ham nu en lang Liste, han skulde se paa og saa vælge der imellem. Han lod Fingeren gaa op og ned ad den og sagde, idet han standsede ved et Sted:

»Lad mig faa det,« for Sagen var, at han slet ikke kunde læse.

Det var netop Østers. Saa kom Opvarteren med dem; men Bonden vidste ikke, hvordan de skulde spises. Han lukkede Skallerne op og tog noget af det Snat, der sad, mellem to Fingre og puttede i Munden. Det kvadrede nede i Halsen, og han kom til at kaste op. Han puttede det igen i Skallerne og lagde dem kønt paa Tallerkenen.

Lidt efter kom en anden, pæn Herre ind og forlangte Østers. Dem fik han, og Bonden troede jo, det var de samme, han havde faaet. Nu sad han og smaalo, mens den anden spiste.

»Hvad ler du ad?« siger den pæne Herre.

»A tænkte paa, om De kunde stille dem i Dem, for a kunde ikke.«

»Har du haft dem i dig?«

»Ja, a har, og a lagde det i Skallerne igen.«

Saa maatte den anden ogsaa til at kvabbe.

Den lærde Søn.

En Bonde havde sat sin Søn i den sorte Skole. Hjemkommen i en Ferie vilde han vise sin Kløgtighed, og da Moderen kom frem med tre Pandekager, sagde han:

»Hvorfor har I bagt saa mange Pandekager?«

»Der er jo kun tre.«

»Jo, der er ni,« siger Drengen, »og det skal jeg bevise jer. Hvor der er tre, der er to. To og tre er fem. Hvor der er fem, er og fire; men fem og fire er ni!«

Faderen, som havde hørt dette, sagde nu:

»Ja, da vil a nu ta' de to og give din Mor den ene, saa maa du beholde de andre seks!«

Latin.

Der var en Mand, som havde en Dreng, der kom paa Latinskolen; men da han havde været der en Maaned, blev han ked af det og kommer løbende hjem en Aftenstund. Manden var ikke hjemme, og Konen faar ham vederkvæget med Mad og Drikke og faar ham til Sengs. Da Manden kommer kørende, fik han jo Redeligheden at vide, men lod det være al stille til om Morgenens.

Da Manden er kommen op, siger han til Drengen: »Naa, har du nu lært Latin?«

Ja, det havde han da.

»Hvad hedder saa en Hest?«

»Den hedder Hestibus.«

»End en Vogn?«

»Vognibus.«

»End saa en Købstad?«

»Den hedder Stadibus.«

Det blev han ikke sat i Forlegenhed med, for han vidste nok, der var noget ved det »us«, og saa skulde det jo bruges. Saa siger Faderen: »Det var ret; men nu vil jeg sige dig én

Ting. Nu staar du op, og imens spænder jeg Hestibus for Vognibus, og saa kører jeg dig til Stadibus, og hvis du saa nogen Sinde vover at komme saadan mere, skal jeg give dig Pryglibus, ved du det! «

Aarstallet.

En Kone stod lige forved Kakkellovnen for at skifte hendes Linned, og den var dygtig varm.

Idet hun nu vilde slaa Særken over Røven, gav hun et Sæt tilbage, og den kom da for nær til Kakkellovnen, saa Aarstallet, der stod paa Ovnens, brændtes ind paa Enden af hende.

Det sved slemt, og hun maatte til Doktoren.

Da han saa paa det, fik han jo straks Øje paa Aarstallet 1773, der var brændt ind paa hende, og saa sagde han:

»Den Skade er sandelig for gammel, den kan jeg ikke have med at gøre.«

PRÆST OG MENIGHED

Frygt.

Præsten har et Par gale Hunde, og saa kommer Bispen paa Visitats. Først var han hos Nabopræsten i Kongerslev, og denne beklagede sig over de Hunde. Da kommer han til denne Præst med Hundene. I Samtalens Løb siger Bispen:

»Deres Hunde er vist vel strænge.«

»Nej.«

»Jaja, det kunde dog være, at Menigheden kunde være ængstelig for at komme her.«

»Nej, aa nej.«

»Der er nu Deres kjære Broder i Kongerslev, han er dog bange for dem. De skulde dog skyde disse Hunde.«

»Ja, skulde jeg skyde alt det, han er bange for, saa skulde Deres Højærværdighed skydes først. Han er ingen Ting saa bange for som Dem.«

Et vanskeligt Bibelsted.

En Præst havde præket ved en Bispevisitats, at naar nogen slog os paa det ene Kindben, skulde vi vende det andet til. En Bondemand gik op og spurgte, om det skulde forstaas ordret?

»Ja,« sagde Præsten.

Bonden gav ham da en paa Siden af Hovedet, og da Præsten nu vendte den anden Side til, fik han nok en.

»Men,« sagde Præsten, »saa staar der ogsaa, at med det samme Maal, der maales til eder, skal I maale igen, og det endda paa en god, knuget, skuddet og overflødig Maade!« Og dermed tog han fat paa Bonden og gav sig til at prygle ham dygtigt igennem.

Biskoppen kommer springende ved Mandens Skrig og spørger: »Hvad er her paa Færde?«

»Aa,« siger Præsten, »det er blot et vanskeligt Bibelsted, jeg opløser for denne Mand.«

Det første Bud.

Præsten paa Harboøre var voldsom til at skraa Tobak og havde den slemme Vane at spytte ofte, naar han prækede. I Harboøre Kirke, hvor der er knebent Plads, gaar enkelte af Menighedens Stole ind under Prækestolen, saa det ikke traf sig saa sjældent, at de, der sad der, modtog noget vaadt ovenfra.

En Søndag var da Ole fra Rønland kommen til Kirke, hvad ikke traf ind ret ofte. Efter at have sat sig til Lave for at lytte andægtigt efter, var de første Ord, han hørte:

»Dette er det første og store Bud!« og i det samme faldt der en stor Spytklat paa hans skaldede Isse.

Ole saa op. Men da Præsten vedblev: »Og det andet er ligesom dette,« sagde Ole:

»Saa vel æ mi Sjæl ha mi Luu o!«

Abrahams Plads.

En Præst stod paa Prækestolen og udviklede noget om Abraham og hans stærke Tro, og det falder da saadan ind, at han fremkommer med det Spørgsmaal:

»Hvor skal vi sætte Abraham? Mon blandt Profeterne? Eller mon blandt Apostlene? Eller blandt Evangelisterne? Hvor skal vi sætte Abraham?«

Han kom med det Spørgsmaal flere Gange, som om han vilde have Svar, og saa blev en Murer, der var til Stede, endelig ked af at høre mere og siger:

»Ja, nu vil a gaa, saa kan Faaer sætte ham her.«

En Salut.

En Præst havde faaet en Pistol gjort i Stand ved Smeden og faaet den tilbage en Højtidsmorgen, ligesom han gik ind i Kirken.

Da han under Sangen stod og nyslede med den foran Alteret, gik den af, for Smeden havde ladet den, og Menigheden tav jo stille i den største Forbavselse. Men Præsten vendte sig om og sagde helt koldblodigt:

»Ja, Børnlille, det er ikke nok, at vi synger for Vorherre, vi maa ogsaa give ham en Æressalut en Gang imellem.«

Bespisningen.

En Præst stod og prækede om Bispisningen i Ørkenen og sagde iblandt andet, at 5 Mand blev bispist med 5000 Brød. Der sad en Mand nede i Kirken og hørte paa det, og han sagde da: »Det kunde a ogsaa have gjort.«

Næste Søndag stak Præsten det ind i Prækenen og rettede, hvad han havde sagt fejl, og saa føjede han til: »Kunde du ogsaa have gjort det, Kræn Frandsen?«

Han svarte: »Ja, det tror a nok, for der blev saa meget tilovers sidste Søndag, saa der nok kunde blive noget til i Dag.«

Duen.

Imellem Præsten og Degnen var truffet Aftale om at for-
bavse Menigheden ved at faa »Aanden« til synlig at være
over Præsten paa visse Steder i hans Præken. Degnen havde
en Durik, som lod sig afrette til paa et Vink af Præsten at
komme ned af et Hul i Hvælvingen og nogle Øjeblikke holde
sig svævende over Præsten, og derpaa atter søge op paa Loftet
hvor Degnen passede paa den. Den skulde altsaa være Aanden

I nogen Tid gik alt godt; af og til, ret naar Præsten raabte
højt og kaldte Aanden til Vidne paa sine Ord, saa man Aan-
den i en Dues Skikkelse over Præstens Hoved. Men saa er
Søndag, da Aandens Vidnesbyrd var særlig nødvendig, vinkede
og kaldte Præsten forgæves, og hans spændte Tilhørere hørte
da tydeligt Degnens Stemme over Præsten:

»Han kan ikke komme i Dag, Faaer, for den graa Kat har
taget ham!«

Job.

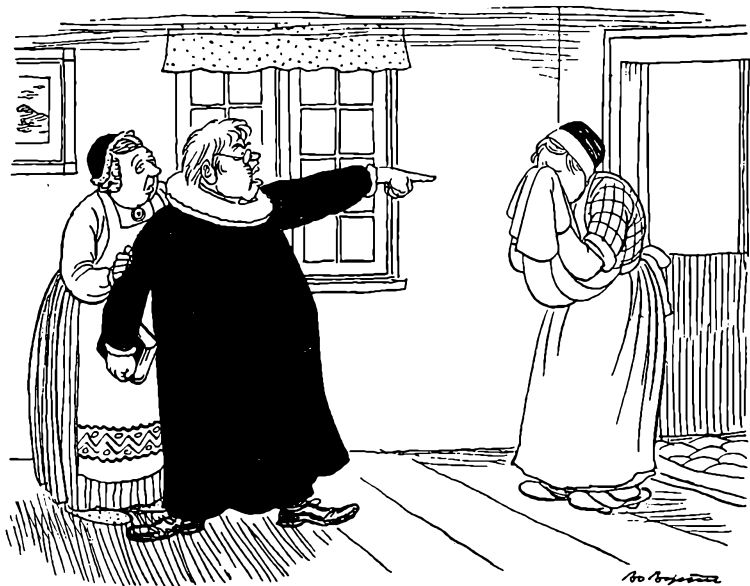
En Præst prækede om Jobs Taalmodighed og udbredte sig
da vidtløftig om, hvor udmærket en Dyd Taalmodighed er
Da han kom hjem, faldt hans Kone ham om Halsen og kys-
sede ham:

»Hvordan kunde du dog præke saa dejlig, lille Mand?«

»Jo, Job er et dejligt Eksempel,« sagde han.

I det samme kommer Pigen op fra Kælderen, og hun havde
taget Spundset af Øltønden i Stedet for Tappen, saa alt Ølle
var spildt.

Da bliver Præsten vred og slaar i Bordet og ter sig som
en rasende:

Ud af Præstegaarden med dig, og det straks!

»Fanden skal ogsaa gale i din Mær! Ud af Præstegaarden med dig, og det straks!«

Præstekonen tysser paa ham og siger: »Hør, lille Mand, giv dig tilfreds, husk dog paa Job.«

»Jeg bryder mig Fanden om Job,« raaber han, »han har aldrig haft saadan en dejlig Tønde Øl som jeg.«

Enoks Historie.

I gamle Dage var Præsterne ikke saa skriftkloge som nu til Dags. Et Sted havde man faaet en Præst, som man havde mistænkt for ikke at være stiv i Papirerne. Saa en Dag fik

nogle Fyre fat i hans Bibel og rev en Del Blade ud, nemlig fra Enoks Historie om til, hvor der fortælles om, at Moses skal sættes i Nilen. Søndagen efter læste Præsten med megen Salvelse, da han stod paa Stolen: »Og Enok tog sig en Hustru — og han begede hende foruden og forinden, saa at hun kunde holde Vand.«

De fire Slags Kort.

Der var en Præst i Vandborg, som var saa slem til at spille Kort. Saa en Løverdag Aften, han havde spillet med nogle af hans Kammerater til langt ud paa Natten, lader en af dem de Ord falde, at nu skulde han da tage sig i Vare for, han havde ikke Kortspillet i Hovedet, naar han siden kom paa Stolen, saadant at han skulde give sig til at snakke om det i Prækenen.

Aa, siger Præsten, det kunde være det samme, han kunde godt nævne alle fire Slags Kort i hans Præken, uden at nogen skulde mærke det. Ja, det vilde de da vædde med ham om, at han kunde ikke, og det vilde Præsten jo ogsaa, saa de straks slog Væddemaal med hverandre.

Om Morgenen var de andre tre jo i Kirke og skulde høre, hvordan han vilde komme fra det. Præsten kommer paa Stolen og begynder paa Prækenen, og saa falder der da ogsaa snart følgende Ord ind:

»Dersom I, mine Venner, saa Djævelen komme ind ad disse Ruder og med sine Kløer gribe efter eders syndige Hjerter, da vilde I nok raabe: Spar, o spar os!«

Saadan vandt Præsten Væddemaalet.

Intet.

En Præst paastod engang, at han godt kunde holde en Præken uden at forberede sig. Man tog ham paa Ordet, og det blev da aftalt, at næste Søndag skulde han præke over den Tekst, han vilde finde opskrevet, liggende paa Prækestolen, hvilken han altsaa ikke fik at se, før han kom derop. Da Præsten saa om Søndagen kom paa Prækestolen, laa der et Stykke Papir, hvorpaa Teksten skulde staa. Men paa den Side, der vendte op, stod intet, og da Præsten saa paa den anden Side, stod der heller intet. Saa sagde han: »Her er intet, og der er intet, og Gud skabte Verden af intet!« Og dermed havde han Teksten, som han prækede over.

En djærv Præst.

En Præst sagde engang i Slutningen af Prækenen: »Nu intet mere fra dette hellige Sted, undtagen at min kære Menighed vil komme paa Torsdag og køre mit Mog ud, og tag endelig en god stor Vogn, og modtager hertil Guds Velsignelse . . .«

En Kone i Fattighuset døde, og saa fandt de 80 Specier efter hende i Sengehalmen. I Ligtalen over hende sagde Præsten saa:

»Hun var ikke som en Høne, der gør et lidet Æg og gør stor Alarm derover; men hun var som en Ko, der gør en stor Dyngge og gaar stiltiende bort.«

Guds Ord.

En Præst i Aarslev ved Aarhus sagde paa Prækestolen: »Ungt Lammekød er en sød Spise, men Guds Ord er missen dog sødere!«

Ved en anden Lejlighed sagde han: »En Bid Ost og Brød og en Dram er en god Trøster, men den Hellig Aand er missen dog bæjer.«

Himmeriges Glæde.

For et lille Hundrede Aar siden var der en gammel Præst Sønden for Tønder, som havde den Vane, at naar han var færdig med sin tyske Præken, saa forklarede han Menigheden Indholdet kortelig paa Dansk, for at den skulde forstaa det.

En Søndag lød denne Forklaring saaledes:

»Jeg har i Dag paa Tysk forklaret eder Himmeriges Glæde, jeg vil gøre eder det end mere klart paa Dansk ved en Lignelse. Tænker jer, Mosen her udenfor den var et Fad Risen-grød, og Søen midt derude i var et Smørgab! Haarde Død, hvor vilde I due.«

Mosbjerg Hede.

En Præst i Mosbjerg sagde engang i sin Præken:

»Mosbjerg Hede er stor, mine Venner! Tænk jer nu, at der paa den sad Pind ved Pind og en stegt Gaas paa hver Pind, hvilken Glæde! Men denne Glæde er for intet at regne mod Himmeriges Glæde.«

En Indvielsespræken.

Der var engang en Præst, der skulde holde sin Indvielsespræken. Hans Tale lød saaledes:

»I skulle gaa til Kirke om Søndagen og høre Guds Ord; men det gør I ikke, I gaar til Kroen for at drikke jer fulde og

høre eders egne Ord. Men jeg forsikrer eder, at dersom Bovbjærg var en Klat Smør, da vilde alle komme og æde deraf i Stedet for at gaa i Kirke, og dersom Gudum Dale var fulde af Mælk og Honning, da vilde I ligeledes komme og søbe og drikke denne Mælk og Honning, hellere end at gaa i Kirken og høre mine Ord. Saaledes vilde I gaa og gøre, men hør efter, hvad jeg siger: Dersom alle Træer i Verden var ét Træ, hvilket forfærdeligt stort Træ vilde det da ikke blive. Og dersom alle Økser i Verden var bleven én Økse, hvilken forfærdelig stor Økse vilde den da blive. Og dersom alle Mennesker i Verden var ét Menneske, hvilket forfærdeligt stort Menneske vilde det da blive. Og dersom alle Have i Verden var ét Hav, hvilket forfærdeligt stort Hav vilde det da blive. Hvis nu dette store Menneske tog denne store Økse og fældede det store Træ, og det faldt om i det store Vand, hvilket forfærdeligt stort Plask vilde det da give. Saaledes skal eders Sjæle plaske i Helvede, naar I ikke gaa til Kirke og høre mine Ord.«

En Afskedspræken.

En Præst i Fovsing ved Struer sluttede sin Afskedsprædiken med følgende Ord:

»Jeg ved noget, I ved ikke, og I ved noget, jeg ved ikke; jeg ved, at jeg staar med de bare Ben i Støvlerne, men jeg ved ikke, om I vil give mig Uld til et Par Strømper, det ved I, men det ved jeg ikke. Men et ved jeg, at dersom Fovsing-Langdal var fuld af Sødgrød, og Fovsing-Trindhøje var en Klump Smør midti, og Kjærgsgaards Møllendam en Bøtte sur

Mælk, da skulde vi se, hvorledes alle de stakkels forarmede Fovsingboere skulde løbe efter det i Steden for at høre paa min Præken.

Et Ord af ham selv.

En Præst i Viborg-Egnen stod altid og prækede noget, han havde læst et eller andet Sted. En Dag, da han prækede, sad der en gammel Mand lige under neden Prækestolen og hørte opmærksomt efter.

Da Præsten havde fortalt noget og gjorde en lille Standsning i Talen som for at tænke sig om, tog den gamle Mand Ordet og sagde helt lavmælt:

»Tu det læste a i Jesper Brochmands Postille i Aftes.«

Præsten rømmede sig, saa alvorligt ned paa Manden, men sagde ingen Ting. Saa begynder han igen, og da han atter gjorde et Ophold, sagde den gamle Mand:

»Det staar i Biskop Mynsters Prækener.«

Saa paa én Gang siger Præsten: »De maa ikke forstyrre Gudstjenesten, min gode Mand, De maa ikke tale saa højt.«

Saa siger Manden: »Da var det vel, der kunde komme et Ord af Dem selv, Hr. Pastor.«

Den stjaalne Præken.

En Præst holdt en Præken, som en af Tilhørerne siden omtalte paa en rosende Maade.

»Ja,« sagde den Mand, han talte med, »det var ogsaa en god Præken, men Præsten har stjaalet den.«

Det blev meddelt Præsten, og han blev vred og forlangte, at Manden skulde tage sine Ord i sig igen.

»Det har a ellers ingen Lyst til,« svarede han, »men i det her Tilfælde kan a gøre det, for da a kom hjem fra Kirken, saa a efter i den Bog, som Prækenen stod i, og saa fandt a den der endnu.«

Skidt i Hullet.

En Præst havde bestemt, at hans Præken altid skulde vare en Time, og han havde da et Timeglas staaende paa Prækestolen, for at han af det kunde se, hvornaar han skulde holde op. Saa snart Sandet var løbet ud, sagde han Amen, men heller ikke før. Var Prækenen saa for lang, tog han et Stykke fra, og var den for kort, lagde han et Stykke til. Men saa en Søndag, da han var kommet til Amen i sin Præken og saa om til Timeglasset, saa han nok, at Sandet ikke saa nær var løbet ud, og han maatte da kline et Stykke ved. Lidt efter saa han atter til Glasset, men det var lige nær. Han lagde endnu et lille Stykke til Prækenen, men Glasset var endnu ikke løbet ud, og han tog det da, holdt det op for Lyset og opdagede saa, hvori det stak, at Sandet ikke var løbet ned. »Kære Venner,« føjede han saa til, »nu har jeg opdaget Fejlen, der er Skidt i Hullet. Amen!« Dermed var Prækenen saa sluttet.

Skabt godt.

En Præst stod og prækede om, at Vorherre havde skabt alt paa en god Maade, og ingen kunde have noget at udsætte derpaa. Saa var der en Pukkelrygget til Kirke, og han kunde ikke finde sig til Rette med den Tale og følte sig helt fornærmet. »A skal have bedre Underretning af ham, naar han kommer

af Kirke,« tænkte han, og saa var han jo ogsaa til Rede og bad om at tale et Par Ord med Præsten. Ja, det kunde nok tilstedes.

»A vilde gjerne tale om det, som Faar sagde i Prækenen, te der var ikke noget at sætte ud.«

»Nej, det er der heller ikke,« siger Præsten.

Om han tykte da, han var skabt godt?

»Ja,« siger Præsten, »som en Krøbling er du skabt godt.«

Fadervor.

En Bondemand møder Præsten, der kommer ridende paa saadan et pænt Øg. Saa siger Manden: »Det var dog et pænt Øg, Faar der har.« Bidslet var rigt beslaaet med Sølvspænder, og Spænderne var besat med Snogepander.

Saa siger Præsten: »Aa, jeg skal saamænd gerne forære ham Øget, naar han kan læse hans Fadervor uden at tænke paa noget andet.«

Ja, det vilde han da prøve, og saa begyndte han ogsaa at læse højt, imens han stod og saa paa dether Bidsel. Da han kom til: Som i Himlen saa og paa Jorden, føjede han til: »Faar a Sattel og Bidsel med?«

»Nej, saamænd gør han ikke,« siger Præsten, »han faar ikke engang Hesten, for han stod jo og tænkte paa Sattel og Bidsel.«

At holde Rede paa Søndagen.

En Præst var saa hengiven til Aalefiskeri, at han ikke kunde huske, hvad Dag det var, og hvad Dag det var Søndag, for han gik ud med hans Aalgjer hver eneste Dag. Saa havde han

ogsaa for Skik at plukke sig Limelyng og lavede saa en Lime for hver Dag i Ugen.

En Dag havde Stuepigen taget en Lime fra ham, og derved kom han til at forregne sig en Dag. Søndag Morgen gik han ud paa Fiskeri som sædvanlig, og Aalene, han fangede, trak han paa en Strikke og bandt Strikken om Livet. Saa ser han Folke komme strømmende til Kirke, og han kommer da til at tænke over det og kommer hen til Degnen for at spørge ham til Raads.

»Lad os nu se,« siger Degnen, »æ Manda laat vi, æ Tiisda taat vi, æ Onsda red vi Grød, æ Torsda slagt vi Nød, æ Fræjda hååst vi, æ Løwerda kååst vi, ja saamænd er'et Sønnda i Daw.«

Saa trækker Præsten jo i en Fart Kjolen paa, men glemmer at faa Aalene af sig, og saa kommer han til Kirken. Da han nu kommer paa Stolen, gaar Strikken i Stykker, for den var jo vag, og da Degnen kommer og vil gaa op til Præsten med Sedlen, saa laa Aalene jo der og strittede runden om ham.

Det var just som Præsten var ved at bede for de syge, og da han saa ser, at Degnen sparker til Aalene, der var i Vejen for ham, saa siger han:

»Aa, lad dem ligge, til de dør af dem selv.«

Apostlen Paulus hilser eder.

En Præst begyndte sin Prædiken saaledes:

»Apostlen Paulus hilser eder.« Derefter rømmer han sig nogle Gange og siger atter:

»Apostlen Paulus hilser eder.«

Saa tager en gammel Mand Ordet og siger:

»Ja, saa hilsen ham igjen!«

Aabent Hus

En Barber nedsatte sig paa Landet. Ved Nytaarstid sendte Præsten ham en Regning paa resterende Offer. Dertil svarede Barberen: »Jeg ved ikke af, at jeg er noget skyldigt, da jeg aldrig har været i Kirke.«

»Det er ikke min Skyld,« svarede Præsten, »Kirken staar aaben for Dem som for enhver.«

»Naa, saadan,« ja, saa betalte han.

Næste Aar sendte Barberen en Regning til Præsten og udbad sig Beløbet udbetalt. Dertil svarede denne: »Jeg ved ikke, at jeg er Dem noget skyldig, jeg er aldrig blevet friseret hos Dem.«

»Det er sandelig ikke min Skyld,« svarede Barberen, »mit Hus staar aabent for alle, og enhver faar en Regning.«

»Naa, saadan,« sagde Præsten, greb i Lommen og betalte.

Et nyt Navn.

En Mand kom op til Præsten og vilde have sit Barn døbt. Han spørger ham saa om, hvad Barnet skulde hedde. Manden svarede: »Femsetrine«.

Om det var hans Alvor?

Ja, det var bestemt, saadan skulde Barnet hedde. De havde slaaet op i Almanakken ved den Søndag, da Daaben skulde foregaa, og der stod 5. S. e. Trin., og derfor havde de nu bestemt, at Pigen skulde kaldes efter det.

Det blev altsaa døbt Femsetrine; men da det Navn nu blev for langt, saa blev hun kaldt Femstrin.

Hjemmedaab.

I Ovdруп Hede fødtes et lille, svagt Barn. Folkene kunde ingen Præst faa derud at døbe det, da der i den Tid var Vakance i Næsborg; men saa tog en gammel Kjælling, som var der for at hjælpe Barselkonen, sig paa at døbe Barnet.

Første Gang sagde hun: »A døber dig.«

Anden Gang: »A døber dig med Vand.«

Tredje Gang: »A døber dig med rent Vand.«

Saa døde Barnet straks efter.

Igjen.

En Mand havde det Mundheld at sige *igjen*. Saa kommer han en Dag ned til Præsten og siger:

»God Dag, Hr. Pastor igjen, a er gaven herved for at melde Dem, te min Kone har faaet et Barn igjen.«

Naaja, det kunde jo nok være rimeligt.

»Men saa skulde a hilse fra min Kone, om Hr. Pastor vilde ikke være saa venlig at følge med hjem og døbe det igjen.«

»Nej, det gaar aldrig an,« siger Præsten, »vi maa ikke døbe Barnet to Gange.«

»Nej, det er ikke saadan at forstaa igjen, men min Kone er saa ræd for, den skulde dø igjen, og derfor vilde hun gerne have den døbt igjen.«

Hun er endt støør —

I Taars Kirke var der Bryllup, og Bruden var meget lille af Vækst. Da Bønnen skulde læses, knælede Brudeparret som sædvanlig, og ved dens Slutning, inden Præsten endnu havde

faaet Øjet fra Bogen, rejste Bruden sig atter op. Da Præsten var færdig og fæstede sine Øjne paa Parret, vinkede han ad Bruden, at hun skulde rejse sig. Brudgommen forstod Vinket og bemærkede:

»Hun er endt støør, Hr. Pastor!«

Paa Dommens Dag.

Hr. Steffen Olesen i Sunds prækede saaledes:

»Og Herren vil kalde paa mig og sige:

Kom frem med dine Faar!

Men jeg svarer ikke.

Saa kalder han anden Gang paa mig og siger:

Stafen Olesen, kom frem med dine Faar!

Men jeg svarer ikke.

Saa tredje Gang siger han:

Stafen Olesens Ole, kom frem med dine Faar!

Saa maa jeg til at svare:

Naadige Herre! Jeg har ingen Faar, det er lutter stænkendes Gjedder og Bukke.«

Tornebusken.

En Præst blev forflyttet til et nyt Embede, hvor der ingen Herregaard var, hvorimod der i det gamle var mange af dem, og med disse Herremænd havde Præsten sin Døje. Især var der en, som boede i en Gaard lige ved Sognevejen, der gjorde ham mange Fortrædeligheder.

Præstens Karl flyttede med ham, og da de nu kørte til Sogne om Søndagen, lagde Karlen Mærke til, at Præsten,

der sad bagi, gjorde nogle Bevægelser, hver Gang de kørte forbi en Tornebusk, som stod ved Vejen.

Karlen blev nu nysgerrig efter at se, hvad det var, Præsten egentlig tog sig for, og næste Søndag drejede han sig hurtigt om, idet de kørte forbi Busken. Han saa da Præsten meget ærbødigt tage sin Hue af for den.

»Hvorfor hilser Faaer saa dybt her?« siger Karlen.

»Jeg takker min Gud for, at denne Tornebusk ikke er en Herregaard.«

Køre — gaa.

I Hjerm Sogn levede for omtrent hundrede Aar siden en Bondemand, der var bekendt for at være saadan et vittigt Hovede. Samme Mand, hvis Navn var Peder Timling, skulde en Søndag hente et Læs Tørv for en Husmand, men møder paa Vejen Provst Schou i Hjerm, da denne kørte til sin Annekskirke i Gjemsing.

Provsten anholder Peder Timling og spørger, hvor han skal hen. Da Timling havde forklaret dette, vil Provsten gøre ham begribelig, hvor syndigt det var at foretage saadant Arbejde om Søndagen, da han jo nok vidste, at der stod skrevet: »Paa denne Dag skal din Okse og dit Asen hvile sig.

»Ja,« sagde Manden, »dersom a et mo køjer, saa mo Praawsten hæller et.«

»Ja, det er en anden Sag med mig, jeg skal hen at prædike for Folk.«

»Ja, da haar a engen Stæjer sit, te dæ sto skrøwen: kjører hen og lærer alle Folk; men a ved, dæ sto skrøwen: gaar hen og lærer alle Folk.«

Per Hansen er en Skælm.

Det skete en Aftenstund, at Per Hansen var kommen op til Præsten i et Ærinde, og saa kom de til at sidde hver paa Enden af en Bænk.

Da de havde snakket lidt, siger Per Hansen:

»A skal skam hjemad, a sidder og holder ham oppe, Faaer.«

»Nej, saamænd gør han ikke, bliv kun siddende, vi kan sidde og tale lidt sammen.«

Jaja, saa sad de jo lidt. Men lige med et rejser Per Hansen sig hurtigt op, og derved vipper Bænken, saa Præsten falder.

»Ja, sagde a det ikke nok, Faaer, a sad og holdt jer oppe.«

»Ja, saadan mente jeg det ikke.«

»Jamen saadan mente a det, Faaer.« —

»Per Hansen er en Skælm.«

Dr. theol.

En Præst havde taget Doktorgraden, og da saa en Bonde-
mand, der var meget plaget af Gigt, havde hørt, at Præsten
blev tituleret Doktor, kom han til ham og vilde have et Raad.

»Ja, min gode Mand, men jeg er Doktor saadan i det
højere.«

»Naa, ja saa kan det ikke nytte, for det er i det venstre
Ben, jeg har min Skavank.«

Ogsaa en Organist.

Til Pastor Petersen i Tinglev kom, da denne just havde
Selskab, en Rejsende, som foregav, at han havde været Or-
ganist.

Da Præsten ejede et Klaver, blev han glad ved at kunne forskaffe Selskabet en Fornøjelse ved at formaa Organisten til at spille for dem. Han indbød ham meget høflig og fremkom med sin Begæring.

Den fremmede gik hen til Klaveret, berørte nu med en, nu med en anden Finger Klaviaturet, men derved blev det.

Omsider spurgte Præsten, hvad der var i Vejen.

»Ja,« sagde Virtuosen, »naar jeg skal sige Sandheden, saa er jeg kun Organist bagfra.«

Alle udbrød ved Bælgetræderens Ord i Latter, og det morede maaske den gamle Præst en Del mere, end Organistens Spil vilde have gjort.

Aa, min —

Min Fader var Præst i Vestervelling, og mens jeg var Dreng, blev jeg der Vidne til følgende:

En Dag kom der en Gaardmand ind i Præstegaarden, og da han var velset, bad min Moder ham sætte sig i den Plydses Lænestol og bød ham en Glød til hans store Merskumspibe, som han sad og bakkede paa, mens hun sad og syede og underholdt sig med ham, saa godt hun kunde. Samtalen drejede sig for Resten om, hvordan man skulde vende en Kalv i Koen, naar den var fejl for Fødsel.

Allerbedst som han nu sidder, springer han op fra Stolen og raaber:

»Aa, min Røv!«

Gløden var nemlig faldet ud af Piben og ned i Stolen og havde der tændt Ild i Plydset, og saa havde han brændt sig dygtigt paa Enden.

Der sad en Guvernante inde i Stuen hos os og broderede, og hun sad meget bly og med nedslagne Øjne; men da hun hørte Mandens Udraab, slog hun forfærdet Hænderne sammen og sagde:

»Aa, min Gud!«

Men min Moder, der saa Ødelæggelsen, sagde:

»Aa, min Stol!«

En Ræv.

En Præst var en Søndag i sin Præken kommet til at tale noget om Djævelen.

»Jeg har set ham,« sagde han, »det er en skrækkelig Karl. Han er rød overalt og har en forskrækkelig lang Hale.«

Da han endelig blev færdig med sin Skildring af Djævelen, traadte en gammel Mand frem paa Kirkegulvet og sagde:

»Det har saamænd været en Ræv, bitte Faer.«

Den støvede Bænk.

En adelig Frue spurgte engang sin Skriftefader, om det kunde være muligt, at de adelige skulde være sammen i Himmerig med Bønder og simple Folk.

»Nej,« svarede Præsten, »de adelige har rigtignok en Bænk for sig selv; men den er for det meste saa støvet.«

Den gloende Stol.

Kapellanen i Gylling var noget fugtig og vilde gerne spille Kort. En Aften var han kommet hen til Sognefogden, og de havde lige faaet en Punch og faaet Katekismen paa Bordet, da der kom Bud, at Bysmeden vilde til at himle, om Præsten ikke vilde komme derhen.

Goddag, jeg troede, han var død

»Kan det ikke nu være til i Morgen?« Og han fortsatte Spillet. Men Dagen efter havde han glemmt det.

En Tid efter kom Kapellanen forbi Smedjen, og da han ser Smeden, kommer han i Tanker om, hvad han havde lovet, og siger:

»Goddag, jeg troede, han var død.«

»Ja, det har a ogsaa været,« sagde Smeden.

Hvordan han saa kunde være kommet der igen?

»Jo, først gik a til Himmerig og bankede paa. Da kom Sankt Peder og lukkede op og spurgte mig, hvad a vilde.

Ja, a vilde da gerne ind.

Ja, der var ingen Plads for mig, og han smækkede Døren i for Næsen af mig, og a maatte gaa videre.

Saa gik a til Helvede, og der kom gamle Erik og lukkede selv op for mig.

Hvad vil du?

Ja, a vilde da gerne ind, for nu har a været ved Sankt Peder, man han sagde, at der var ingen Plads i Himmerig, og a har nu altid hørt, at en skal et af Stederne.

Ja, da var her heller ingen Plads.

Ja, da tykkes a, der staar en Stol inden for Døren, om a maa ikke sidde paa den? Den var helt gloende.

Nej, den er alt for god til dig; der skal Kapellanen i Gyl-ling sidde!«

Det sidste Ord.

Et Sted i Sønderjylland havde de faaet en ny Præst, og da der lige kort efter hans Komme døde en Mand i Sognet, kom Konen op til Præsten for at bestille Ligtalen over ham.

Præsten kendte jo ikke noget til Manden og siger saa til Enken: »Ja, det vil jeg godt, lille Maren, men jeg kendte ham jo ikke og ved snart ikke, hvad jeg skal tale om... Men... lad mig høre, hvad var det sidste, jeres Mand sagde til jer, før han udaandede, det kunde maaske dog give mig et Fingerpeg.«

»Det passer æ ikke om at sige,« svarede Maren.

»Jo, vist saa, sig det kun, hun skal ikke genere sig, jeg er jo dog hendes Præst og Sjælesørger.«

»Nej, æ vil ikke sige det.«

Præsten gør endnu mere indtrængende Forestillinger og lover, at det ikke skal komme her ud af hans Lønkammer.

Endelig siger Maren: »Ja, det var i Morges, da æ skrævede over ham, som æ plejer, for æ har jo ligget forinden i Sengen, lav han var syg, saa siger han: Æ kan se din Røv, Maren.«

Nej, a gie mæ et!

En Bonde ved Navn Jeppe laa meget syg. Hans Slægtninge, der mente, det var paa det yderste, lod Præsten hente.

Han kom og formanede den syge til at dø med Hengivenhed; men til alt, hvad han sagde, svarede Jeppe blot:

»Nej, a gie mæ et!«

Præsten begyndte nu at bekæmpe hans Trodsighed, men fik bestandig samme Svar. Endelig gik han, men hørte endnu i Døren Jeppe stønne:

»Nej, a gie mæ et.«

Præsten ventede nu hvert Øjeblik Budskab om Joppes Død

efter at være kommen hjem; men Dagen forløb, og det meste af næste Dag med, og endnu havde han ingen Melding faaet.

Han besluttede da at gaa hen og se, hvordan det stod til. —

Gaarden laa temmelig langt borte; men da han kommer derhen, ser han Jeppe sidde paa Mønningen af Huset i Færd med at lægge nye Mønnetørv op. Forundret udbryder han:

»Hvad, Jeppe, er du saa rask, at du kan sidde der?«

»Ja, svarede Jeppe, »der ka Faaer si, had a no gin mæ, hwa saa?«

Hwa ska de blyw te?

Præsten kommer en Dag kørende hen til en gammel syg Kone. Hun ligger saadan hen i en Døs, men Præsten tror, hun er lutter Øre for hans Tale og hans Formaninger.

Endelig slaar hun Øjnene op og siger helt livligt:

»Hwa trower han da, Hr. Pastor, de ska blyw te? Vi haae it faat waa Rower lugt ino.«

Et vanskeligt Ærinde.

En Fynbo, der vilde giftes, kom ind til Præsten for at melde ham det. Men nu var han noget undselig over at sige det og begynder da med:

»Jeg har tænkt paa, Hr. Pastor, at jeg vilde til at sætte mig ned.«

Præsten tager nu en Stol og siger til ham:

»Værsgod, her er en Stol.«

»Ja, det var ikke saadan ment, Fa'r, jeg vilde nu have en Bitte for mig selv.«

Præsten gaar da hen og lukker Døren op ud til Køkkenet:

»Aa, Mor, vil du ikke komme og give den Mand en Bid Brød.«

»Ja, det var da ikke saadan ment,« begynder han igen, »jeg vilde for mig selv.«

Saa tager Præsten ham under Armen, følger ham ud af Døren og viser ham hen paa det lille Hus. Han maa til at derind; men da han har siddet lidt og betænkt sig, gaar han ud igen og siger:

»Det var ikke saadan ment, Fa'r, jeg vilde — — giftes.«

»Naa, saadan,« siger Præsten, »ja, det kan du og blive, naar jeg kommer til at forstaa dig ret,« og saa gaar han hen og henter Protokollen.

Noas Sønners Fader.

En Mand havde været Smed i mange Aar, men saa kom han i Tanker om, han vilde være Degn, for han kunde jo baade sin Lærebog og sin Bibelhistorie. Saa gaar han op til Præsten og vil tale med ham om det.

»Kan du da sige mig, hvad Noas Sønners Fader hed?«

Nej, det stod ikke indført i Bøgerne, saa det vidste han nu ikke Redelighed paa. Men nu vilde han gaa hjem til Konen og raadføre sig med hende.

Da hun hørte Spørgsmaalet, sagde hun:

»Aa, dit Fjog, ved du da ikke, hvad Per Smeds Sønners Fader hedder?«

Jo, og saa gik han op til Præsten igen.

»Nu ved a, hvad han hed.«

»Naa ja, hvad hed han da?«

»Han hed Per Smed.«

Den visse Død.

En Præst havde prædiket: »Et Stykke Flæsk til sin Kaal er godt, to er usundt, tre er den visse Død.«

For at se, hvorvidt hans Folk rettede sig derefter, gik han næste Kaaldag ud i Køkkenet. Rasmus skærer sig et Stykke Flæsk og nok et. Præsten ryster med Hovedet, dog sagde han intet; men da nu Rasmus vilde til at skære tredie Gang, sagde Præsten advarende:

»Rasmus, hørte du ej, hvad jeg prædikede i Søndags?«

»Jo, Husbond, men nu skal I se, at I har en Karl, der ej er bange for sit Liv.«

Eftersøgning.

Der var en Præst i Aulum, hans Avlskarl hed Jens.

Engang var to Kreaturer blevet henne for Drengen. Saa siger Præsten til Folkene, at de skal gaa hen og lede om dem, og Jens maa ogsaa af Sted. Han gaar hen i en Gaard og sætter sig og svirer. Ved Middagstid kommer han hjem, men han har jo ingen Kreaturer fundet.

»Hvor har du ledt efter dem?« siger Præsten.

»Ja, a har ledt, hvor a troede, de var.«

Saa bliver Præsten vred og siger: »Saa skal du lede efter dem, hvor du tror, de ikke er.«

Jens tager saa en Stige og sætter til Laden og kravler op. Saa staar han oppe ved Storkereden.

»Hvad staar du dér efter?« raaber Præsten op til ham.

»Faaer sagde, at skulde lede efter dem, hvor a tror, de ikke er. Men nu har a for Resten set dem, de gaar her ude i vor Rug.«

Velsignelse.

Som Præsten en Dag stod paa Prædikestolen, kom der et Bud ind i Kirken og hviskede noget til Degnen. Denne listede sig op til Præsten og hviskede til ham, at Konen havde faaet en lille. Præsten afbrød sin Prædiken og takkede Vorherre, fordi han havde velsignet ham med en Søn.

Derefter fortsatte han Prædikenen. Lidt efter kom der Bud igen og meddelte, at der nu var kommet en lille til. Den samme Scene gentog sig, idet Degnen listede op til Præsten, og denne takkede Vorherre for Velsignelsen, men med et mellemfornøjet Ansigt.

Da kommer Budet for tredje Gang. Degnen hvisker til Præsten, og denne raaber nu fortvivlet: »Herre, Herre! Stands din Velsignelse!«

Af Sognet.

En Præst mødte en Dag et Fattiglem: »Ji Goddag, Kristen! Sikken en pæn Trøje, du har faaet, af hvem har du faaet den?«

»Af den samme, som Præsten har faaet hans Kjole.«

»Af hvem har jeg da faaet min Kjole?«

»Af Sognet, Hr. Pastor!«

Ingen Bund i.

En Præst skikkede Bud med en Bonde til Købstaden, om han vilde ikke købe ham en Sæk. Manden kommer jo derud,

og han skal til at se efter denher Sæk, men der var Bund i dem allesammen, og han vidste jo nok, at der maatte ingen Bund være i Præstesækkene.

Saa drager han hjem igen og siger, at han kunde ingen faa, for der var Bund i dem allesammen.

Du.

En vis Spasmager kom en Dag til sin Præst og sagde Du til ham.

»Hvad,« sagde Præsten, »siger du Du til mig?«

»Kan du skabe en Havrekerne?« spurgte Spasmageren.

»Nej.«

»Ja, Vorherre har skabt hele Verden, endda siger jeg Du til ham.«

Hovedarbejde.

En Præst i Dallerup havde faaet en Husmand til at tærsk Sæderug. Da Dagen var til Ende, spørger Præsten ham om, hvad han skal have i Dagløn.

Ja, han skulde da have en Rigsdaler.

Det syntes Præsten var noget meget.

»Det er slet ikke mere, end naar Præsten tager 5 Rigsdaler for en Ligtale.«

»Jamen, min gode Mand, det er Hovedarbejde.«

»Hovedarbejde! Tror Præsten, a tærsker hans Rug med min Røv? Nej, a maatte nikke for hvert Slag, a slog — det var ogsaa Hovedarbejde!«

En stærk Drik.

Det var Søndag Morgen, og Præsten sad og drak sin Te og var rede til at gaa i Kirke. Da fik han Besøg af Jens Bentsen.

»Maa jeg ikke byde Jens en Kop Tevand?«

»Nej, Tak skal Fatter ha', æ drikker it saa stærk en Drik.«

»Maa jeg da ikke byde Jens Bentsen en lille Morgendram?«

»Jo Tak skal Fatter ha'!«

Saa fik han en Snaps af den lille knastere Buttel i Hjørneskabet, og den drak han ud.

»Jeg synes dog, at Brændevin er en stærkere Drik end Vand,« siger saa Præsten.

»Nej, Fatter, æ har hørt mange Gange, at Vand har slagen Diger og Dæmninger ind, men det har æ aldrig hørt om Brændevin.«

Kokkyllingen.

Der boede en Præst ude paa Landet, og han vilde til Kirke en Søndag at forrette Gudstjenesten. Da kom han forbi et lille Hus, hvor Konen stod udenfor.

»God Dag, Moer,« siger han, »sikke rare Kyllinger, De har dér, tu de er jo allerede stegefærdige.«

»Ja, det er de ogsaa. Hvis Hr. Pastoren ikke vil forsmaa dem, saa har a tænkt paa at gaa ned i Eftermiddag til Præstegaarden og forære Dem et Par.«

»Aa nej, det skal Moer ikke, det var dog Synd, hvorfor skal jeg have dem?«

»Jo, De er god ved Karen.« Hun havde nemlig en Datter, der gik til Overhørelse.

Omsider siger han: »Ja, Moer, vil I endelig, saa vil jeg ikke forsmaa dem, de er jo dog dejlige.« Han klapper hende paa Skulderen og siger Farvel.

Han var ikke kommet ret langt, inden han kom i Tanker om, at det var bedst at faa dem med sig. Saa vender han sig om og siger:

»Hør, Moer, jeg har saadanne store Lommer i Præstekjolen, kunde vi faa ved Kyllingerne, saa var det godt at faa dem, jeg kan let tage dem med mig.«

»Ja, ligesom De tykkes, Hr. Pastor,« siger Konen, og de fik dem saa talt ind, og hun fik fat i en Hønekylling og en Kokkylling, og saa fik hun noget Garn trævlet op af en Strømpe og fik Ben og Vinger bundet sammen paa dem. Dernæst faar han en i hver Lomme, og saa gaar han i Kirke.

Kyllingerne lægger han fra sig paa en bitte Bænk i Prækestolen. Der ligger Kokken og spjatter, og da Præsten er kommet noget hen i Prækenen, saa faar den Vingerne løs.

Imidlertid er Degnen falden i Søvn og sover trygt henne i Degnestolen. Kyllingen flyver op paa Skranken og slaar Vinger og galer. Da vaagner Degnen op, og i hans Forskrækelse synger han: »Og med dig Aand! «

Da siger Præsten derhenne paa Stolen: »Nu tror jeg, Djævelen plager baade Degnen og Kyllingerne. Amen.«

Mellodonten.

En Kone sad og sov i Kirken. Degnen plejede at gaa omkring og vise Folk Salmerne, og saa kom han ogsaa til den

Kone. Men hun vilde ikke være bekendt, at hun sov, og saa vinkede hun saadan ad ham, at han skulde gaa igen, og hun begyndte at synge:

»No haar a waat her i Bøjen i saa manne Oer,
a ved nok, hwaadden Mellodonten goer.

Halleluja, vor Gud er stor.«

Og med din Aand —

En Degn skulde en Søndag fra By, og saa fik han en Jordemodermand til at synge for sig i Kirken. Han havde nu en ret god Stemme og kunde nok synge Salmerne, men Kor-svarene var han ikke ret hjemme i, saa Degnen maatte til at lære ham dem forinden.

Da nu Præsten saa om Søndagen messede: »Herren være med eder!« tykte han ikke, det kunde gaa an at sige du til Præsten, og saa sang han:

»Og med Deres Velærværdigheds Aand!«

En from Kone.

En from Kone græd saa hjærtelig i Kirken, at Præsten blev helt rørt over det, og det var ogsaa noget, der sjældent skete. Ved Udgangen af Kirken spurgte han hende saa, hvad hun havde grædt for.

»Ja,« siger hun, »a har en Søn, der studerer, og saa kom a til at tænke paa ham; a græd ved at tænke paa, dersom han skulde nu blive lige saa ringe som Faer til at præke.«

Den store Synd.

En Rakker laa for Døden. Præsten kom og spurgte ham, om han nu ingen store Synder havde paa Hjertet?

Nej, ikke uden én; men den vilde han ikke engang aabenbare, for den kunde han ikke faa Tilgivelse for.

Jo, han skulde blot sige det.

Ja, han havde jo altid tykt saa godt om sig selv.

»Det kan være det samme med den Synd, den kan jeg godt forlade dig, for det er der aldrig nogen anden, der har gjort.«

En Begravelse.

For nogle Aar siden var der Begravelse paa Opsted Kirkegaard. En Mand i Ligfølget havde en stor Hundehvalp med sig, og den nærmede sig Præsten og vilde nappe ham i Kjolen, da han skulde til at kaste Muld paa.

Saa sagde Præsten det sædvanlige: »Af Jord er du kommen,« gav et Tjat efter Hunden og føjede til: »Hund!«

Han gik videre: »Til Jord skal du blive, Hund!« For Hvalpen nappede igen.

Endelig sagde han: »Af Jorden skal . . . du atter genopstaa, Hund dog!«

Derefter vendte han sig til Manden og sagde: »En anden Gang, naar der er Begravelse, skulde De ikke tage Deres Hunde med, de kunde gaa hen og rive en Guds Tjener i Graven.«

Til tre Mark.

En Præst tog altid tre Mark for at kaste Jord paa et Barn og fire Mark for en voksen. Engang vilde de narre ham og foregav, at det var et Barn, for at spare den ene Mark.

Som han nu stod ved Graven og kastede Jord paa, blev han mistænksom, og det gik saadan:

Af Jorden skal du igen opstaa

»Af Jord er du kommen. Du ser mig vel lang ud til tre Mark. Til Jord skal du blive... Jaja, lad det saa ogsaa gaa for denne Gang. Men af Jorden skal du igen opstaa... Men det skal ogsaa blive sidste Gang.«

Se, den Præst tænkte højt.

Tre Dage før de andre.

En gammel Præst skulde en Dag hen og kaste Muld paa et Lig, og det var en gammel, lam Kone. Men han var hverken godt tilpas eller meget for at komme ud, især da det var Kulde og Snevejr, og kalder derfor paa en Karl, han havde, som hed Per, og siger til ham, om han kunde ikke forrette det, den og den var det, der skulde jordes.

Jo, det var Per villig til, han vidste jo nok, at Præsten var affældig. Saa gaar den gamle Faaer hen og henter Præstekjolen, som Per kommer i, og da Præsten havde lært ham, hvad han skal sige, kommer han te'n.

Nu gik det jo godt nok, og Per siger, hvad han skal, men efter at have kastet den tredje Skovlfuld Muld paa og sagt: »Af Jorden skal du igen opstaa!« føjer han til: »tre Dage før de andre.«

Det Ord rygtedes og kom ogsaa Præsten for Øre. Saa sender han Bud ned efter Per og spørger ham, hvi han sagde saadan, det havde han jo ikke lært ham?

»Jo,« svarede Per, »a tykte, det var nødvendigt, fordi hun var ringe gangende, at hun saa ikke skulde blive tilbage.«

Tyren.

Der var et Sted, hvor de havde en Præst, som var saa grov bange for Tyre. Saa en Dag, han skulde kaste Jord paa et Lig, stod der en Tyr tæt ved Siden af Kirkegaarden, og den faar han Øje paa, ligesom han skal til at begynde, og saa bliver han bange.

Da han kaster den første Skovlfuld Jord ned paa Kisten og siger: »Af Jord er du kommen!« saa ser han hen paa Tyren, og den ser paa ham igen. »Se, hvor han glori!« føjer han da til.

Da han tager den anden Skovlfuld Jord og kaster ned i Graven med de Ord: »Til Jord skal du blive!« kikker han atter hen paa Tyren og lægger til: »Se, hvor han sparker!« For den stod og skrabede i Jorden.

Da han tager den tredje Skovlfuld Jord og kaster ned med de Ord: »Af Graven skal du igen opstaa!« saa ser han til Tyren og raaber: »Nu kommer han!« Dermed smider han Skovlen og løber sin Vej.

Folkene troede hele Tiden, det var den døde, han talte om, og da de hørte, han sagde: nu kommer han, saa løb de allesammen bag efter Præsten; de troede jo, den døde kom efter dem.

Judas.

En Lærer besøgte sin Præst, og som de nu sidder og snakker sammen, byder Præsten ham ind paa at besé nogle Billeder af alle Apostlene, han nys havde faaet hængt op i sin Stue. Ja, Læreren følger jo med ind og beundrer dem, men undrer sig over, at der kun er 11, der skulde jo være 12.

Saa siger Præsten: »Ja,« siger han, »Judas han maa ikke være i det Selskab, ham har jeg i en anden Stue, og vil han nu være saa venlig at følge med derind, saa skal han faa at se.«

Præsten fører saa Læreren hen foran et stort Spejl og spørger: »Kan han nu se Judas?«

Læreren svarer øjeblikkelig: »Ja, jeg kan se to; men hvem af dem, det er, det ved jeg ikke.«

En Misforstaaelse.

Præsten beder Degnen om efter Prækenen at bekendtgøre, at næste Søndag skal der være Daab, og at de ny Salmebøger fra nu af skal benyttes. Degnen er imidlertid saa uheldig at sige det i omvendt Orden, først om Bøgerne, saa om Bør-

nene, og han tilføjer: »Enhver, der vil have Barn i Kirke, maa melde sig paa Onsdag.«

Præsten, der var tunghør, ser paa Degnens Mund, at han holder op, og Præsten tilføjer: »Dem, der ingen har, kan faa dem i Præstegaarden for 2 Daler Stykket, og med stærk Ryg for 2 Daler 1 Mark og 8 Skilling.«

Han uddrev Djævelen.

Godsejeren var Præstens bedste Ven, for det han altid kom i Kirke, og derfor havde han Lov til at tage sin Hund Thor med ind i Sakristiet, mens Prækenen varede.

Saa en Dag hører Præsten noget pusle bag ved sig, mens han præker. Han er bange for, at det er Thor, der kommer for at æde de fire Stykker Smørrebrød, han har i Baglommen. Han er omtrent færdig med Prækenen, men maa dog jage Thor væk. Saa tager han fat i Prækestolen, sparker med Kraft ud med venstre Ben og siger: »Og saaledes uddrev han Djævelen!«

Det giver et Suk bagved, og Præsten fortsætter, indtil han er færdig. Han hører, det siger trip, trap ned ad Trappen. Men efter endt Præken laa Thor og sov, mens Degnen gik op og ned ad Gulvet med Lommetørklædet for den blødende Næse. Han vilde nemlig give Præsten Listen paa et Par Folk, der skulde have lyst til Ægteskab, og saa troede Præsten, det var Thor.

Der blev altsaa ingen Lysning af.

Korendernes Deling.

En Aggerbo havde bjærget en Fustage Korender, der var drevne op, og da det kom til at trykke ham noget, vilde han

til Kirke næste Søndag. Men han kom noget sent af Sted og naaede først ind i Kirken, da Præsten var paa Stolen og noget inde i sin Prædiken. Ligesom han nu kom ind af Døren, raaber Præsten med høj Røst:

»Hvad gjorde han saa ved de Korinthier?«

Da Aggerboen hørte det, blev han bange og listede ud af Kirken og ventede dér, til Præsten kom. Saa gik han hen til ham og sagde:

»Æ kan høre, Faaer han véd ed.«

Præsten, der nok kunde forstaa en halvkvædet Vise, bemærkede:

»Ja, det er forfærdeligt, som du har baaret dig ad.«

»Hvad tykkes Faaer saa, æ skal gjøre ved dem Korender?«

Præsten svarede: »Nu kan du gaa hjem og dele dem i tre Dele, den ene Del kan I selv beholde, den anden Del kan I betænke Sognets fattige med; men den tredje Del kan I vel forære jeres Sjælesørger.«

»Ja, æ skal gu gjøre det, som Faaer han siger det.«

Saa gik han hjem og begyndte at tælle Korenderne op i tre lige store Dynger, og saa siger han til Konen:

»Faaer sagde, te den første Del maatte vi selv beholde (dermed strøg han den ned i Skjæppen), den anden Del skulde vi betænke Sognets fattige med, æ vil gjerne spørge dig, Morlil, hvem tykkes du, der er mest fattige her i æ Sogn?«

»Ja, det er wi da« (stryger ogsaa den ned).

»Den tredje Del skulde vi betænke vor Sjælesørger med, æ gad nok vide, hvem der vilde sørge for vore Sjæle, om ikke vi selv vilde« (dermed strøg han ogsaa den tredje Del ned).

De snattede Kvinder.

En Mand, der en Søndag havde været i Kirke, væddede med nogle andre Mænd, at han næste Søndag skulde faa alle de Kvinder, der var til Kirke, til at tørre deres Næse i Vaabenhuset paa én Gang.

Han siger saa til hans egen Kone om at følge med sig i Kirke, og da han kommer ind i Vaabenhuset, hvor alle Kvinderne stod i to Rækker og ventede paa Præsten, sagde han henvendt til sin egen Kone:

»Snyd di Nies, din snatte Mær, der er naakk, dær æ snatte forudden dæ.«

Saa tog de til Næsen allesammen, og han havde vundet Væddemaalet.

Vorherre død.

En Søndag hændte det i Sal Kirke, te en Kone kom for sent til Tjenesten, og saa satte hun sig ude i Vaabenhuset og lyttede efter Prækenen.

Da Tjenesten var færdig, og de andre Koner fra Byen kom og gik ud, sagde de til hende:

»Kom du for sent? «

»Ja, a kunde knap høre æ Præjken, hvad præjket æ Præjst egentlig om i Dag? «

Da er der en Kone, der siger: »Han præjket om, te Vorherre var død.«

Saa svarede hun: »Aa, Herregud, er han nu ogsaa død? «

Hans med Klinkepungen.

En Søndag var Degnen i Møgeltønder bleven syg og kunde ikke gøre Tjeneste i Kirken.

Præsten havde en Karl, som hed Hans, og saa gik han ud til ham og sagde:

»Hør, Hans, du kan vel nok gaa med Klinkepungen paa Søndag?«

»Ja, hvis a ellers kan magt det.«

»Det er nemt nok, Hans,« sagde Præsten, »du skal blot gaa saadan,« og dermed tog han en Rive og gik med den hen for Hovedet af Kørne og stak den frem for dem, men ikke for at kyse dem, sagde han jo:

»Kos, kos, kos!«

»Jo,« sagde Hans, »det kan æ let, hvis det ikke er andet.

Søndagen kom, og da Hans kom med Klinkepungen til den første Bænk, sagde han jo ligesom Præsten: »Kos, kos, kos!«

Folkene saa paa ham, og saa tænkte Hans: »De har maaske ikke hørt det! Og saa gik han hen til den anden Bænk og raabte det nok saa højt.

Men saa hørte Præsten det og fik Hans ud.

Soen tog Degnen.

De har fortalt om en gammel Præst her, der kunde mane; men jeg ved ikke bestemt, om det var Bernth.

En Aften var der noget, som rumsterede oppe i æ Karnhus, og saa troede de jo, det var Spøgeri.

Præsten skulde saa op og mane det. Han vilde have Degnen med, og de gik derop begge.

Lige som de kom i Døren, da kom der en gammel So rendende ud mellem Benene paa Degnen, og han kom saa til Riden paa den. Det var kanske hans egen.

Han raabte saa: »Nu maa De have Farvel, Hr. Pastor, for mig tog han!«

Den barmhjærtige Samaritan.

En Mand fra Harboøre var engang ovre i æ Herred. Der kom han forbi et stort Hus, hvor Døren stod aaben, og saa gik han derind. Da de var færdige med Sangen derinde, kom en Mand op i en Kalvebøvl med en Hverresten om Halsen; han gav sig til at læse noget op af en Bog, om en Mand, te dæ ræjjst fræ Læwig te Hærbøør Land. Dææ wa dæ naawe, dæ øwefaald ham, to hans Pææng fræ ham aa lo ham leg halldø. Saa komm dæ føst en Læwiger, han gik hæn aa so te ham aa lo ham leg. Ja, hwilter haar en naawe Tier høer, te en Læwiger haa gjoer naawe Teng gaat. Saa komm dær en Præjst næjst æter. Han gik aase hæn aa so te ham aa lo ham leg. Ja, hwilter haar en naawe Tier høer, te en Præjst haa gjoe naawe Teng gaat. Men saa komm laanng Pe Saleng riend po en Æsel. Han to ham aap o hans Æsel aa føør ham te de næjst ow Hærbøør Land, dææ lo han ham hælbreed. Saa sæje di endda, te laanng Pe Saleng haa engen Gowe gjoer.

BØRN

Hvad der forbydes.

En Tjenestdreng kom en Dag til en Præst og vilde gaa til Konfirmation.

»Kan du læse?« siger Præsten.

»Ja, a kan saa.«

»Kom saa her hen og læs i Biblen.«

»Næjj, saa stue en Bog ka a it løøs i.«

»Kan du saa sige mig, hvad der staar i det fjerde Bud?«

»Det kan a gaat,« og Drengen læste nu Budet.

»Hvad forbydes der i det?«

»Dæ faabyes engen Teng.«

»Naar der befales, at du skal elske dine Forældre, hvad forbydes der saa?«

»Saa faabyes dæ it noi.«

»Har Manden, du tjener, ikke et Øg, han holder meget af?«

»Jaaw, de trowe a naak, han haae en broen Klaaj, som a skal haald ræjn aa stræggel.«

»Naar han nu befaler dig, at du skal strigle den brune, hvad forbyder han dig saa?«

»Det vei a it.«

»Saa forbyder han, at du ikke maa lade den staa med Støvet i. Men naar det fjerde Bud nu siger, at du skal ære din Fader og din Moder, hvad forbyder det saa?«

»Te æ mo it læ dem sto mø Støwet i,« svarede Drengen.

Et Mirakel.

En Præst katekiserede engang saaledes:

»Kan I saa fortælle mig, hvad et Mirakel er for noget? Naa, det kan I ikke, Børn, da skal jeg saamænd fortælle jer det. Ser I nu, Børn, nu tager jeg en Kartoffel, den putter jeg ned i Jorden, dækker den omhyggeligen til med Muldjord, venter taalmodigen i én Maaned, to Maaneder, fire Maaneder, maaske et halvt Aar. Saa kradser jeg ved Kartofflen og finder til min store Glæde 10, 12, 14, maaske 20 Kartoffler, se, det er nu intet Mirakel, for det er Naturens almindelige Orden. Men nu tager jeg en Sten, putter den ned i Jorden, dækker den omhyggeligen til med Muldjord og venter taalmodigen i én Maaned, to Maaneder, fire Maaneder, maaske et halvt Aar. Saa kradser jeg i Jorden og finder til min store Glæde og Overraskelse 10, 12, 14, ja, maaske 20 Kartoffler, se det er sandelig et Mirakel.« (Siges noget læspende og affekteret.)

Lam og Elefant.

Provst Gøtlig (Sønderjylland) spørger et Barn paa Kirkegulvet:

»Kan du sige mig, wat er den Bibel?«

Intet Svar.

Han gentager Spørgsmaalet, men endnu intet Svar. Saa siger han det selv:

»Den Bibel, det er en Stroom, hvori en Elefant kan vojj, og et Lamm kan svomm. Og wat er saa den Lam, der kan svomm i den Stroom? Den Lam, der kan svoom i den Stroom, det er du, og det er du, og det er du (pegende paa forskellige

Børn), og wat er saa den Elefant, der kan vojje? Den Elefant, der kan vojje. Det er — Luuter.«

Drengen i Kirke.

En Dreng var første Gang i Kirke. Da han kom hjem, sagde de til ham:

»Haa, Jens, hvordan syntes du om det?«

»Ja-a, det syntes jeg ikke om, for vi fik ingen Mad, og saa saa jeg en Mand, der var vred, han stod i en Tønde og skældte dem ud, og saa en Gang imellem slog han i Tønden, saa det dundrede efter.«

Ogsaa en Ledelse.

Lærer Højland i Nørre-Lem ved Lemvig havde Hjælpe-lærer, men sang selv i Kirken. Der var ogsaa en Biskole at undervise i, og den skulde Højland forbi, naar han om Lør-dagen hentede Salmenumrene i Præstegaarden. Han gik saa ind i Skolen for at høre, hvordan det gik med Undervisningen.

En Dag beklagede Hjælpe-læreren sig over, at Børnene ikke vilde svare.

»Kan de ikke svare? Det kan du jo sagt faa dem til. Lad mig se æ Bog.«

Saa gav han ham Balslevs Lærebog. Den smed han langt hen.

»Hur haar I den gammel Kristendomsbog? Dær er wal nok nowet a jer, Baer, dæ kan den. Naa do, Mads, kan du

løøs den først' Stykk i treddi Kapittel. No Baer, svar no. Hudden begønder ed? No, Erfaringen viser... at Menne-skene ikke er saa gode, som de burde væ- væ-?«

»-Re!« svarer Børnene.

»Det er godt. Kan I nu nævne mig en Ting, der ikke er saa god, som den burde være. No, svar no! Næer no jær Mower haar brøgged, aa de' kommer po æ Sidstning mæ æ Tønn'd', hwa ka' dæ saa blyww ve' mæ æ Øl?«

»De' ka' blyw suer,« siger Børnene.

»Ja, rigtig. Aa næer Øl æ suer, saa er det ikke saa godt, som det burde og skulde væ — —.«

»-Re,« svarer Børnene.

»Ja ræt, Baer, no kam vi etter ed. Aa næer jæ Mower haar bagt, aa hon lægger æ Brø end i æ Skav, aa hon glemmer ed, hwa' kan der saa blyw vé ed?«

»Æ Mus ka' eed ed,« svarer de.

»Ja, de ka' di, næer dær æ naaver, mæn hwa' ka' dær aasse blyw vé ed mæ ed? No, de blywer mu- —.«

»-Le,« svarer Børnene.

»Ja, rigtig. Næer no Øl saadden blywer suer, aa Brø blywer mule, saa ær ed et saa gaat, som de' burde væ- —.«

»-Re.«

»Se, saadden ær æ Mennsker jo aasse. De kan aasse sæjes mæ en åån Owr. De ær faadæret.«

Til sidst kom Højland ind paa, at det kunde være fordærvet i forskellige Grader, og endelig sagde han til Læreren:

»Naar en saadan tager et Billede ud af det daglige Liv, saa kan en jo godt faa Børnene til at svare.«

Det usynlige.

Præsten spørger en Dreng: »Hvoraf bestaar Mennesket?«

Denne svarer: »Af det synlige og det usynlige.«

»Rigtigt, kan du saa sige mig nærmere, hvad du forstaaer derved?«

»Det synlige er Legemet.«

»Rigtigt, og det usynlige . . . ?«

»Indvoldene!«

Varmt.

Pastor Cold i Levring katekiserede med sine Konfirmander om den rige Mand. Iblandt andet spørger han:

»Hvorfor kom han i Helvede?«

De svarer ikke.

»For han levede over sin Stand,« oplyser Præsten.

Videre spurgte han:

»Hvordan er det i Helvede?«

Heller intet Svar.

»Der er varmt. I ved jo nok, der er varmt, hvor mange er forsamlede.«

Skærsilden.

Præsten spørger en Dreng: »Hvad er Skærsilden?«

Han svarer ikke.

»Brænder Sjælene der?«

»Nej, de ligger saadn og futter.«

Den stumme Djævel.

Der var en gammel Præst i Borum og Lyngby, som hed Carstens — han flyttede siden til Sundeved, og han forlangte

af Konfirmanderne, naar de kom til ham den første Dag i Ugen efter Søndag, at de skulde kunne Evangeliet udenad og gøre Rede for Tanken i Prækenen.

Da de havde haft Evangeliet om Jesus, der drev en Djævel ud, og den var stum, kommer Præsten til en Dreng, der ikke havde faaet det læst over. Nu vilde Præsten lede ham:

»Og Jesus drev . . .«

Drengen klynkede: »Og Jesus drev en Djævel ud.«

»Naa, og den var stum . . .«

»Og den var stumphalet.«

Syndens Udspring.

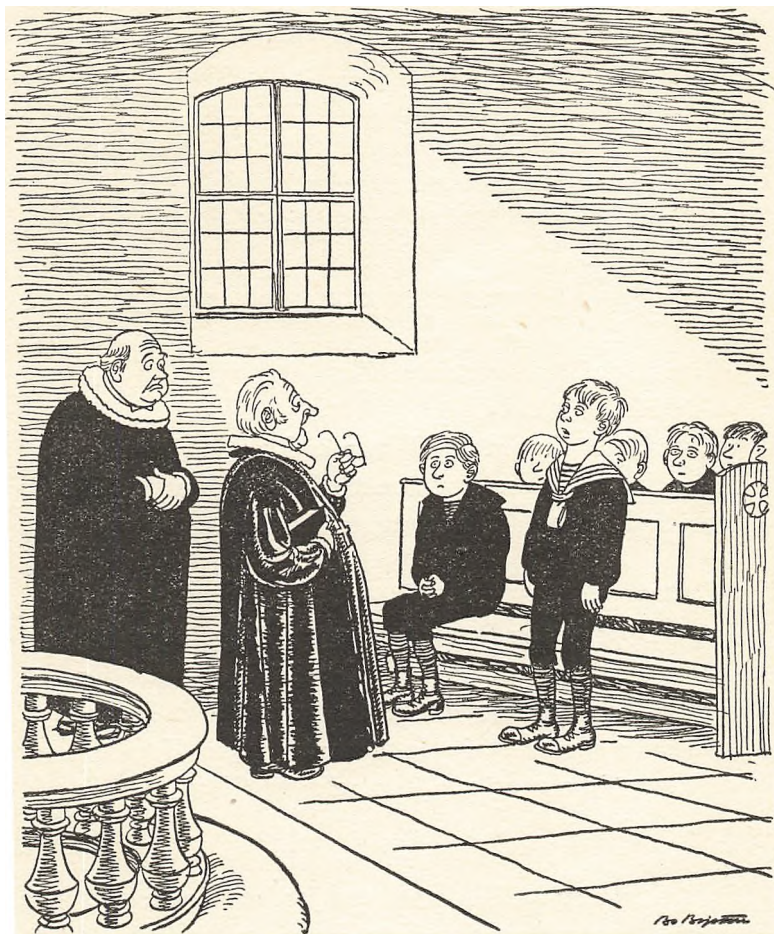
Degnen havde en Brodersøn, som ogsaa skulde ud paa Kirkegulvet til Overhøring; men nu var Fyren ikke saa meget kløgtig, og Degnen vilde gerne have nogen Ære af ham alligevel, hvorfor han gaar ind i Stolen bag ved Drengen for at kunne give ham et lille Vink i paakommende Tilfælde. Som nu Præsten gaar og spørger til, stiller han sig ogsaa foran den her Dreng og giver ham det Spørgsmaal:

»Kan du sige mig, min Ven, hvorfra kommer det Onde?«

Drengen havde nu slet ingen klar Forestilling herom og kunde da ikke svare, men vender sig lidt og skotter om til Degnen for om muligt at faa lidt Hjælp. Denne staar ogsaa og pikker paa Brystet for at give ham til Kende, at Synden kommer fra Hjertet. Men Drengen misforstaar Tegnet og raaber frimodig:

»Fra Degnen!«

»Aa ja, somme Tider,« svarer Præsten, der havde mærket, hvordan det gik til.

Hvordan er det, du tror ikke paa Guds Søn?

Den anden manglede.

Der var en gammel Biskop, som kom et Sted paa Visitats. Han havde nu altid den Skik at spørge de tre øverste Dreng: »Hvem tror du paa?« Og saa skulde de nævne de tre Personer i Guddommen, enten de troede paa dem eller ej. Præst og Degn vidste nu det og havde faaet de tre øverste instruerede om, at de skulde svare saadan.

Saa kom Børnene i Kirken, men den anden øverste Dreng gav ikke Møde.

Bispen begyndte saa: »Hvem tror du paa, min Søn?«

»Gud Fader.«

»Rigtigt, og hvem tror du paa?«

»Gud Hellig Aand.«

»Hvordan er det, du tror ikke paa Guds Søn?«

»Nej, for ham, der tror paa Guds Søn, hans Træsko er gaaen i Stykker, og derfor kommer han ikke.«

Syv Sanser.

Degnen spørger en Dreng om, hvor mange Sanser han har. »Syv,« svarer Drengen. »Nej nej, min Dreng, du har kun fem.« Jo, han havde syv, for det havde hans Fader sagt. »Hvad er da det for syv?« Jo, det var da Syn, Hørelse, Lugt og Smag og Følelse og saa Næmmelse og Glemmelse.

Spyt.

En Lærer taler med Børnene om Jordens Grøde og vil da have en Dreng til at sige ham, hvad der beforder denne Grøde.

Men det kunde han jo ikke sige.

Saa vil han lede ham til det. »Hvad vasker din Moder dig i, min Dreng?« Nu mente han jo, Svaret vilde komme.

»Spyt!« svarede Drengen.

Varme og Kulde.

En Degn udviklede for Skoledrengene Aarsagen til Varmens og Kuldens Indvirkning. »Altsaa,« siger Degnen. »Varmen udvider, og Kulden sammentrækker. Kan een nu sige mig et Eksempel?«

En Dreng: »Jo, for om Sommeren, naar det er varmt, saa er Dagene lange; men om Vinteren, naar det er koldt, saa er Dagene korte.«

Specielt.

Det var i en Skole, der var enten Eksamen, eller maaske det var Provsten, der var der. Saa skulde Skolemesteren da spørge Børnene til, og saa spurgte han: »Hvad er Elementerne?«

Ja, det var der ingen, der svarede paa.

Han spurgte igen; men det hjalp ikke. Saa siger Provsten: »De kommer til at spørge dem noget mere specielt; de forstaar det jo ikke!«

Ja, det skulde han da saa:

»Saa spør a je da no mie speciælt, Bøen! hwa er Elementerne?«

MOLBO- OG AGGERBO-
HISTORIER

Den ihjelfrosne.

En Præst prækede undertiden om Midler til druknedes eller ihjelfrosnes Frelse.

Engang kom en af Bønderne hjem, rystede med Hovedet og sagde til sin Kone:

»Hør engang, Eva, i Dag sagde Præsten, at naar vi fandt en, som var frosset fordærvet, saa maatte vi ikke lægge ham i vor Seng, men vi skulde putte ham i Sneen og gnide ham med Sne, saa vilde han nok komme sig, i Fald der var Liv i ham.

Men sig mig nu, Moer, hvad skal vi gøre ved ham om Sommeren, naar der ingen Sne er?«

Den rige Mand.

En Aggerbo vilde engang til Thisted, og Hoser og Træsko havde han trukket af og gik med paa Ryggen. Saa kom han op at køre med en rig Mand, der vilde til Thisted med et Læs Korn, og nu lagde han Hoser og Træsko fra sig paa Sækkene.

Da de kom forbi Skjoldborg Kirke, var Tjenesten begyndt — for det var Søndag — og Aggerboen sprang da af Vognen, da han havde faaet at vide, hvor de kunde træffes i Thisted, og gik ind i Kirken.

Præsten var kommet noget hen i Prækenen og talte om den rige Mand og den fattige Lazarus: »Den fattige døde og

blev af Englene henbaaren i Abrahams Skød, han kom altsaa i Himmerige; men« — raabte han — hvor blev den rige Mand af? Jeg siger, hvor blev den rige Mand af?«

Det raabte han helt ivrigt og fæstede i det samme Øjnene paa Aggerboen, som stod nede i Gangen.

Han troede, at Spørgsmaalet var henvendt til ham, og svarede: »Han kjowr te Tiiste mæ en Las Kuer.«

Men Præsten blev ved: »Jeg siger, han kom til Helvede.«

»Aa,« siger Aggerboen, »saa faalieser a baade Hueser og Træesker!«

Bange for Helvede.

En gammel Kone var saa bange for at komme i Helvede. Saa var der en, der vilde kurere hende for det. Han sagde;

»Har I Tænder?«

»Nej, ikke én.«

»Ja, hvor kan I da være bange,« siger han, »for i Helvede er der jo Graad og Tænders Gnidsel.«

Op af Jorden.

En gammel Mand her i Byen sagde en Dag, det var saadan godt Vejr: »Nu vrylrer alting op af Jorden.«

Da gav den gamle Peder Hjort sig til at græde og sagde: »Herregud, er det ogsaa Tilfældet. A har Kone og fire Børn liggende henne paa Kirkegaarden, og a er nu gift igen, skulde de allesammen komme op af Jorden, hvad skulde a saa gjøre ved alle dem?«

»Du skal ikke græde for det, lille Per,« sagde den anden, »det var ikke saadan, a mente, de bliver nok, hvor de er.«

En Sachser.

Da Kristian den Fjerde engang mønstrede sine Tropper, blev han opmærksom paa en, som udmærkede sig frem for de andre, og spurgte ham da, hvad Landsmand han var.

Den tiltalte svarede: »Ich bin ein Sachser!«

Kongen gav ham en Dukat.

En Jyde, som blev Vidne hertil, søgte at tiltrække sig Kongens Opmærksomhed, hvilket ogsaa lykkedes ham. Kongen sagde til ham:

»Hvor er du fra, min Søn?«

Jyden svarede: »A ær aaw en Sawser!«

Kongen smilte og gav ogsaa ham en Dukat.

Klodonse.

En Mand skulde hen til Præsten for at faa ham til at komme og berette Konen.

Han kører med en Hest, der hedder Klodonns. Saa sidder han hele Tiden og siger: »Berett', berett'« for at huske, hvad han skulde.

Da stumler Hesten, og han siger: »Klodonns, hvordan er det, du gaar.« Men saa kommer han til at sige Klodonns, og da han kommer til Præsten, siger han:

»Æ skulde hilse fra vor Moder, om Fader vilde ikke komme og klodonse hende, hun er saa svær skidt.«

Det strandede Skib.

En Aggerbo kom til Præsten i Vestervig og vilde bestille Barsedaab. Men i det samme var der strandet et Skib, og det stod ham jo svært i Hovedet.

Præsten sætter sig ved sit Bord og vil til at skrive Barnets Navn ind i sin Kirkebog, mens Manden fortæller om den Stranding og snakker løs om alt, hvad der angik den . . .

Saa siger Præsten i det samme: »Og Navnet?« (Han mente jo Barnets Navn, som han nu skulde til at skrive).

Men Manden tænkte paa Skibet og sagde:

»Det staar med store, gloende Bogstaver o æ Bagende.«

Han havde forandret sig.

En Bondekone kom ind til en Maler og vilde have ham til at male et Billede af sin afdøde Søn.

Saa spørger Maleren, om hun havde et Fotografi, han kunde male efter.

Nej, det havde hun ikke, men hun tænkte, hun kunde forklare ham, hvordan han saa ud.

Ja, det kunde ogsaa være tilstrækkeligt, og han skulde da ogsaa nok male et pænt Billede.

Da hun havde givet ham Besked, gik hun.

Saa kommer Maleren med Billedet, da han er færdig. Hun ser paa det og siger:

»Aa, hvor er det dog et kjønt Billede!« folder saa Hænderne helt alvorlig og fortsætter: »Men Kristian, Kristian, hvor du har forandret dig.«

Recepten.

En Mand i Vilslev havde Gigt i Skulderen, og Doktoren blev hentet og skrev en Recept. Idet han flyr Konen Papiret, siger han:

»Gnid ham nu med det her, saa skal det nok hjælpe.«

Næste Dag kom Præsten og vilde se til Manden. Men det havde ikke hjulpet, og han var helt misfornøjet.

»Hvad Raad bruger I?« spurgte Præsten. »Maa jeg se?«

Ja, de kommer med Recepten, og den var helt forkrøllet.

Saa gik der et Lys op for ham; de havde altsaa gnedet Manden i det Stykke Papir og havde ikke faaet det, Lægen havde skrevet op.

Skal rystes godt.

Lægen blev hentet til en syg Bonde og skrev ham en Recept.

Nogle Dage efter kom han igen og spurgte om, hvordan det gik med Patientten.

»Han er død,« svarede Konen.

»Det kan jeg ikke forstaa,« siger Lægen.

»Jo, han døde saamænd første Gang, han blev rystet.«

»Rystet, hvad vil det sige?«

»Jo, ser De, Hr. Doktor, der stod jo paa Flasken: Skal rystes godt før Brugen, og saa lod vi ham ryste af fire Husmænd.«

Tøjrpælen

En Mand gik i Marken en Aften for at hente sine Heste, og da ser han Maanen stige op bag en Høj. Saa havde han hørt, at der var Fjender i Landet, og nu troede han, det var en Kugle, de skød ud efter ham.

Han sprang da op paa en Hest for at flygte, men glemte at trække Tøjrpælen op. Saa giver han Hesten et Dask med Hælene, og nu løb den til og rykkede saa Tøjrpælen op.

Den fløj op i Nakken paa ham og slog ham slemt.
Alle dem, han nu mødte, idet han red, raabte han til:
»Hils min Kone og mine Børn, Fjenden har skudt mig.«

De hundrede Krebs.

En Karl skulde gaa til en Prokurator eller en anden Storhans med en Foræring fra hans Husbond, og den bestod i hundrede Krebs.

Undervejs satte han Kurven fra sig, mens han var et naturligt Ærinde, og hvad der da ikke krøb ud af Kurven, det drattede efterhaanden.

Da han kom til Vejende og skulde ind med Sagerne, var der ingen Ting i Kurven. Saa træder han jo ind og afleverer den tillige med et Brev, som Prokuratoren straks læser.

»Der er hundrede Krebs her i Brevet,« siger han.

»Da var det vel,« svarer Karlen, »for de er krøbne af Kurven.«

Den reddede Kakkellovn.

En gammel Kone gik med indbundet Ansigt. Moder spurgte hende, hvad hun var kommet til, og nu sagde hun:

»Det er ellers nogen rigtig dejlige Tørv, jeg har, ja det er saamænd, og i saadan en mild Vinter kan man godt hjælpe sig med bare Tørv, det er saa nemt, det er baade savet og hugget; men det kan alligevel gaa galt.

Forgangen Aften, som jeg sidder inde i Stuen i Mørkningen og skal lige til at rejse mig for at tænde Lys, saa begynder det at knække og knalde og hvisle og hvæse inde i Kakkellovnen, dog saadanne! Det var en Sten — det kan der jo

sommetider være i Tørven —, og jeg tænkte: Kakkelovnen maa du dog redde! Jeg hen og faar lukket Kakkelovnsdøren op, og lige med det samme ryger en Stump af Stenen ud og rammer mig over det ene Øje.

Jeg var lige ved at daane; den slog Hul, og Ansigtet blev fælt hovent; man maa jo være forsigtig, at der ikke skal gaa Kuld i, derfor binder jeg mig ind; men Gud Fader ske Lov og Tak, at jeg obselverede at lukke Døren op! For havde den Sten ramt Kakkelovnen, saa havde den knaldret, saadan som den slog!«

Hvordan han har det.

Naar man spørger en Aggerbo, hvordan han har det, svarer han:

»Aa, hwaadan haar æ et, æ seder mæ mi føøst Kowen ino.«

Fruens Konduite.

Præstens Kone var ude at køre, og Kusken var ikke paa-passende nok, saa Hestene gjorde et Spring, det gav et Sæt i Vognen, og hun faldt baglæns over mod Agestolen, saa Benene kom lige i Vejret. Hurtigt springer hun op igen og siger til ham:

»Saa du min Konduite, Hans?«

Hans svarede: »Ja, hjemme hos os kalder vi det nu ikke saadan.«

En sær Skik.

En Tigger kom til en Gaard for at tigge. Hunden løb efter ham, og han bukkede sig for at tage en Sten og smide efter den. Men Stenen var frossen fast til Jorden.

I berettiget Harmе udbryder han: »De har en sær Skik her til Lands; de binder deres Sten og lader deres Hunde gaa løse.«

De skulde op.

En Bonde havde været paa Herregaarden med Æg og Smør efter Bestemmelsen i Fæstebrevet. Han leverede Sagerne i Køkkenet og blev efter Sædvane trakteret med Mad og Drikke.

Paa Bordet, han sad ved, stod en tildækket Kurv. Da Husjomfruen fjernede sig et Øjeblik, kunde Manden ikke styre sin Nysgerrighed, rejste sig forsigtigt og aabnede Laaget saa meget, at han kunde titte ned i Kurven, hvor han saa nogle underlige Tingester, som han aldrig havde set Mage til.

»Hvad er der i den Kurv, Jomfru?« spurgte han, da hun kom tilbage.

»Det er saamænd Krebs, Per Nielsen,« svarede hun.

»Hvad er det for nogle?«

Saa viste hun ham dem, og han fik at vide, at de smagte godt, naar de blev kogt, og at de saa blev røde.

»Vor Mor gaar og hiver og kan ikke faa noget i sig,« sagde han; »hvis jeg fik saadan et Par hjem til hende, kunde hun kanske faa dem listet ned.«

»Det kan Per Nielsen saa godt faa.«

Nu hørte de Fruen paa Trappen.

»Put et Par i Lommen,« hviskede hun.

Og det gjorde Per.

Saa var Fruen der.

»Goddag, Per Nielsen,« sagde hun, »har han faaet noget at leve af?«

»Jo Tak, Deres Naade.«

Hun havde meget at spørge ham om, og under alt dette maatte han jo staa op. Han begyndte at trippe og at tage til Laarene, og til sidst sagde han i Stedet for at svare Fruen:

»Ja, enten I saa bliver røde eller blaa, saa skal I herop.«
Og dermed slængte han Krebsene paa Bordet. Han havde nemlig i Skyndingen puttet dem ved Siden af Lommen, og de havde begyndt at klemme ham i Laarene.

Brillers Nytte.

Da Briller begyndte at blive brugelige paa Landet, kom en gammel Kone i Tanker om, at hun ogsaa vilde have et Par, da hun havde hørt, at Folk kunde se at læse, naar de fik Briller paa.

En Dag, hun var i Købstaden, gik hun ind i en Butik og forlangte et Par Briller, og Købmanden lod hende prøve flere Par; men ingen af dem kunde Kællingen se at læse med.

Omsider, da hun havde prøvet alle de Briller, Købmanden havde, kom denne i Tanker om at spørge hende, om hun kunde læse.

»Nej, saa misel ka a ej, saa behøvede a jo ingen Briller.«

Soldaten og Spegesilden.

Mens vi havde hvervede Soldater, var de fleste af dem Tyskere.

En Dag havde en saadan været inde hos en Hørkræmmer og købt sig en Spegesild. Lige over for Hørkræmmerboden laa et

Hus med en Luge eller Lem med et lille Hul i. Bag Lemmen laa en Dreng med et Pusterør og morede sig med at skyde Spurve, som der for det meste var nok af paa Gaden.

Da Soldaten gik ud af Boden, holdt han forsigtigt Silden i Halen og lod dens Hoved hænge ned; men han var saa uheldig at skræmme en Flok Spurve, hvoraf Drengen havde udset sig en; det blev han vred over, og saa vilde han hævne sig. Da Soldaten kom helt ud paa Fortovet, ramte en af Drengets Lerkugler saa kraftigt Sildens Hoved, at den svajede op og naaede næsten Haanden med Hovedet.

»Vilst du bide?« spurgte Soldaten forbavset og blev staaende for at se nøjere til, om det skulde være Alvor.

Imens kom der end en Kugle, der ramte ham saa eftertrykkeligt over Fingrene, at han tabte Silden, der faldt i Rendestenen, som var fuld af snavset Vand.

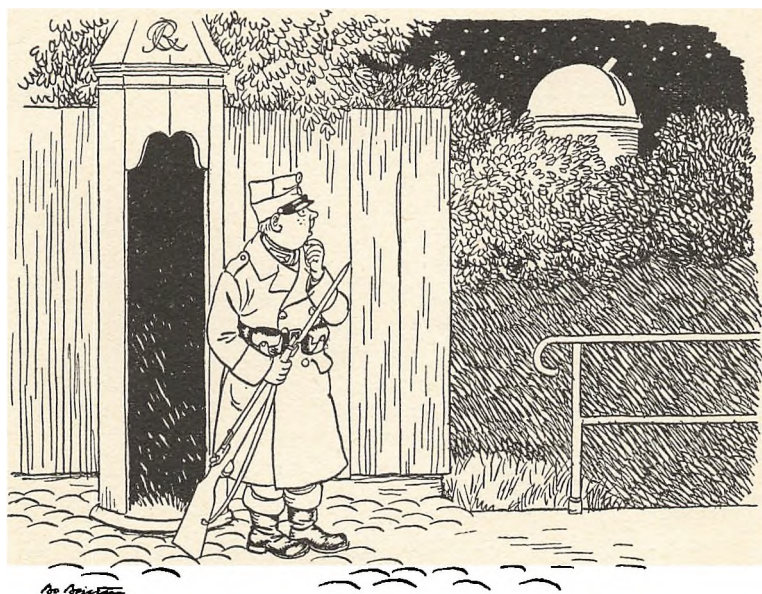
Han havde betalt Silden kontant og vilde nødig miste den, hvorfor han gav sig til at søge med Haanden i Rendestenen efter den. Omsider fik han fat i noget levende, nemlig en Tudse, og uden videre Undersøgelse puttede han den straks i Munden, for at den ikke skulde løbe fra ham igen. Den vilde nødig ned og spjættede, hvad den kunde.

Han troede jo, at det var Silden, han havde i Munden, og tyggede løs paa den med de Ord:

»Sonst du kribler oder krabler, so sollst du herunter!«

Stjærneskudet.

En Rekrut, som første Gang stod Skildvagt tæt ved et Observatorium, blev meget forundret over om Aftenen at se,

Hvad mon de Narre staar og skyder efter Stjærnerne for!

at man øverst paa Taarnet, som det syntes ham, med en Bøsse sigtede efter Stjærnerne.

»Hvad mon de Narre staar og skyder efter Stjærnerne for?«

I det samme faldt et Stjærneskud.

»Jo, gu traf han den!« raabte Soldaten.

Han skulde have sagt det.

Peder Munk i Vorupør var med, da Linieskibet »Kristian den Ottende« sprang i Luften. Der var 800 Mands Besætning, og kun nogle faa af dem blev bjerget, deriblandt Peder.

Han kom gaaende med en Saaret under Armen og vilde i Land. Da kommer Kaptajnen i Møde med ham:

»Hvor vil du hen med den Mand, han har jo intet Hoved?«

Da var der kommet en Granat og havde revet det af ham.

Peder Munk vendte sig vranten om og sagde:

»Da kund han saagu ha saa mæ et.«

Navnet.

En Mand kom til Præsten for at faa sit Barn døbt.

Da Præsten nu spurgte ham, hvad Barnet skulde hedde, svarede Manden:

»A hedder Jens Pedersen, min Dreng skal hedde Peder Jensen.«

Præsten syntes, det Navn var for almindeligt, der var jo saa mange smukke bibelske Navne som Josef, David og Natan.

»Ja, lad ham saa hedde Satan,« svarede Manden, der var lidt tunghør.

Den fynske Grød.

En Nordmand kom ind i en fynsk Bondegaard. Da han kom ind i Stuen, var man i Færd med at male Sennep. Han spurgte nu, om det var fynsk Grød, for den havde han hørt saa meget Tale om, og man svarede ja.

Han vilde da smage blot en Skefuld! Men da han havde faaet den fynske Grød i Munden, sagde han:

»Gud bevare mine Øjne, for Næsen har jeg tabt.«

Den slog til.

En Kone fortalte om et Gilde, der havde været i hendes Hus, og sluttede Beretningen saaledes:

»Og Maden han slog saamænd saa lige til, at da de lagde deres Skeer, saa var der ikke mere i Fadet!«

Den lange Næse.

En Mand gik ud i Laden en Aften, og det var meget mørkt, og han gik og følte sig for med Hænderne, men alligevel rendte han Næsen haardt imod.

Saa siger han:

»Aa, Herregud, hvordan er det nu fat, er min Næse nu længere end begge mine Arme!«

Sagen var, at han var rendt sidelænds ind paa en Stige.

En ny Lov.

En Smed i Nissum vilde giftes og talte derom med en og anden. Det var en tæt ved de halvfjerds, han vilde have.

Saa er der en, der siger:

»Men hvad, om der nu bliver nogle Børn?«

»Børn, de faar da ikke Børn, naar de er over 50!«

»Jamen nu er den Lov given ud af Kongen, at de kan faa Børn, til de er halvfjerds.«

»Ja,« saa bandede han, »vil a ikke giftes med hende, for hun er ikke slet halvfjerds endnu.«

Kællingsnak.

En gammel Kone stod i sin Dør og saa en fremmed Dreng paa Gaden.

»Goddag,« sagde han.

»Goddag, min Dreng! Hvor er du fra?«

»Jeg er fra Tone.«

»Herregud, er du fra Tone! Saa maa jeg snakke lidt med dig, for der har jeg boet i mange Aar. Ja, det gamle Gadekær, det er der vel endnu, kan jeg tænke.«

»Nej, det er brændt af.«

»Er det brændt af, nej, der skal man se. Ja, nu da du fortæller det, saa kommer jeg til at huske paa, at der stod saadan en Røg og Damp op af det hver Sommeraften, saa man kunde jo næsten tænke, at det vilde gaa saadan. Men sig mig, der laa saadan en farlig stor Sten i Kanten af Gadekæret, saa er han vel brændt med?«

»Nej, han var fløjet med Vildgæssene i Forvejen.«

»Naa, var han det! Ja, der var saamænd ogsaa altid saadan en Flok Ænder og Gæs omkring ham, saa det var jo næsten til at vente, at det vilde ende saadan. Mon jeg skal tro, det gamle Hus staar der endnu; du ved nok, det lige op til Gaden?«

»Nej, det er død af Brystsye.«

»Ja, man kunde jo næsten tænke, at dets Tid ikke blev ret lang, for hver Gang, det var en Smule uroligt Vejr, saa havde det det saadan med at hvæse og pibe, saa man kunde jo mærke, at det havde et daarligt Bryst. Jeg kan dog ikke vide, om den gamle graa Hest gaar der endnu i Byen!«

»Nej, han er rejst over til Jylland og bleven Præst.«

»Nej, der skal man bare se. Ja, tænkte jeg ikke nok, der laa saadan noget i ham. Jeg saa ham jo paa Gaden hver Dag, men han gik saamænd ogsaa og nøkkede og søkkede, ligesom

han gik og studerede. Ja, det er mageløst, saadan en Forandring, der kan ske paa nogle faa Aar! Men sig mig, min Dreng, enten er det dig eller din Broder, som jeg snakker med? «

»Det er min Broder! «

»Hvor er da du selv bleven af? «

»Svinene har ædt mig for længe siden.«

»Men Herregud dog! Ja, det er nu ikke for det, for jeg har længe tænkt paa, at det vilde gaa galt til sidst, for da du var lille, gik Svinene altid og nippede og nappede i din Kjole. Men hvad skal man sige om det, det har vel været saadan tilskikket. Farvel, min Dreng! «

Med et Mandfolk.

En Bonde kom engang ind til en Prokurator angaaende nogle Pengesager. Prokuratoren spurgte ham nu om, hvem han var gift med.

Bonden svarede: »Med et Kvindfolk.«

»Det er jo intet Svar,« bemærkede den anden ærgerlig, »det er vi jo allesammen.«

»Nej,« svarede Bonden, »da er min Søster gift med et Mandfolk.«

Tyskeren og Døden.

Der var engang en Tysker, der var meget nysgerrig og havde Lyst til allehaande halvgale Æventyr. Saaledes fandt han paa, at han vilde se Døden. Han vandrede ud og spurgte overalt, hvor han kom, efter Døden; men Folk lo ad ham og troede, at det stod ikke rigtig til med ham.

Til sidst fandt han en gammel Kone, der vilde vise ham Døden, hvis han gav hende 100 Daler. Hun fik dem naturligvis straks og sagde saa, at han bare skulde gaa hjem og hænge sig, saa kom Døden af sig selv.

Han var ikke længe om at komme hjem, fik Karlen ud, hængte en Strikke over en Bjælke og gav ham Ordre til, at han skulde skære ham ned, aldrig saa snart han fløjtede.

Han hængte sig saa, men da han vilde fløjte, kunde Staklen ikke, men spidsede bare paa Munden.

»Ja,« siger Karlen, »hier hilft kein maulspitzen, hier muss gepiffen werden.« (Ja, her hjælper ingen Spidsen-Mund, her maa fløjtes).

En Fornøjelse.

En Huskone trak om paa en Markedsplads med sin kønne Ko.

»Hvad koster den Ko, Mor?« spurgte en Pranger.

»Hun koster saamænd ikke noget, for hun skal ikke sælges; vi har kun den ene Ko, og hun kommer saa sjældent mellem andet Kvæg, derfor tænkte vi at gøre hende en Fornøjelse med at drage hende til Marked.«

Grisen, der kom igen.

En Mand havde en So, som skulde lægge Grise. De gik nu hen og saa til den lige saa smaat. Da det blev Sengetid, siger Manden til Drengen, at nu skal han sidde og vaage ved den til Klokken tre, og hvis der blev noget i Vejen, skulde han komme ind og kalde paa ham.

Klokken var tre, og der var endnu ingen Dreng kommen.

Da staar Manden op og gaar derud. Drengen sad der paa sin Plads og holdt godt nok Øjnene aabne.

Just som Manden traadte hen og keg over i Grisehuset, var Soen i Færd med at æde en Gris.

»Men hvorfor passer du ikke paa, din Skarns Knægt! Nu æder Soen jo Grisen.«

»Aa, det skal du aldrig kere dig om, Husbond,« svarede Drengen, »den kommer nok igen, for saadan har Soen baaret sig ad lige elleve Gange, og Grisen er kommet igen hver Gang.«

Fynboen, som kørte Sten.

Der var engang en Fynbo, der var ude at køre Sten. Da han havde læsset tilstrækkelig paa, vedblev han endnu en Stund at kaste Sten paa Vognen, idet han sagde for hver Sten, han kastede paa den:

»Kan de trække dem, saa kan de ogsaa trække den!«

Da han saa skulde til at køre, kunde Hestene ikke trække Læsset, og han maatte til at læsse Sten af. For hver enkelt Sten, han kastede af Vognen, sagde han:

»Kan de ette trække den, saa kan de heller ette trække den,« og saaledes blev han ved, til Vognen var tom.

Da Fynboerne satte Hegn.

To Fynboer blev engang ens om at hjælpe hverandre og sætte et Tornegjærde mellem deres sammenstødende Marker. De begyndte ogsaa paa Arbejdet, men stak sig fælt paa Tornene. De gik saa hen til en klog Jyde, der nylig var kommen derover, for at spørge ham til Raads.

Ja—a, naar de endelig vilde have Raad, kunde de jo gerne faa det; de skulde sætte Hegnet om Natten, saa kunde Tornene ikke se at stikke.

De godtroende Fynboer gjorde ogsaa dette, og ganske rigtig, Tornene stak ikke det mindste, men da de næste Dag gik ud for at se til Gjærdet, saa de til deres Forbavselse, at de havde sat Elle i Steden for Torn.

Mand for Mand.

Der var en Mand, der gik fra Assedrup til Odder efter Brød. Da han saa gik hjem, var der en slem Kvækken i Engene. Saa blev han bange og kastede det ene Brød ud til dem, der kvækkede.

Men de blev alligevel ved.

Saa kastede han det andet Brød ud; men det var lige galt. Endelig sagde han:

»Vil I mig nu noget, saa kan I komme Mand for Mand!«

Men saa kom der én med en anden paa Ryggen, og saa blev han bange og rendte sin Vej.

En Samtale.

»Har du haft en god Høravl i Aar?«

»Hwa-a?«

»Har du haft en god Høravl i Aar?«

»Hvem?«

»Du.«

»A?«

»Ja.«

»A har ingen Høravl haft i Aar.«

»Har du da haft en god Avling i Aar?«

»Hwa-a?«

»Har du haft en god Avling i Aar?«

»Hvem?«

»Du.«

»A?«

»Ja.«

»A har ingen Avling haft i Aar.«

»Er du da ikke Landmand?«

»Hwa-a?«

»Er du da ikke Landmand?«

»Hvem?«

»Du.«

»A?«

»Ja.«

»Nej, a er ikke Landmand.«

»Hvad er du da?«

»Hwa-a?«

»Hvad er du da?«

»Hvem?«

»Du.«

»A?«

»Ja.«

»A er Jordemodermand.«

Den blank Tengest.

En Bonde var kommen til Købstaden. Da Forretningerne var forbi, indbød Købmanden ham til at spise til Middag med sig og Familie.

Manden, der skraaede dygtigt Tobak, spyttede store Klatter paa det pæne Gulv. Fruen bad Pigen om at sætte den skinnende blanke Messingspytbakke hen foran ham.

Han stødte den lemfældigt bort med Foden.

Hun satte den atter hen foran ham; men nu sparkede han til.

Da hun tredje Gang kom med den, sagde han:

»Hvis hon no it taar den blank Tengest a Væjen, saa spøtter a missel liig neje i en!«

En virkningsfuld Pille.

En Mand i Lønstrup havde en Kone, som led meget af Tandpine. Saa vidste hun ikke bedre Raad end at faa sin Mand til Hjørring for at hente nogle Piller til hende. Han var straks færdig til at gaa.

Da han nu kom til Byen, spurgte han alle om Vejen til Pillemageren. Endelig viste de ham Lægen. Han bad nu Pillemageren meget flittigt om Piller til sin syge Kone. Lægen blev vred over denne Benævnelse og gav den stakkels Mand et Par drøje Ørefigener.

Han var nu ikke videre glad ved det, kom tilbage til Konen og gav hende en god Ørefigen, saa hun trimlede langt hen. Men den gjorde saa god Virkning, at Tandpinen forlod hende efter faa Dages Forløb.

Konen blev saa lykkelig, at hun ikke vidste, hvordan hun skulde fornøje Lægen. Hun fik saa Manden til at gaa til Byen med en Ost til ham.

Manden overleverede den meget høfligt og gav ham saa

en Ørefigen, saa han dejsede bagover, med den Forklaring, at han kun havde brugt den ene Pille. Dér havde han nu den anden tilbage.

Koens Hale.

En Dag, det var Bissevejr, havde en Mand bundet Køerne ved et Frugttræ inde i Haven, og en af dem havde der staaet og slaaet med Halen og faaet den i Klemme oppe mellem et Par Grene, saadan at Halen da var bleven rykket af.

Nu samledes Bymændene for at skulle se, hvad der nu var at gøre ved det. Da er der en af dem, der siger:

»Da var det da godt, det var intet Menneske, der var kommen saadan af Sted.«

Generalmajor von Flindt.

Peder Arnborg paa Borup Mark har været Kyrassér i Horsens. Han havde en Øverstkommanderende, mens han laa der, som hed Generalmajor Flindt, og denne her Flindt satte stor Pris paa, at hans Underordnede tiltalte ham med hans fulde Titel.

Nu var der en, som paa ingen Maade kunde fatte det eller komme af Sted med at faa det sagt rigtigt. Han begyndte mange Gange paa det, men stadig gik det galt.

En Dag tager Generalen Fyren frem for sig og foresiger ham det mange Gange: »Generalmajor von Flindt!« Gnaven og gal var han jo, og tilsidst siger han utaalmodigt, da Karlen stadig stammer i det:

»Kan du for Satan ikke sige Generalmajor von Flindt, dit Hoved?«

»Jaaww, a ska prøww o et no (langsomt og tydeligt) Generalmajor von Flindt, det Hoved.«

Fra Krigen 48.

I sidste Krig kom en slesvig-holstensk Soldat ind til en jydsk Bondekone.

»Herre, milde Gud!« udbrød hun i sin Forfippelse over at se Krigsmanden.

»Ham nytter det ikke, du raaber paa,« svarede han, »han er ikke hjemme, men nordpaa.«

»Da Gud ha Lov,« svarede Konen, »saa er han ved vore Folk.«

Hvor Hjærtet sad.

En Karl, som var bleven taget til Soldat og havde megen Rædsel for at komme i Krigen, lod Smeden gøre en Jærnplade, som han vilde have fastsyet i Underklædningen paa Stedet, hvor hans Hjerter sad, da han nok havde hørt, at det var en meget vigtig Del af Legemet.

Han gik da til en Skrædder med Anmodning om at faa Pladen syet fast paa Stedet, hvor hans Hjerter sad.

Denne lovede det.

Da Karlen saa hentede Klæderne, saa han med Forundring, at Pladen var syet fast midt paa Bagen. Dog blev den sidende.

Det hændte sig nu, at Karlen virkelig kom i en lille Skærmydsel, hvor han snarest muligt smurte Haser, idet han

sprang over et Dige. Ved den Lejlighed blev han ramt af et Skud, som just traf Pladen.

Da udbrød han glad:

»Gud velsigne Skrædderen! Han vidste dog bedst, hvor mit Hjærte sad.«

I Retten.

Herremandens So var kommen ind i en Mands Have, og saa havde han pudset hans Hund paa den, og den havde da bidt Halen af Soen. Herremanden vilde nu søge Sag mod ham for det; men Manden rejser saa af til Herredsfogden for at faa Redelighed paa, hvad der kan komme ud af det. Han staar nu og forklarer ham det hele, men gør det paa en saadan Maade, at Herredsfogden ikke kan forstaa ham.

»Ja, han maa forklare mig Omstændighederne lidt nærmere,« siger han.

Saa tegner Bonden en Firkant paa Bordet. »Det er nu min Have, og du er mig, og a er æ Hund.«

I det samme kommer Herredsfogdens Kone ind ad Døren.

»Og hende der,« fortsætter Bonden, »hun er æ So. Du pudser mig paa hende, og a bider æ Hale af hende, sig mig saa, hvor galt det kan gaa!«

Det vilde løbe for højt op.

Ved en Bispevisitats kommer Biskoppen til en Karl og spørger, om han har syndet mod de ti Bud.

Nej, han havde ikke.

Biskoppen gentog Spørgsmaalet; men Karlen nægtede paa det bestemteste.

Da han saa kommer tilbage til Præstegaarden, spørger Bispen Præsten om, hvem den unge Karl var, der i Kirken ikke vilde vedgaa at have syndet mod Budene.

Præsten svarede: »Det var min Kusk.«

Bispen vilde da gerne tale lidt mere med ham, og han blev kaldt ind.

Saa spørger Bispen ham igen, om han da virkelig ikke havde syndet mod de ti Bud?

Jo, nu tilstod han det.

»Hvorfor nægtede du det da i Kirken?«

»Jo, a fik se, at Herredsfogden sad i Stolen bag ved mig, og han har nylig dømt mig til at betale 25 Daler, for det a har syndet imod det sjette Bud, og dersom a nu havde sagt ja til, a havde syndet imod dem alle ti, saa kunde hele min Løn ikke have slaaet til at betale det!«

Det krumme Løb.

For mange Aar siden boede i Thisted en Marskandiser, til hvem der en Dag kom en Bondekarl og vilde købe en gammel Bøsse, der stod i en Krog. De blev ogsaa enige om Prisen, og Karlen gik med Bøssen.

Da han kom lidt bort, saa han, at Løbet paa den var helt krumt. Han løb da tilbage og sagde, at han vilde ikke have Bøssen, fordi Løbet var krumt.

»Død og Pine! Har jeg gaaet hen og solgt dig den Bøsse for den Betaling, det er en Bøsse, som bruges til at skyde om Hjørnerne med!« raabte Marskandiseren.

Da Karlen hørte det, foer han ud af Døren med Bøssen og vilde nu ikke af med den.

Hold ved min Pølse.

En Prins' Søn kom til en Skildvagt, der stod og spiste Pølse paa sin Post.

»Hvad er det, du spiser?« siger han.

»Gæt en Gang.«

»Kød.«

»Bedre endnu.«

»Pølse?«

»Der traf du det. Men hvem er du, imens du taster en Skildvagt an paa sin Post?«

»Ja, gæt en Gang.«

»En stor Grosserers Søn?«

»Gæt bedre endnu.«

»Da er du vel aldrig Prins Vilhelms Søn?«

»Jo, der traf du det.«

»Aa, hold ved min Pølse, for saa skulde a jo præsentere.«

Saa tog Prinsen Pølsen, mens Skildvagten viste ham sin Honnør.

Et godt Vognlag.

En Mand var oppe at køre med en anden og sad omme bag i Vognkurven. Der sad han og faldt i Søvn. Saa var der et slemt Slag i Vejen, hvor Vognkurven skred ud, og Manden med, og faldt ned paa Vejen. Men han blev ved at sove.

Saa kommer der en anden Mand kørende et Stød bag efter.

»Hejj, vil du ikke køre med mig, Jens Kristian?«

»Nej, Tak skal du have, a kører jo med Hans Jensen.«

Hesteægget.

En Molbo kom engang ind i en Købmands Butik i Aarhus, hvor der netop laa et rundt Sennepslod paa Disken. Han spurgte nu Købmanden om, hvad det var for en underlig Ting, og denne svarede, at det var et Hesteæg.

Saa troede Molboen, at naar det blev ruget ud, maatte der komme et Føl ud af det, og saa købte han Ægget til en høj Pris, tog det med sig hjem og lagde det under sit gamle Øg.

Lang Tid gik der hen; men der kom ikke noget Føl. Endelig blev han utaalmodig og besluttede nu i sin Ærgrelse at drukne Ægget. Han tog det da med ud paa Marken, hvor der var en Høj, og saa vilde han gaa der op og trille Ægget ned. Det maatte nok kunne rulle først ned ad Højen, og saa ned ad Skrænten ud i Havet, som fandtes lige underneden.

Men da han nu havde sat det formentlige Hesteæg i Gang, trillede det skævt og hen mod en Tornebusk, der groede paa Skrænten. Her laa en Hare skjult, og den skræmmedes op og løb hen over Marken. Da troede Molboen, at Æggeskallen var gaaet i Stykker, idet Ægget trillede mod Busken, og at det nu var Føllet, som løb hen over Marken.

Han løb da bagefter og raabte: »Fyl! Fyl! Fyl! Fyl!«

Bundet tre Gange.

En Mand kom kørende til Mølle. Da han kom hjem igen, skældte han Konen dygtigt ud:

»Hvordan var det, du havde bundet for Sækken, a maatte binde den tre Gange, inden a kom til Møllen.«

Han tænkte højt.

En Karl kom ridende med et Par Heste forbi et Træ, der bar dejlige modne Pærer. Saa stod han op paa den ene af Hestene og gav sig til at plukke, ellers kunde han jo ikke naa.

Som han nu stod der og plukkede, sagde han til sig selv:

»Nu kunde a ellers komme pænt af Sted, hvis der var en, der nu sagde hyp!«

Men det sidste Ord sagde han saa højt, at Hestene agtede det, de stak af, og han faldt ned paa Jorden.

A gurker.

En Bonde hørte i Købstaden, at de raabte med Agurker paa Gaden: »A-gurker, A-gurker.«

Da han nu kom ind i en Butik, spurgte han sig for og sagde til Krambodsvenden:

»Hwa gyer a, nær a gurker?«

Begge Ben.

En Deling Soldater stod og havde Knæløftning. Da skete det, at en Soldat løftede det venstre Ben, medens de andre løftede det højre. Sergeanten saa nu, at der blev løftet to Ben lige ved Siden af hinanden, og saa raabte han:

»Hvad er det for en Klodrian derhenne, som staar og løfter begge Ben i Vejret?«

Det udenlandske Barn.

Det var i Krigstid. Vore Soldater kom ind til en gammel Kone, der tog rigtig godt imod dem og lod til at være saa glad ved at se dem.

Der i Byen havde de forud haft Besøg af Fjenderne, og saa siger Konen blandt andet Snak: »Da var det godt, vi blev fri for de andre Sataner.«

»Det var ogsaa godt, Mo'rlil,« sagde de.

»Ja, der kan I nu se, hvordan min Datter er kommen af Sted med dem, hvad tykkes I om det?«

De svarede: »Ja, saadan gaar det i Krigstid, Mo'rlil.«

»Da er det en skidt Indretning; men der er én Ting, der er det værste af det hele, a gryver saadan for, te Barnet aldrig skal komme til at snakke Dansk.«

Alle de smaa.

To Fiskere havde tilsammen stanget nogle Aal og skulde nu til at dele dem. Den ene var en Skælm, og han paatog sig det. Saa begyndte han:

»Nu skal jeg have den store, du den lille, saa skal du have den lille, jeg den store. Før fik jeg den store, du den lille, nu skal du have den lille, jeg den store.«

Saadan blev han ved, til han havde delt dem alle. Den anden Fisker, der syntes, at Aalene var delt efter en bestemt Regel, kunde bagefter slet ikke begribe, hvorledes det kunde være, at han selv havde faaet de smaa, og den anden de store.

Det svære Løfte.

En Havbo var i Havsnød. Saa bad han til Vorherre, te hvissom han nu kom levende i Land, saa vilde han give de fattige en Side Flæsk, for han slagtede en Gris hvert Aar.

Saa kom han ogsaa i Land, men han var alligevel ked af at

Per Berg

Saa bad han til Vorherre!

komme af med det Flæsk, og han tykte jo heller ikke, han turde andet, saa han var i en sølle Stilling med det.

Da siger Konen: »A kjender en fattig én, der trænger svært haardt og har en stor Mund, og æ Mave er helt tom, den kan du jo give det.«

Saa var Manden ogsaa glad ved det, for det var en stor Gryde, hun havde, og nu var han reddet, for nu havde han indfriet hans Løfte.

Fleres Øl.

Nede ved Vesterhavet brød Vandet ind et Sted om Natten i Stormvej. Konen vaagner og hører det pible ind ved Muren, men ved ikke, hvad det er.

Saa vækker hun Manden: »Aa hør, Faaer! æ Tap æ gaan aa æ Tønnd, a ka hører, æ Øl plasker o æ Gwaal, do mo aap aa sæt en i ijæn.« Han staar da ud af Sengen og træder i Vand til langt op paa Benet. Ganske roligt siger han:

»Der er flere deres Øl end vort!«

Osten i Vandet.

Paa en af Vesterhavsøerne strandede engang et Skib, som var ladet med Ost. Fartøjet søndersloges, og Beboerne paa den Ø og paa de nærliggende Øer fik travlt med at bjærge Ladningen.

Man fik det ogsaa omsider at vide paa Fanø, og et Par Mand satte straks af Sted i en Baad for at fiske Ost op. Det var rigtig nok nogle Dage for silde; men de kom da en Aftenstund til Sild, og som de vilde lande, stod den slemme Skalk, Moders Povel, paa Stranden.

Ham udspurgte de om Osten, og han sagde dem, at de fleste var nok bjærgede; men, udbrød han ivrig: »Der er dog én endnu!« og i det samme pegede han i Vandet ud for Baaden.«

Det var Maanens Genskin, der hoppede op og ned i Bølgeslaget, Fannikerne roede efter den indbildte Ost, men naaede den aldrig.

Den knyttede Næve.

En Fanning var stævnet til at møde paa Tinghuset, og da han kom hjem igen, siger han til Konen:

»Da kan du middel tro, a var vred, og det var der Alvor i! A stod middel for æ Birkedommer ret med min knyttede Næve.«

»Men hvordan turde du da det?« siger hun.

»Ja, a havde den middel i min Lomme.«

En rigtig Jyde.

Det traf sig engang, at en Fynbo kom til Jylland. Her traf han paa Vejen i Følge med en Mand, og iblandt andet Snak kom han til at sige, at han havde stor Lyst til at se, hvordan Jyderne saa ud, for han havde hørt saa megen Tale om dem; om han ikke kunde vise ham dem?

Jo, det kunde maaske nok være.

Som de gik videre hen ad Vejen, kom de til en Skov, og der sad en Sværm Bier paa en Trægren.

»Se, der sidder nogle Jyder henne,« sagde Manden og pegte paa Sværmen, og dermed skiltes de, for Fynboen vilde nok have set dem lidt nærmere ved.

Han gik nysgerrigt derhen og pirrede til dem med hans Kæp. Det kunde Bierne jo ikke lide, de fløj op om Ørerne paa ham og stak ham slemt, saa han maatte skynde sig at komme bort.

Siden kom han til en Bro, hvor der krøb en Skarnbasse. Ved Synet af den blev han saa forfærdet, at han ikke turde gaa hen over Broen, men drejede af til Siden og vadede over Strømmen. Paa den anden Bred traf han en Mand, som spurgte ham, hvorfor han saadan gik uden om Broen?

Jo, han var kommen imod en Jyde, som gik deroppe, og ham turde han ikke komme nær.

Saa-aa, da vilde Manden nok se den Jyde.

»Det er jo ikke andet end en Skarnbasse!«

»Jo, det er en Jyde,« sagde Fynboen, »han har bare taget en anden Kjole paa.«

Hr. Høtyv.

Et Sted var der en Mand, som hørte, at Bispen vilde komme, og da Landevejen gik lige forbi hans Gaard, saa maatte han nemt kunne faa ham at se. Saa blev det ham fortalt, at Bispen satte megen Pris paa, naar Folk var høflige imod ham, og han tænkte da ved sig selv, at han vilde gøre, hvad han kunde, og derfor vilde han øve sig nogle Dage i at hilse rigtig ærbødigt.

Saa tager han en Høtyv fra Laden, stiller den an paa Enden ude ved Vejen og hænger hans Hat paa den. Dernæst gaar han hen til Døren, derfra hen imod Høtyven og siger, idet han tager Luen af og bukker pænt:

»God Dag, Hr. Høtyv!«

Det blev han ved med i mange Dage, indtil han var vis paa, nu kunde han det.

Endelig kommer Bispen kørende, og da Manden blev det vaer, gik han ud, stod midt paa Vejen, tog hans Hat dybt af og sagde i Befippelse:

»God Dag, Hr. Høtyv!«

Kommen.

I Nærheden af Tønder boede for mange Aar siden en Pige, som foregav at kunne helbrede for alle Sygdomme. Hun blev meget søgt, og flere blev hjulpne.

Omsider blev Præsten opmærksom derpaa og lod hende kalde:

»Sig mig, hvor har du faaet sliig Kundskab fra? Er det ogsaa uden Synd og ikke ved Djævelkunster, du helbreder?«

»Ja, det ved Gud, det er uden Synd; Fatter kan jo selv læse det i Herrens Ord, lige saa vel som jeg, se, der staar det,« og dermed viste hun ham en Salmebog, hvor der stod:

Kommen at læge al menneskelig Smerte.

»Det maa jo være Sandhed, og jeg bruger ingen anden Medicin end Kommen baade ind- og udvortes, som jeg imellem tilsætter noget Smør eller Sukker.«

Præsten kunde ikke bare sig for at le.

Det følger af sig selv.

Der er et Ordsprog, som siger: »Det følger af sig selv ligesom Skrædderens Persejærn.«

Der var engang en Skrædder, som tillige med sin Dreng skulde et Sted hen at sy. Drengen, der skulde bære Saksen

og nogle flere Ting, spurgte, om han skulde tage Persejærnet med?

»Ja, det følger af sig selv,« svarede Skrædderen.

Da de kom derhen, spurgte Skrædderen, om de havde Persejærnet med?

»Ja, det er her ikke endnu; men det følger jo af sig selv.«

Arbejdet i den anden Verden.

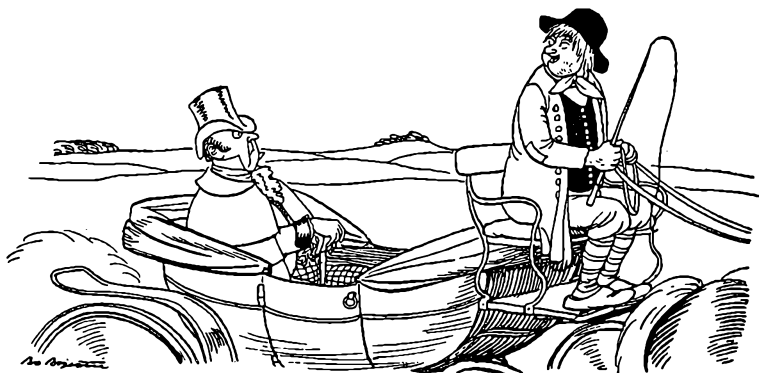
En gammel, fattig Daglejer, som laa paa sit yderste, havde ladet Præsten kalde for at høre et Trøstens Ord paa det sidste.

»Ja, min Ven,« sagde Præsten, »her i Verden har du døjet meget ondt; men i Himlen skal du faa Erstatning for det altsammen, der skal du finde Hvile.«

»Ja, sagde den gamle, »man siger jo rigtig nok, at der skal være bedre end her; men jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal tro, for Arbejdet maa vistnok være lige saa svært, som det er her, om ogsaa vi er flere om det. Det maa være svært at hyve Solen op paa Himlen om Morgenens og sænke den ned i Stranden om Aftenen, og hyve Maanen op om Aftenen og tænde alle de mange Lys deroppe og saa igen slukke dem om Morgenens, og sænke Maanen ned, og saa trække den store Vogn, naar det skal tordne og blusse, naar det skal lyne. Men det allerværste af det hele bliver dog nok, naar det skal være Stormvejr, for ligge der og puste og blæse Dag ud og Dag ind, det skal der dog et forskrækkeligt Bryst til at udholde.«

Op at køre.

En gammel Kludekræmmer, der bar sin tunge Sæk paa Nakken, fik Lov til at komme op at køre med en Bonde.

Ja Herregud, sikke Navne de har til Folk!

Men han beholdt Sækken paa Nakken, efter at han var kommen op paa Vognen.

Saa siger Bonden til ham: »Tag dog Sækken af, Jens Jørgen, og læg den paa Vognbunden.«

»Ja Tak,« siger Jens Jørgen, »det var ikke saa galt, naar jeg maatte faa den kørt med.«

Sikke Navne.

En Karl kørte i Kongekøren med en stor Herre. Saa spurgte han om, hvad han hed.

Ja, han hed Grev Oxenstjerne.

»Ja, Herre Gud, sikke Navne de har til Folk. Min Far kaldte de Studepejs, for det han havde stjaalet en Stud engang, og saa kan a tænke, te Deres Far engang har stjaalet en Oxe.«

Hun døde af sig selv.

En Dreng gik til Præst. Saa en Dag saa han lidt forknytt ud, og da sagde Præsten til ham:

»Hvad er der i Vejen med dig, jeg synes, du ser saa for-
knyt ud?«

»Min Bedstemoder er død.«

»Det var jo kedeligt,« siger Præsten, »hvem Læge har I
haft?«

»Vi har ingen Læge haft, hun døde af sig selv.«

Tandens Rødder.

En Bondemand kom ind til Barberen i Sæby og vilde have ham til at trække en Tand ud. Manden kommer til Sæde, og Barberen faar fat i en gammel, rusten Tang og skal da have den anbragt om Tanden.

Men Manden farer op med begge Hænder og holder om Kæberne.

»Nej, saadan kan jeg ikke, min gode Mand. De maa tage Hænderne bort.«

Ja, det gjorde han ogsaa, og Barberen skal atter til at anbringe Tangen. Men saa kommer Hænderne igen op.

Nu gaar Barberen ind til sin Kone og gør Aftale med hende, at hun skal komme og staa bag ved Manden med en Syl. Naar han saa fik Tangen om Tanden og Hænderne op om Kæberne, skulde hun stikke Sylen ind i Bagenden paa Manden.

Det gjorde hun, Manden jog Hænderne ned, og i det samme trak Barberen til og Tanden ud.

»Der kan De se, nu har vi den,« sagde han.

Saa udbrød Manden: »Nok troede jeg, at Tanden havde lange Rødder, men saa lange troede jeg dog ikke, de var.«

SKÆMTESAGN
ÆVENTYRLIGE HISTORIER
LØGNEHISTORIER

Den toaars Plag.

En Mand fra Kliplev var kørende til Aabenraa efter Brændevin. Han havde et gammelt Bæst for, de kaldte »den toaars Plag«. Det var længe siden, det var to Aar; men Navnet havde det beholdt.

Han kom lykkelig derud og skulde endelig paa Hjemvejen med en Brændevinstønde bag i Vognen. Men saa vælter han, og det slaar Bunden ud af Tønden.

Hesten havde vel faaet mindre at drikke i Aabenraa, end Manden, for den vender lige om og drikker af Brændevinet, der stod i en stor Plask paa Vejen. Saa bliver den fuld og bliver liggende.

Manden var endelig kommen paa Benene igen og vilde nu hjem og i sin Seng, for Hesten laa jo der og var død, og der var ikke noget at stille op for ham.

Saa kommer der en Rakker, og han tror ogsaa, at den er død, og giver sig til at trække Bælgen af den. Den rejser han saa af med, da han er færdig.

Hen paa Natten bliver der Støj i Gaarden, og da de staar op og ser efter, er det »den toaars Plag«, der staar uden for Døren, den havde nu sovet Rusen ud. Men der var jo ikke noget Skind paa den, og det klagede de dem for. Saa siger Konen:

»Der er ingen Fare ved det, vi har jo mange Faareskind paa Loftet, nu tager vi dem og syer om den.«

Det blev nu stilt an, og siden den Tid kunde de klippe en 15, 16 Pund Uld af »den toaars Plag« om Aaret.

Hans Hytteballes Løgne.

Den gamle Hans Hytteballe boede i Birkebjærg og var saa god til at lyve. Han fortalte, at i 1815 var det saadan en Vinter, at Kalvene frøs ihjel inde i Køerne der inde i Staldene, og Møget frøs ogsaa inde i dem, saa det raslede inde i Dyrene, ligesom naar vi rasler med Hasselnødder.

Hullet i Arken.

Da Noah var i Arken, havde han jo ogsaa Hunde med sig.

Saa en Dag blev en Knot stødt ud paa den ene Side af Arken, saa Vandet strømmede ind, og Hundene skiftedes nu til at stikke Snuden i Hullet for at holde Vandet ude.

Siden den Tid har Hundenes Snuder altid været kolde.

Stanken i Jorden.

En københavnsk Frøken var kommen ud paa Landet og saa paa, hvordan Folk saae deres Korn.

Saa spurgte hun en Mand om, hvorfor det kom saa snart op?

Jo, sagde han, Marken var først bleven gødet, og deraf blev saadan en Stank i Jorden, at Kornet ikke kunde holde det ud og ikke vilde være der, og derfor skyndte det sig med at komme op.

Han tog for meget.

En Matros, der var noget skidt tilpas, fik det Raad, at han skulde købe to Lod engelsk Salt og tage det ind.

Saa daskede han hen paa Apoteket, men havde saa glemt, hvor meget det var, og nu forlangte han to Pund.

Saa kommer han hjem og tager hele den Portion ind. Saa skal han knap efter ud paa Latrinen.

Omsider syntes han, det lettede, og vilde til at rejse sig, men det klemte paa igen, og saadan blev det ved at klemme paa i tre samfulde Dage. Han maatte blive siddende, og til sidst var der ikke noget af Mennesket tilbage, kun den blanke Hat, der dækkede over Hullet. Den havde Saltet ikke kunnet virke paa.

Manden i Klippekløften.

Der var en Kæmpe, der vilde vade i Kattegat for at prøve, hvor dybt han kunde bunde. Saa vader han lige ud efter hans Hage og har blot Hovedet over Vandet.

Der kommer saa et Orlogsskib sejlene lige imod ham, og han raaber det jo an, det skal sejle til Siden; men det var i fuld Fart, og saa sejler det lige ind i Gabet paa ham og ned i hans Mave, inden det kan blive standset.

Da Folkene nu kommer derned, kunde de ikke begribe, hvor de var, og de troede, der var en tyk Taage om dem, siden de kunde ingen Steder se, hvorover de beslutter at løsne en Kanon, for om det kunde ikke skille den Taage ad.

Ved den Lejlighed faar Kæmpen Kvalme og kommer til at brække sig, saa han kaster hele Skibet op med Mandskab og samt. Men bag efter fornemmer han saadan en Bevægelse og Skraslen i en hul Tand og skal da til at pille i den for at se, hvad der er ved det. Saa faar han da et Menneske krattet op, der havde en Økse i Haanden.

Det var Skibstømmermanden, som var sprungen af Skibet, da han mærkede, at det vilde synke, og sprang over i en Klippekløft. Men for nu at komme op af Kløften igen var han ved at forsøge at hugge Trappetrin med hans Økse for at gaa op ad, og det var den Fornemmelse, Kæmpen havde haft i Tanden.

Den største Løgn.

En rig Greve væddede engang to brune Heste med sin Forvalter om, hvem der kunde fortælle den største Løgn.

Greven begyndte saa: »Min Fader var Landmand, og han var ogsaa Studehandler. Der iblandt de Stude, han købte, fik han en, der havde saa vidt imellem Hornene, at en Fugl skulde have et Aar at flyve fra det ene Horn til det andet.«

Ja, det var ikke saa meget, siger Forvalteren, hans Fader var ogsaa Landmand, og han saaede alle Slags Korn, og der iblandt saaede han ogsaa Sennep. Der var saa en Kærne, te der groede saa stor en Stængel paa, te han kunde kravle op til Himlen.

»Hvad saa du der?« siger Greven.

»Der saa a din Fader og min Fader.«

»Hvad bestilte de der?«

»Min Fader sad og pillede Lus af din Faders Hoved.«

»Det er en stor Løgn,« siger Greven.

»Ja, saa er de to brune Heste mine!«

Og det var de saa.

Det store Skib.

Engang kom et stort Skib sejlene i Vesterhavet og skulde ud i Kattegattet. Skibets Navn var DEN STORE MANGFOLDIGHED.

Det Skib var saa langt, at naar Kaptajnen vilde give en Befaling til Folkene forude, kunde han ikke bruge en Raaber, men havde en ridende Mand ved sin Side, der galoperede af Sted med Befalingen. Skibet havde saa høje Master, at naar en Dreng gik op ad en Vante paa den ene Side, var han bleven en gammel Mand, inden han kom ned ad Vanten paa den anden Side. Hvor mange Folk, der var om Bord, kan I forstaa, naar I hører, hvor stor Ærtegyden var. Naar der skulde koges Ærter i den til Folkene, rørte de ikke i den med en Ske, men satte en Baad ud i Gryden, og Folkene roede da omkring i den, saa Aarerne gjorde det ud for Skeer.

Nu skulde Skibet altsaa ind i Kattegat, men her var Vandet for grundet for det, og Kaptajnen gav da Ordre til at vende og atter staa ud i Vesterhavet. En af Folkene holdt nu ikke ordentlig fast ved Rebet til et Sejl, og det svippede ind over Land og tog Taarnene bort af Kirkerne i hele Vendsyssel. Derfor er de fleste Kirker deroppe endnu i Dag kullede.

Løgnevrøvl.

Der var engang en Mand, der i et slemt Vejr krøb ind i et hult Træ, men Hullet var saa lille, at han ikke kunde komme ud igen.

Da løb han hjem til sin Moder efter Øksen, og saa huggede han Hullet noget større, og saa gik han ud.

Jeg stod mig op en Morgenstund,
jeg tyldede, før jeg hedte,
jeg spændte to Lergrave for min Vogn
og kørte, saa Hestene svedte.
Jeg kom til Solen, til Skoven stod op,
de Oldensvin fløj saa højt i Top,
de Bremsere gaar saa fede,
Ræven sidder paa Kirkens Kam,
Duen gaar i Skoven, bider Faar og Lam,
den lamme han dansed, den stumme han sang,
den blinde saa til,
den fingerløse spilled paa Lire,
den kokløse sov hos Pigerne.

Den stærke Tobak.

En Jæger traf engang Gamle-Erik i Skoven.

Den Slemme var noget nysgerrig og spurgte Jægeren om, hvad det var for en Tingest, han gik med i Haanden.

»Det er en Tobakspibe,« svarede Jægeren.

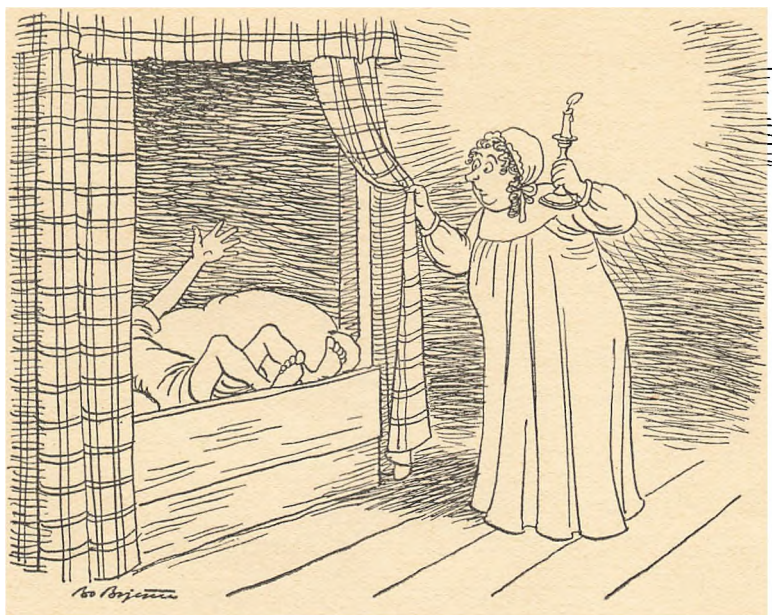
Djævelen vilde nu prøve den, og saa satte Jægeren Bøssespiben i Munden paa ham.

»Den er vist ikke tændt,« siger han.

»Nej, men nu skal jeg tænde den,« og dermed spændte Jægeren Hanen paa Bøssen og trykkede løs.

Gamle-Erik trimlede om, men rejste sig op igen, spyttede Haglene ud og sagde saa:

»Det er noget stærk Tobak, du ryger!«

Mutter, Mutter, der er sket et Mirakel!

Miraklet.

En Skrædder var meget lille af Vækst, og alle Folk drillede ham med det. Han ønskede at blive noget større, og hans eneste Bøn til Vorherre var, at han maatte vokse noget mere.

Endelig en Nat drømte han, at hans Bøn var bleven opfyldt, og idet han vaagnede, vilde han prøve, om det ogsaa var sket.

Han slog Nakken mod Sengekanten og Fødderne mod Fodenden og raabte saa paa Konen:

»Mutter, Mutter! Der er sket et Mirakel, jeg er bleven meget større nu!«

Da Konen kom ind med Lyset, laa han paa tværs i Sengen.

Redaktøren.

Der var engang en Lommeprokurator, der kom for nær til en Sladderkælling, og det endte med, at Kællingen fik en Dreng.

Den Dreng blev siden til den første Redaktør, der har været i Verden. Se, saadan er den Slags Folk bleven til.

Hvad skal Barnet hedde?

En Boelsmand havde en Datter, der gerne vilde giftes, og hun havde gaaet og set mildt til en Karl i Nabolaget, og han havde set mildt til hende, uden at de derfor havde haft videre Snak med hinanden. Saa bestemmer han sig en Dag til at gaa om og fri til hende.

Da han nu kommer ind, sidder Datteren og spinder, og Moderen karter. De beder ham sidde ned, og han sætter sig, men han kan ikke rigtig komme frem med sit Ærinde. Da sidder han og ser i deres Ølkrus og vil gerne have en Taar Øl.

Saa siger Konen: »Hans er nok tørstig, gaa hen og tap en Taar Drikke.«

Pigen gik jo ind i Spisekammeret, hvor Øltønden laa, men bliver siddende derinde. Saa gaar Konen ud til hende.

»Hvad Dævlen sidder du der efter? Karlen vil til at gaa.«

»A sidder og tænker paa, hvad det første Barn skal hedde.

»Det har du Ret i,« siger Konen, »der er noget at tænke paa, men end saa Klæderne til den!«

Saa havde de begge to noget at tænke paa, og de bliver siddende derinde og studerer paa dether.

Saa kommer Manden ind i Stuen og byder den fremmede

velkommen. »Har du ikke set noget til vore Kvindfolk?« siger han, »a tykkes, du sidder saa ene her inde.«

»Jo, a har,« siger han, »men de er gaaet ind ad Kammeret og vilde tappe noget Øl til mig, for a er saa tørstig, men de er ikke komne tilbage igen.«

Saa gaar Manden hen og lopper Døren, og da sidder de nok saa trofast ved hinanden. »Hvad sidder I to Kvindfolk her efter? Karlen er færdig at gaa, og det bliver ikke til noget.«

»Ja, vi har siddet og snakket om,« siger Moderen, »hvad det første Barn skal hedde, som de faar, og hvor vi skal faa Klæder fra til det.«

»Ja, det er sku rigtigt,« siger Manden, »men hvad siger I saa om en Vugge?«

Ja, det var sandt, og saa sætter han sig ved dem, og de bliver siddende der alle tre. Karlen gik; og de kom stadig ikke tilbage. Kanske de sidder der endnu. Og Pigen, ja hun blev da heller ikke gift dengang.

Skære — klippe.

En Skrædder, der var et Stykke vigtig Prop, ligesom de fleste Skræddere, sidder en Dag og skærer til. Saa kommer Konen ind og siger:

»Hvad er det, du der klipper?«

»Jeg klipper ikke, jeg skærer, saadan hedder det i vort Sprog.«

»Det har a lige kær, naar én bruger én Saks, saa klipper én da.«

»Jamen jeg siger dig jo, Kone, at vi klipper ikke, vi skærer.«

»Ja, a vil ikke lade mig træde af, hvad a kan se for mine Øjne, og det er, at en Saks klipper.«

Saa bliver han hæftig: »Du skal sige, Kone, te vi skærer, for saadan er det.«

»Nej, I klipper.«

Saa lægger han hende én ved Hovedet: »Nu siger du straks, vi skærer!«

»Nej, det gør a ikke,« for eftersom han blev paastaelig, saa blev hun ogsaa.

Saa siger han: »Da skal a lære dig det!« Og han slæber hende saa ud til en Vanddam, hvor der var stejle Brinker ud, og putter hende ned i Vandet til Brystet; men hun vilde ikke give efter og sagde bestandig, at han klippede. Til sidst lod han hende synke saa dybt, at Vandet gik hende over Hovedet. Da rækkede hun Hænderne over Hovedet og klippede med Fingrene.

Den sorgløse Præst.

Præsten i Rold skrev over sin Dør, at han levede uden Sorg og Modgang. Engang kom Kongen der igennem, og da han saa den Overskrift, sagde han Præsten til, at han skulde møde for ham og forklare ham tre Spørgsmaal, eller hvis han ikke kunde, skulde han kysse den blaa Jomfru.

Det første Spørgsmaal var, hvor langt der var til Havsens Bund; det andet, hvad Kongen var værd; og det tredje, hvad han tænkte?

Præsten blev benøvet over dether og gik nu og var kun et halvt Menneske. Men saa kommer han i Snak med Byhyrden, der sagde, at hvis Præsten vilde give ham nye Klæder og Rejsepenge, saa vilde han rejse over til København og møde for ham hos Kongen. Ja, det vilde han med Fornøjelse, og saa rejste Hyrden.

Da han kommer ind for Kongen, spørger denne ham først: »Hvor langt er der saa til Havsens Bund?«

»Et Stenkast,« svarer Hyrden.

»Jamen, hvad er jeg saa værd?«

»Aah de gav jo tredive Sølvpenge for vor Frelser, naar man saa giver niogtyve for Majestæten, saa kan De vel være betalt.«

»Naaja, men hvad tænker jeg saa paa?«

»Ja, Kongen tænker, De snakker med Rold Præst, men saa er det deres Byhyrde!«

Saadan slap han godt fra det.

Præsten, der skulde gildes.

Jens Gaasholm, der boede paa Søballe Mark, han fortalte tit, at han var gift og boede først ude i Vesteregnet paa en Mark ude fra alle andre Folk, og ham er det da, Fortællingen er om, og han har tit fortalt den saadan:

Mig og min Kone vi tykte jo, det var saa kyvsomt, te vi boede saadan ude paa Marken; der var aldrig nogen, der kom til os. Saa siger a til min Kone en Dag: »Ja, nu vil a gaa til Kirke paa Søndag, og saa vil vi have Præst og Degn til

at komme til os, men har du saa noget at tage imod dem med?»

Saa snakkede vi om, vi kunde slagte en Høne og koge nogle Suppe til dem, og det blev vi da enige om. A gik til Kirke og bad dem godt nok hjem med mig. Den Tid nu Konen fik Suppet færdig, saa vilde hun til at smage dem. Saa siger Pigen: »Lad mig faa nogle med,« og saa spiste de alt Suppet. Dengang, de havde det nu spist, saa gik det lige saadan med Kødet, hun og Pigen spiste det. »Jøsses,« siger Konen, da de er færdige, »nu er der hverken Suppe end Kød, hvad skal vi nu gøre, hvis Jens kommer med dem?» — »Ja, det bliver jeres Sag,« siger Pigen.

Lige i det samme kommer a med baade Præst og Degn. Saa var min Kone jo saa forknyt. Da vi nu kommer til Huset, skulde a lige om til Gavlen og lade mit Vand, inden a gik ind, og a bad Præst og Degn om, at de skulde værsgod og gaa ind.

Da de nu kom ind, saa min Kone saa meget mismodig ud. Saa siger Præsten til hende, hvad der laa hende saa haardt paa Sinde, te der tyngede hende saa stærkt? Ja, naar hun skulde nu sige dem det, saa var der ikke andet, end a havde bøjen dem derved, de skulde gjaldes. Saa blev de saa angst, te de rendte igennem Overstuen og ud fra Huset og saa stærkt, de kunde. Saa kommer a ind ad æ Nørredør og siger: »Hvor er de? A ser ikke noget til dem.« — »Aa,« siger min Kone, »de tog Suppe og Steg og rendte med.« Saa blev a jo vred og rendte ud ad, saa stærkt a kunde, og raabte: »Højj, lad mig beholde den ene Part!« De svarte: »Nej, for tager du først den ene Part, saa tager du vel den anden med.«

Det er nu den største Løgn, for Jens Gaasholm har aldrig været gift vester ude; men han fortalte det lige godt.

En sær Karl.

To Præster kom til at snakke sammen. Saa siger den ene til den anden: »A har en Karl, det er saadan en sær én. Du kan spørge ham otte Ting, du skal endda aldrig faa et retten Svar af ham.«

Det vilde han endda prøve, sagde den anden Præst. Han kommer saa til Karlen en Dag, da han stod og tarsk.

Saa siger han: »Goddag!«

»Derfor er det lyst!« svarer Karlen.

»Gud hjælpe dig,« siger Præsten.

»Ja, det kan han godt, om han vil,« svarer Karlen.

»Hvor meget giver det af Traven?« spørger Præsten.

»Tresindstyre Neg,« siger Karlen.

»Jeg mener Korn.«

»Det giver alt, hvad det kan, og saa faar det endda Hug til.«

»Ved du, hvem der har skabt dig?« spørger Præsten, for at komme ind paa noget andet.

»Den samme, som har skabt Høgen.«

»Ja, hvem har saa skabt Høgen?«

»Den samme, som har skabt Gøgen.«

»Ja, hvem har skabt Gøgen?«

»Den samme, som har skabt jer.«

»Jaja, hvem har skabt mig?«

»Nu har a aldrig kendt Magen, I er Præst, og I ved ikke, hvem der har skabt jer.«

Saa gik Præsten, han vilde ikke have mere med den Karl at bestille.

Her gaar'en hen.

To Gavtyve kommer en Dag ind til en Gæstgiver. I det samme slaar den ene en høj Latter op og siger:

»Det var da underligt, at han ikke vilde paatage sig det.«

»Det er ikke saa underligt,« siger den anden, »det kan man slet ikke gøre.«

Da Værten nu hører denne Samtale, bliver han nysgerrig og vil have at vide, hvad det var.

»Ja,« siger de, »det var én henne paa Torvet, der vilde vædde med en anden paa, at han ikke kunde sidde en Klokke-time foran Klokken og sige til Perpendiklen hele Tiden: Her gaa'en hen ,der gaar'en hen. Den ene af dem mente, at det kunde lade sig gøre, men den anden ikke.«

Værten mente, at det var en grumme let Sag, det var han slet ikke bange for at tage sig paa, og saa kom det til et Væddemaal mellem ham og de to Gavtyve. De væddede om en Frokost eller Betaling for den.

Værten faar Frokosten paa Bordet, og de sætter dem at spise, og han sætter sig foran Stueuret for at gøre Forsøget. Han sidder nu der og siger: »Her gaa'en hen, og der gaar'en hen,« imedens de andre spiser og drikker, hvad de har Lyst til, og endelig putter de Sølvtøjet i Lommerne.

»Nu gaar vi, Farvel!« siger de.

Men han tænker: »I skal ikke narre mig,« og bliver ved at sige: »Her gaar'en hen, og der gaar'en hen.«

Straks efter, at de er gaaede, kommer hans Kone ind og siger: »Hør, betalte de to Herrer den Frokost, de fik?«

»Her gaar'en hen, og der gaar'en hen.«

»Ji, hvordan er det fat, hvad betyder det?«

»Her gaar'en hen, og der gaar'en hen.«

»Er du syg, lille Mand? Rikke, spring hen og hent Doktoren.« Han boede skraas overfor, saa det var nemt gjort, og han kommer da.

»Hvad er der i Vejen?« spørger han.

»Aa, jeg er saa bange, det er ilde fat, jeg kan ikke faa et Ord af min Mand, han sidder der hele Tiden med Fingeren og siger: Her gaar'en hen, og der gaar'en hen.«

»Det var et mærkeligt Tilfælde,« siger Doktoren, idet han ser paa Værten, »hvordan har De det?«

Men han bliver ved: »Her gaar'en hen, og der gaar'en hen.«

Doktoren vil nu føle hans Puls, og Værten rækker ham den venstre Haand.

»Ja, det er godt nok, men galt er det alligevel, vi maa have ham i Seng.«

Men de maa tage ham med Magt, og Doktoren tager under den ene Arm og Konen under den anden, og Rikke skyder bag paa, og de trækker saa af med ham.

I det samme slaar Klokken, og saa raaber han: »Nu har jeg vundet mit Væddemaal!«

Skønt han nu fortalte, hvordan det forholdt sig, maatte han lige godt i Seng og lade sig kurere paa, for de gik ud fra, at dersom han kunde indgaa et saadant Væddemaal og lade

Tyvene gaa med Sølvtøjet, maatte han være en Smule gal i Forvejen.

De tre Døtre.

Der var en Enke, som havde tre Døtre, og de kunde ikke tale forstaaeligt. Saa kom der en Dag en Mandsperson udenfor, og Moderen mente, at det var en Frier til hendes Døtre.

»Nu maa I tie stille, mens han er her, for ellers kan han jo høre, at I ikke kan tale rigtig.«

De spandt alle tre paa Rok, da han kom ind, og da han havde siddet lidt, sagde den første:

»Der bast Taaen!«

Den anden svarede: »Kyt en Kyde paa!«

Den tredje tilføjede: »Moer sae, vi mot et sak, og saa sakker vi alle begge tee.«

Da Manden hørte den Tale, vilde han ikke have nogen af dem og gik sin Vej.

De tre Ønsker.

Der var en Kone, som en Dag fik fat i en Guldfisk i Brøndspanden, da hun trak Vand op. Som hun nu faar Øje paa den, begynder den at tale og beder hende da saa mindelig om at komme i Vandet igen, saa skulde hun faa tre Ønsker opfyldt, ihvad det end var, hun ønskede.

Det, syntes Konen, var grumme rart, og da hun havde megen Møje baade med at faa sit Vand hentet op og sit Brænde kløvet og med at faa sit Hjør til at slaa til til det Linned, hun vilde lave, saa ønskede hun først, at hendes

Vandkrukke selv kunde gaa efter Vand, og derpaa, idet hun tænkte paa sit Brænde, at alt, hvad hun slog paa, maatte gaa i Strykker, og endelig, for at hun kunde faa sit Hjør trukket noget længere, at alt, hvad hun trak i, maatte blive længere.

Næppe var disse Ønsker udtalt, før hendes Krukke tog afsted hjemefter det bedste, den kunde. Det kan nok være, at Konen ikke tænkte paa disse Ønsker eller deres Opfyldelse, for da hun saa, at Krukken begyndte at løbe, blev hun saa forundret, at hun, ligesom Koner saa tit gør, slog sig paa Laaret; men da gik det i Strykker, og hun faldt om og kunde ingen Steder komme.

Her laa hun saa og græd over sin Vanskæbne; men som hun nu gav sig til at snyde sin Næse, kløede hendes Bag, og da hun flyttede Haanden efter dette, trak hun Næsen saa lang, at den naaede helt der om.

Saa havde hun faaet alle sine Ønsker opfyldt.

Da Morsingboen blev skabt.

Engang i en Nordveststorm blæste der en Mønnetørv af Futtrup Lade, og den groede saa til derude i Fjorden saa stærkt, at Øen Mors dannede sig deraf.

Saa skulde Øen jo befolkes, og saa siger St. Peder til Vorherre, om han ikke maatte have Lov til at skabe Morsøboerne? Jo, det maatte han da gerne.

Saa gav Vorherre St. Peder et Stykke Ler, og det skulde netop slaa til at lave en Morsingbo af. Han lavede først Hovedet, men det blev for stort. »Saa slaar Leret ikke til!« siger Vorherre.

»Aa,« siger St. Peder, »det gør ikke noget, for saa kan jeg gøre Halsen des smallere.«

Derefter dannede han saa Overkroppen. »Den gjorde du for stor!« siger Vorherre.

»Ja, saa kan jeg gøre ham lidt smallere over Lænderne.«

Da han saa havde lavet Nederdelen, blev den ogsaa for stor. Men det rettede han ved at lave Laar og Ben lidt tyndere igen.

Paa den Maade fik han det lige til at slaa til.

Følgen deraf blev jo, at Morsingboerne fik ikke den rigtige Skabelon.

Er han fed?

I en Kro sidder der en Aften nogle og spiller Kort, og saa kommer de i Snak, hvem der turde gaa op i Kirken og ned i Begravelsen og slaa et Søm i en af Kisterne. En lam Skrædder, som sidder paa Bordet, siger, at det tør han, naar en vil bære ham derop.

Samme Aften vil nogle Tyve stjæle Degnens Beder, og den ene Tyv staar i Vaabenhuset, da den Mand fra Kroen kom med Skrædderen. Saa raaber Tyven: »Er han fed?« for han troede jo, det var hans Kammerat, der kom med en Bede.

»Det ved a,« saa bandede han, »ikke, her har du ham, som han er,« og i det samme smed Karlen Skrædderen hen for Fødderne af Tyven.

Men Skrædderen kom hjem før Karlen.

Er han fed?

De kogte Æg.

Der var en Bissekræmmer, der rejste omkring og solgte Alenkram. Saa kom han flere Gange til en Gaard, som der boede en Enkekone i, og der logerede han om Natten. Endelig kom han til at kærestes med hende.

Nu var det jo saa meget om at gøre for hende at være god ved ham, endelig bliver hun opmærksom paa, hvad hans Livret var, det var kogte Æg. Han bliver ved at gaa der i længere Tid, og han faar kogte Æg at spise der hver Gang; men Konen skriver det stadig op, hvor mange Æg han spiser.

Endelig kommer han til at kærestes med en ung Pige et andet Sted, og det var bedre hans Handel, dér kan han faa en stor Gaard med en ung Pige. Saa bliver han gift dér, og det bliver saa meget herlig.

Men da Enkekonen faar det at vide, saa lægger hun Sag an imod ham, og de kommer for Retten flere Gange, men han kan ikke forsvare sig, og det gaar ham rent imod. Der bliver jo læst op for i Dommen: Saa mange Æg har han ædt hos hende, og saa mange Kyllinger kunde der have blevet af de Æg, og saa mange Æg kunde de Kyllinger have gjort igen, og saa fremdeles, det bliver da den forfærdeligste Regning, og han kan jo ikke klare det paa nogen Maade, hele Gaarden vil springe for ham.

Saa en Dag, som han skal møde for Retten i Holstebro, gaar han og røgter hans Høveder, og da kommer hans Hjordedreng ñen til ham. Saa siger Drengen:

»Hvad er der ved det med jer, Faaer? A tykkes, I er saa bekymret.«

»Aa, det kan ikke hjælpe, a siger dig det, min Dreng, det kan du hverken have ondt eller godt af.«

»Ja, I kan da sagtens sige mig det, a kan da intet Onde have af det, og a kan da endelig heller intet Gode have af det, men a er jo noget nysgerrig.«

»Ja, a kan saamænd gerne sige dig det, for det er den Proces, a skal ud og høre til, a er jo nødt til at tabe, og saa mister a hele Gaarden, den kan vel ikke engang slaa til.«

»Da skal I ikke være harmet over det, Faaer! saa kan a gaa i jer Plads.«

»Ja, min Farlil! Hvad kan det hjælpe, du gaar, kan du saa vinde?«

»Kan a ikke, skam ka a, men naar I taber Gaarden, kan det ikke gaa galere, og saa kan I jo lige saa godt lade mig komme te'en. I kan blot give mig et skriftligt Bevis paa, te I er syg, og saa gaa ad Sengen i Dag«

Ja, det kunde han gerne faa, det kunde jo ikke gaa galere end at vælte. Saa rejser Drengen af.

Da han kommer ud til Byen, siger Byfogden til ham, hvad han var for en Karl?

»A er Kræmmerens Dreng, og at skulde møde for ham, for han er bleven syg.«

Ja, det kunde ikke hjælpe, han mødte, saa kunde de sætte det op, til Kræmmeren kerte sig.

»Nej, det behøves ikke, for a har Fuldmagt i min Lomme til at gøre det af.« Han viser dem Sedlen fra hans Husbond, og den var jo god nok.

»Ja, saa skal vi til at have Sagen for,« siger Byfogden,

»men først skal du besvare nogle Spørgsmaal, te vi kan høre, om du er klog.«

»Ja, det har a lige kær,« siger Drengen, »men a vilde gerne, om I vilde være noget snar.«

»Har du Hastværk, du Dreng!« siger Byfogden og bliver noget gal.

»Ja, a har saa, men jag nu endelig med det, om a skal have nogle Spørgsmaal, for a skal til at hjem.«

»Vil du holde Kæft, du Dreng!« siger Byfogden edderstentegal. »Skal du jage paa Dommeren! Hvad skal du da hjem efter da, siden det haster saa haardt?«

»A skulde hjem og have en Tønde kogte Ærter saaet inden Aften, og det er snart mørkt.«

»Nu kan du gerne gaa, du Dreng, for du er jo ikke klog. Gaa kun nu hjem, min Dreng!«

»A tykte, Dommeren snakkede om, a var ikke klog, hvad var der i Vejen for det?«

»Du er jo ikke klog, siden du siger, at du skulde hjem og saa en Tønde kogte Ærter.«

»Skulde det være taabeligt at saa kogte Ærter?« siger Drengen.

»Ja,« siger Byfogden, »det skal kaldes taabeligt, for naar du saar dem, saa tror du vel, de kan gro?«

»Nej, det er ikke for det, a tror det, men a vilde prøve det.«

»Ja, det er Bevis nok paa, at du ikke er rigtig klog.«

»Det forstaar a ikke,« siger Drengen, »skal a dømmes fra Forstanden for det, saa tykkes a, a kunde lige saa vel dømme jer fra Forstanden, siden I tror, der kan blive Kylinger af kogte Æg.«

»Kyllinger af kogte Æg?« siger Byfogden. »Var Æggene kogte, som Kræmmeren spiste?«

»Ja, naturligvis, hvert Æg var kogt.«

»Aa, saa kan du gaa hjem min Dreng og sige, hans Sag er vunden; saa er alle de Historier, vi har haft, om den Sag kun Lapperi.«

»Ja, er a saa færdig og maa gaa?« siger Drengen.

»Ja, vist maa du.«

Han kommer hjem og fortæller Kræmmeren, at Sagen er vunden, hvorover han bliver saa glad, at han vil have Drengen til at blive der og være som hans Søn. Siden fik han saa Datteren og Kræmmerens Gaard, som han selv havde vundet.

Pyt!

Det var en Bonde, der rejser af ind til Købstaden med en Kalv, han havde fedet og vilde sælge. Paa Vejen møder han en Mand, der byder ti Daler for den, og Bonden sælger Kalven og faar Pengene udbetalt; men saa skulde han jo trække den hjem til Køberen og aflevere den i hans Gaard.

Saa kommer der en anden Mand imod ham og vilde ogsaa give ti Daler for Kalven. De Penge faar han ogsaa i Lommen — og trækker videre med Kalven.

Saa kommer den tredje og vil købe Kalven. Af ham faar han ogsaa ti Daler, og saa trækker Bonden videre, til han kommer til den fjerde, der ogsaa vil købe den og betaler lige saadan. Enhver paalægger ham jo at levere den; men der var jo ikke mere end een, der kunde faa den, og saa afleverer han den til den sidste, for det var saa nær ved hans Hjemmen.

Nu havde han da faaet fyrretyve Daler for hans Kalv, og han gaar hjem med dem og tykte, det var herligt. Men saa bliver han jo stævnet af de andre tre, der var blevne snydte.

Saa gaar han til en Prokurator og snakker med ham om, hvordan han skulde nu forholde sig, for saadan og saadan havde han baaret sig ad; han vilde love ham de halve af Pengene, hvis han kunde hjælpe ham til Rette, det kunde gaa ham godt.

Prokuratoren siger: »Ihvad de siger til dig, skal du sige pyt!«

Da Bonden nu gør dette, saa kan de ingen Færd faa paa ham, de troede, han var taabelig.

Da Bonden kom ud fra Retten, kommer Prokuratoren jo og vil have hans Betaling; men han siger: »Pyt« til ham ogsaa. Og saa fik han jo ikke mere end de andre.

De skaldhovede.

En Mand, der havde været til Marked og set, at der var en, der sad og solgte Meldyppe, kom hjem og fortalte det til sin Kone og fjøede til, at saaledes vilde han ogsaa bære sig ad for at tjene Penge.

Næste Gang, der var Marked, havde han ladet Konen koge en Del Meldyppe; det blev hældt i en Kerne, og Manden fik det paa Hovedet og skulde saa til at gaa. Da siger hun: »Herregud, nu maa du da bringe en Markedsgave hjem til mig, jeg har ikke faaet nogen i mange Tider.«

»Du skal ikke faa saa meget, som dér ligger,« sagde han og bukkede sig ned efter et Halmstraa.

Men derved faldt Kernen ned, og den hede Meldyppe skoldede alt Haaret af Hovedet paa ham.

Alle de skaldede, der er i Verden, nedstammer fra denne Mand.

Fanden narret.

Der var en Student, der var kommet i Betyrk for Penge, som jo gerne kan hænde. Hvad skal han gøre? Midt om Natten saa gaar han op paa Kirkegaarden for at ville kalde Fanden til sig. Han gaar rundt om Kirken tre Gange, og for hver Gang, han kom forbi Vaabehusdøren, saa fløjtede han gennem Nøglehulet og fremsagde nogle latinske Ord. Da han nu havde gjort det tredje Gang, saa kom Fanden ud til ham og spurgte, hvad han vilde, for han havde traandt og ikke megen Tid at bie.

Studenten tilspurgte ham nu, om han ikke kunde laane ham en Skæppe Sølvpenge, da han var villig til at betale ham dem igen med Renter, om han forlangede det. Fanden han mente, at det kunde nemt lade sig gøre, og han var villig til at lade ham have en Topskæppefuld og var tilfreds med at faa en strøgen Skæppefuld tilbage om tre Aar; men hvis han ikke kunde det, saa tilhørte Studenten jo ham. Fanden han mente jo, te naar Studenten først fik Pengene, saa vilde han og hans Kammerater snart sætte dem overstyr, saa han aldrig kunde betale dem igen.

Men Studenten var klogere end som saa. Han svarte Fanden og sagde, te han var vel fornøjet med den Aftale, men bad blot om Forlov til at betale Pengene tilbage, inden de tre Aar var omme, hvis han kunde.

Det havde Fanden nu lige kær, og saa sprang han gesvindt hen for at hente Pengene . . . Det varede ikke længe, før han kom tilbage med en Skæppe topfuld af blanke Specier.

Studenten tog roligt imod den, satte den ned paa hans Kappe, som han havde bredt ud paa Jorden, og tog nu hans Kæp og jog til at stryge Toppen af Skæppen og leverede saa Resten tilbage til Fanden, der blev saa gal, te han nær var sprungen i Flint. Men han kunde jo ikke gøre Studenten noget, for de havde jo en ren Aftale imellem dem.

St. Peders Døtre.

Da Vorherre og St. Peder vandrede paa Jorden, havde de jo enkelte Steder, hvor de plejede at ligge om Natten. Naar de nu havde haft det godt et Sted, saa var det gerne St. Peders Vane, naar den Mand, de havde boet hos, ikke var gift, at sige om Morgen:

»Ja, vi har haft det godt ved dig, vi har rigtignok ikke noget at give dig for det, men du kan faa min Datter!«

Saadan havde han sagt til mange; men nu havde St. Peder kun én Datter.

Omsider kom ogsaa en af de Mænd og fik den her Datter, og han blev gruelig godt tilfreds med hende, det blev saadan en meget god Kone, og det rygtedes da rundt.

Lav nu de andre, som St. Peder havde lovet Døtre, hørte det, saa kom de alle og vilde have af St. Peders Døtre. Det var jo galt, for han havde jo ikke flere Døtre, og han vidste ikke, hvad han skulde gøre. Han vilde ikke gerne gaa fra sit Ord, og saa klagede han sig jo til Vorherre.

»Det har ingen Nød,« sagde Vorherre, »nu Morgen aarle,

naar vi gaar, saa skal du kun sige til den første Skabning, vi møder: »God Morgen, min Datter! saa skal det nok blive til en Pige, enten det har været det før eller ej, og saa kan du blive saadan ved hver Morgen, til du har Tallet fuldt.«

Saa næste Dags Morgen, da Vorherre og St. Peder var komne ud, saa mødte de først en Gaas. »God Morgen, min Datter!« hilste St. Peder, og straks saa stod der en smuk Pige.

Om anden Dags Morgen, saa mødte de en So. »God Morgen, min Datter!« sagde St. Peder, og straks efter blev den ogsaa til en Pige.

Paa tredje Dags Morgen mødte de først en Pige, der var frugtsommelig, og Trolden han stod just og snakkede for hende, at hun skulde slaa det Barn ihjel, saa kunde hun jo lade sig lokke paany. Lav St. Peder han saa det, saa blev han saa ravgal, at han tog sit Sværd og hug Hovedet af Djævelen; men der var han saa ivrig, at han varede sig ikke nok, men huggede ogsaa Hovedet af Pigen. Lav han saa det, saa greb han jo Hovedet i en Fart og satte det ved igen. Saa sagde han: »God Morgen, min Datter!« og saa var hun levende igen. Men nu saa St. Peder, at han igen havde været for ivrig, for nu havde han taget Djævelens Hoved og sat ved i Stedet for Pigens; men det var jo nu for sildig at ændre det, det maatte jo blive, som det var.

Nu havde han saa Tallet fuldt, og saa fik deher Mænd jo en af St. Peders Døtre hver. Lav der nu var gaaet en Tid, saa vilde han da hen at se, hvordan deher Mænd var tilfreds med hans Døtre, og saa rejste han da først hen til ham, der havde faaet hans rigtige Datter.

»Naa, hvordan er du tilfreds med din Kone?«

Jo, han kunde ikke noksom fortælle, hvor god hun var, og han var saa meget vel tilfreds.

»Naaja, det fornøjer mig,« sagde St. Peder, og saa blev han der en Dags Tid og rejste saa hen til den anden.

»Naa, hvordan er du tilfreds med din Kone?« spurgte han.

»Ja, Manden var endda helt tilfreds, det var ikke saa ringe en Kone, han havde faaet, men hun var da saa meget stjampe, »hun gaar og gaaser,« sagde han, »og kan ikke begribe nogen Ting; jeg tror rigtig, hun er en Gaas.«

»Ja, ker dig aldrig om det,« sagde St. Peder, »det var hendes Mor før hende,« og saa blev han der en Dags Tid og rejste saa hen til den tredje Datter.

»Naa, hvordan er du saa tilfreds med din Kone?«

Ja, han var endda helt godt tilfreds, »men hun er da saa meget griset og skidenfærdig og gaar og snaver i alt Skarn, en skulde snart tro, hun var et Svin.«

»Ja, det skal du aldrig bryde dig om, men ellers kan der nok ligge noget i det, du siger, for det var hendes Mor før hende.« Saa skulde han jo da hen og se til den fjerde Datter, og han kom der hen, og saa spurgte han jo:

»Naa, hvordan er du tilfreds med din Kone?«

Ja, det gik jo endda an, »men hun er da saa meget arrig, jeg kan næsten ikke have Fred en Stund ad Gangen, snart er hun i Klammeri med den ene og snart med den anden, og jeg tror rigtig, at Djævelens Hoved sidder for hende.«

»Ja,« sagde St. Peder, »det kan være, du siger sandt, du ved aldrig af det, men du skal kun aldrig kere dig om det, se kun og føj dig lidt efter hende, saa bliver hun nok bedre med Tiden.«

Naa, saa rejste St. Peder sin Vej igen; men fra de fire Døtre af St. Peder stammer alle vore Kvindfolk ned, og naar en lægger Mærke til det, saa er der ogsaa baade de gode og de stjampede og de skidenfærdige og de arrige Djævla.

Den sidste Slags er der flest af, for hun var jo tyk, da hun blev gift, og af en grov yngelsom Slags var hun, saa det er jo intet Under, te der er mest af dem.

Rart og slemt.

Per Nielsen kom kørende hen ad Vejen med en Trillebør, hvorpaa der laa en Sæk Korn. Saa møder han en Mand:

»God Dag, fremmed Mand!«

»God Dag, Per Nielsen.«

»Er Vejen god?«

»A har ikke smagt den.«

»Gik Møllen?«

»A mødte den ikke.«

»Du er da en løjerlig Karl.«

»Nej, a er ingen Karl, a er en gift Mand, og det har a været i sytten Aar.«

»Det var da rart.«

»Aa, det var ikke saa meget rart endda, for Kællingen, a fik, var slemt gammel.«

»Det var da slemt.«

»Aa, ikke saa meget slemt, for hun havde mange Skil-linger.«

»Det var jo rart.«

»Aa, det var ikke saa meget rart, for der var saa mange Smaaskillinger.«

»Det var slemt.«

»Aa, ikke saa slemt endda, for de Smaaskillinger købte a mig fire Smaagrise.«

»Det var jo rart.«

»Aa, ikke saa meget rart endda, for da Grisene blev store og blev slagtede, da bredte vor Mor Fedtet af dem og stak Ild paa Gaarden.«

»Det var da slemt.«

»Aa, ikke saa meget slemt, for a fik mig en ny Gaard bygt!«

»Det var jo rart.«

»Aa, ikke saa rart endda, for da vor Moer skulde hen og se den nye Gaard, faldt hun ned ad Trappen og brak Halsen.«

»Det var jo slemt.«

»Aa, ikke saa slemt endda, for a fik mig en ny Kone, og hun var endda baade ung og køn.«

»Det var jo rart.«

»Aa, ikke saa rart endda, for hun holdt mere af de unge Karle end af mig.«

»Ja, det var jo slemt. Nu maa du have Farvel!«

Og saa kørte Per Nielsen videre.

Tøjet til Bukser.

»God Daw, Per!«

»Walkommen, Per!«

»Her har a et Stykke Tøj, kan a faa dig til at lave mig et Par Bukser deraf, Per?«

» Ja, du kan, Per.«
» Faawal, Per.«
» Faawal, Per.«
» Hvornaar kan a faa Bukserne, Per?«
» Æ Søndag, Per.«
Søndag gik, og Søndag kom.«
» God Dag, Per!«
» Walkommen, Per!«
» Er mine Bukser farre, Per?«
» Nej, de er ikke, Per.«
» Hvadfor, Per?«
» For der kunde ikke blive et Par Bukser deraf, Per.«
» Hvad kan der saa blive, Per?«
» En Jak, Per.«
» Faawal, Per.«
» Faawal, Per.«
» Hvornaar kan a faa den, Per?«
» Æ Søndag, Per!«
Søndag gik, og Søndag kom.
» God Daw, Per!«
» Walkommen, Per!«
» Er min Jak farre, Per?«
» Nej, den er ikke, Per.«
» Hvadfor, Per?«
» For der kunde ikke blive en Jak, Per.«
» Hvad kan der saa blive, Per?«
» En Vest, Per.«
» Faawal, Per.
» Faawal, Per.

»Hvor naar kan a faa den, Per?«
»Æ Søndag, Per.«
Søndag gik, og Søndag kom.
»God Daw, Per!«
»Walkommen, Per!«
»Er min Vest farre, Per?«
»Nej, den er ikke, Per.«
»Hvadfor, Per?«
»For der kan ikke blive en Vest deraf, Per.«
»Hvad kan der saa blive, Per?«
»Et Par Vanter, Per.«
»Faawal, Per.«
»Faawal, Per.«
»Hvornaar kan a faa dem, Per?«
»Æ Søndag, Per.«
Søndag gik, og Søndag kom.
»God Daw, Per!«
»Walkommen, Per!«
»Er mine Vanter farre, Per?«
»Nej, de er ikke, Per.«
»Hvadfor, Per?«
»For der kan ikke blive et Par Vanter, Per.«
»Hvad kan der saa blive, Per?«
»Et Fingerbjærg, Per.«
»Faawal, Per.«
»Faawal, Per.«
»Hvornaar kan a faa det, Per?«
»Æ Søndag, Per.«
Søndag gik, og Søndag kom.

- »God Daw, Per!«
- »Walkommen, Per!«
- »Er mit Fingerbjærg farre, Per?«
- »Nej, det er ikke, Per.«
- »Hvadfor, Per?«
- »Der kan ikke blive et Fingerbjærg, Per.«
- »Hvad kan der saa blive, Per?«
- »Der kan ingen Ting blive, Per.«
- »Det var rigtig slemt, Per.«

I Besøg hos Kongen.

Købmand Aron Jakobsen var engang i Besøg hos Kongen, der bad ham sætte sig i Sofaen.

Saa kommer Kronprinsessen, og Kongen sagde:

»Karoline, gaa hen og stop en Pibe til den store Aron Jakobsen fra Aalborg!«

Da hun kom med den og bød ham, sagde Kongen:

»Tag en Fidibus og tænd til den store Aron Jakobsen!«

Saa gjorde hun det ogsaa.

Det fortalte Aron tit, da han var kommen hjem igen, men Folk lo jo ad ham.

Skrædderen og Fanden.

En Skrædder tilbød Fanden sin Sjæl, hvis han kunde fange ind, hvad Skrædderen slap ud.

Det gik Fanden ind paa.

Skrædderen slap saa en Fis, der røg ind i en Vidiebusk, og Fanden foer bagefter og tumlede rundt i Busken, til den var aldeles forkrøllet, og hver en Kvist forvreden.

Fisen slap Fanden af Sigte, og i Vrede over Tabet af Skræderens Sjæl, som han dog havde gjort saa sikker Regning paa, har Fanden gjort Vidiebusken til den mest forkrøblede af alle Buske.

Det første Orgel.

En Skomager havde en meget tyk Madamme, der aad, saa det knagede.

En Middagsstund efter endt Maaltid havde hun lagt sig paa Sengen, mens han sad paa sin Forhøjning og arbejdede. Da gik Enden paa hende i et Væk, og til sidst blev han ked af disse Salver og tog i Ærgrelse en stor Klat Beg og smækkede hen paa Stedet, hvor Lyden kom fra.

Det tilstoppede dog Aabningen saa fuldstændig, at Konen snart efter svulmede op, Luften kunde nemlig nu ikke slippe ud. Da hun efterhaanden blev meget uformelig, blev han noget ængstelig, tog saa en fin Skomagersyl og prak et Hul i Beget.

Straks strømmede der Luft ud og frembragte en temmelig høj Tone.

Da han nu mærkede, at der slap for lidt Luft ud gennem den Aabning, tog han en større Syl og prak et Hul ved Siden af. Her frembragtes en dybere Tone, og da han nu havde gjort den Opdagelse, at her let kunde fremstilles et Instrument at spille paa, prak han nu syv, otte Huller af forskellig Størrelse og havde den Glæde en Tid lang at kunne sidde henne paa sin Forhøjning og høre paa en rigtig livlig Musik.

En Bonde.

En Dronning havde hørt saa megen Tale om en Bonde, men aldrig set en saadan. Hun spurgte da en Dag Kongen, om det ikke var muligt, at hun kunde faa en Bonde at se?

Jo, det kunde hun da nok. Kongen lod da en Tjener køre ud paa Landet efter en. Efter et Par Timers Forløb kom Bondemanden med Kisteklæderne paa naturligvis og blev stillet ind for Dronningen.

Men aldrig saa snart fik hun ham at se, førend hun ganske bestyrtet slog Hænderne sammen og raabte:

»Ji, men hvad ser jeg dog, han ligner jo næsten et Menneske, giv ham dog en Tot Høj, den Stakkel!«

Skrædderens Mesterstykke.

Af alle Haandværkere har Skrædderne det besværligste Mesterstykke at gøre. Svenden maa nemlig sætte sig op paa et Bord og lægge sine Ben over Kors. Han tager en Synaal i Haanden, og man stiller en Lus paa Gulvet. Saa snart den er sluppen løs, springer Svenden ned paa Gulvet, og han skal da i samme Øjeblik stikke Lusens venstre Øje ud, saaledes at Kjævebenet bliver aldeles ubeskadiget.

Formaar han ikke at gøre dette, da maa han vente en Stund endnu, inden han bliver Mester.

Blodets Virkning.

En Mand var svag, og derfor fik han det Raad, at han skulde have Indsprøjtning af Gedeblod i sine Aarer. Det skete ogsaa; men Ulempen derved var, at naar Blodet gik ham til Hjernen, vilde han støde.

ORDLISTE

- Aalgjer: et Redskab til at stange
Aal med.
assart: farligt.
Baer: Barn.
Durik: Due.
farre: færdig.
gjaldes: gildes.
Gowe: Gode.
hååst: hasede (Haserne (Akse-
skægget) blev tærsket af Byg-
gen med en Plejl).
hedte: varmede.
Hwaadder: Hoveder.
Hverresten: Slibesten til at dreje
rundt.
hwilter: hvornaar.
Hærbøør: Harbøøre.
kååst: kastede (før Rensemaski-
nens Tid blev Kornet »kastet«
med en Træskovl, Kasteskovl,
for at fjerne Avnerne).
Kalvebøvl: et Indelukke, hvor de
nyfødte Kalve sættes ind.
Klaaj: en Hesteplag.
Knot: Knast.
laat: lægtede.
Lime: Ris eller Kost.
lopper: lukker Døren op.
Læwig: Lemvig.
Nød: Ungkreaturer.
red: tilberedte, lavede.
rivelig: tydelig.
ræjn: ren.
Sennepslod: Kugle til at male
Sennep med.
stjampe: taabelig.
Stroom: Strøm.
stræggel: strigle.
stænkendes: stinkende.
svomm: svømme.
taat: tækkede.
traandt: travlt.
Træjring: en snu Fyr.
tyllede: drak.
vojj: vade.

INDHOLD

FRA DAGLIGLIVET

	Side		Side
Arbejde	13	Murstenen	26
Studehandel	13	Kunstgødning	27
En ængstelig Mand	14	De bedst farne	27
De brogede Børn	15	Hanedal	27
Tvivl	18	Den stærke Tro	28
I Krig	18	En Bøn	28
I Retten	19	Klarsynet	29
København og Jyde	19	Fynbo og Jyde	29
Hvidkaalshovederne	19	Jyden	30
En Fandens Plave	20	Et slemt Tilfælde	30
Vorherre behøver ikke at dømme Judas	20	Kanariefuglen	31
En Morgenhilsen	21	Musejagt	31
Grove Løjer	21	Salmesang	32
En ditto	22	Frieri	32
En Prokurator	23	A er ræd	32
Skomager over hele Verden	23	Bryllupsdag	34
Magen	23	Svigermor	34
Byy-fowed	24	Gravskrift	34
Hunden	24	Den gerrige Mand og hans Søn	34
Øl	25	Lopperne	35
Holberg	25	Østers	36
Med Sand	26	Den lærde Søn	36
Mi Mower sæjer —	26	Latin	37
Abelone	26	Aarstallet	38

PRÆST OG MENIGHED

Frygt	41	Abrahams Plads	42
Et vanskeligt Bibelsted	41	En Salut	43
Det første Bud	42	Bespisningen	43

Duen	44	Den gloende Stol	60
Job	44	Det sidste Ord	62
Enoks Historie	45	Nej, a gie mæ et	63
De fire Slags Kort	46	Hwa ska de blyw te?	64
Intet	47	Et vanskeligt Ærinde	64
En djærv Præst	47	Noas Sønners Fader	65
Guds Ord	47	Den visse Død	66
Himmeriges Glæde	48	Eftersøgning	66
Mosbjerg Hede	48	Velsignelse	67
En Indvielsespræken	48	Af Sognet	67
En Afskedspræken	49	Ingen Bund i	67
Et Ord af ham selv	50	Du	68
Den stjaalne Præken	50	Hovedarbejde	68
Skidt i Hullet	51	En stærk Drik	69
Skabt godt	51	Kokkyllingen	69
Fadervor	52	Mellodonten	70
At holde Rede paa Søndagen	52	Og med din Aand —	71
Apostlen Paulus hilser eder	53	En from Kone	71
Aabent Hus	54	Den store Synd	71
Et nyt Navn	54	En Begravelse	72
Hjemmedaab	55	Til tre Mark	72
Igjen	55	Tre Dage før de andre	73
Hun er endt støør —	55	Tyren	74
Paa Dommens Dag	56	Judas	75
Tornebusken	56	En Misforstaaelse	75
Køre — gaa	57	Han uddrev Djævelen	76
Per Hansen er en Skælm	58	Korendernes Deling	76
Dr. theol.	58	De snattede Kvinder	78
Ogsaa en Organist	58	Vorherre død	78
Aa, min —	59	Hans med Klinkepunget	78
En Ræv	60	Soen tog Degnen	79
Den støvede Bænk	60	Den barmhjærtige Samaritan	80

BØRN

Hvad der forbydes	83	Drengen i Kirke	85
Et Mirakel	84	Ogsaa en Ledelse	85
Lam og Elefant	84	Det usynlige	87

Varmt	87	Syv Sanser	90
Skærsilden	87	Spyt	90
Den stumme Djævel	87	Varme og Kulde	91
Syndens Udspring	88	Specielt	91
Den anden manglede	90		

MOLBO- OG AGGERBOHISTORIER

Den ihjelfrosne	95	Grisen, der kom igen	110
Den rige Mand	95	Fynboen, som kørte Sten ...	111
Bange for Helvede	96	Da Fynboerne satte Hegn ..	111
Op af Jorden	96	Mand for Mand	112
En Sachser	97	En Samtale	112
Klodonse	97	Den blank Tengest	113
Det strandede Skib	97	En virkningsfuld Pille	114
Han havde forandret sig ...	98	Koens Hale	115
Recepten	98	Generalmajor von Flindt ...	115
Skal rystes godt	99	Fra Krigen 48	116
Tøjrpælen	99	Hvor Hjærtet sad	116
De hundrede Krebs	100	I Retten	117
Den reddede Kakkelovn ...	100	Det vilde løbe for højt op ..	117
Hvordan han har det	101	Det krumme Løb	118
Fruens Konduite	101	Hold ved min Pølse	119
En sær Skik	101	Et godt Vognlad	119
De skulde op	102	Hesteægget	120
Brillers Nytte	103	Bundet tre Gange	120
Soldaten og Spegesilden ...	103	Han tænkte højt	121
Stjærneskudet	104	A gurker	121
Han skulde have sagt det ..	105	Begge Ben	121
Navnet	106	Det udenlandske Barn	121
Den fynske Grød	106	Alle de smaa	122
Den slog til	107	Det svære Løfte	122
Den lange Næse	107	Fleres Øl	124
En ny Lov	107	Osten i Vandet	124
Kællingsnak	107	Den knyttede Næve	125
Med et Mandfolk	109	En rigtig Jyde	125
Tyskeren og Døden	109	Hr. Høtyv	126
En Fornøjelse	110	Kommen	127

Det følger af sig selv	127	Sikke Navne	129
Arbejdet i en anden Verden	128	Hun døde af sig selv	129
Op at køre	128	Tandens Rødder	130

SKÆMTESAGN
ÆVENTYRLIGE HISTORIER
LØGNEHISTORIER

Den toaars Plag	133	De tre Døtre	148
Hans Hyttiballes Løgne	134	De tre Ønsker	148
Hullet i Arken	134	Da Morsingboen blev skabt	149
Stanken i Jordan	134	Er han fed?	150
Han tog for meget	134	De kogte Æg	152
Manden i Klippekløften	135	Pyt!	155
Den største Løgn	136	De skaldhovede	156
Det store Skib	137	Fanden narret	157
Løgnevrvøl	137	St. Peders Døtre	158
Den stærke Tobak	138	Rart og slemt	161
Miraklet	139	Tøjet til Bukser	162
Redaktøren	140	I Besøg hos Kongen	165
Hvad skal Barnet hedde?	140	Skrædderen og Fanden	165
Skære — klippe	141	Det første Orgel	166
Den sorgløse Præst	142	En Bonde	167
Præsten, der skulde gildes	143	Skrædderens Mesterstykke	168
En sær Karl	145	Blodets Virkning	168
Her gaar'en hen	146		